

ΘΕΜΑ

Η Ε.Ε. βλέπει τις ΗΠΑ με τα κιάλια

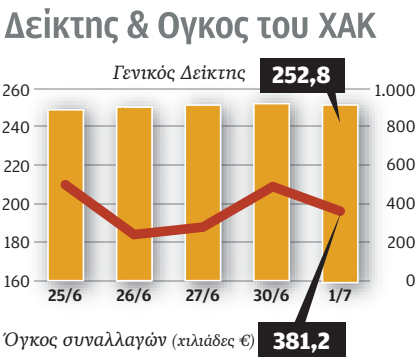
Σελ. 13

ΟΙ ΤΑΣΕΙΣ

Τι προκαλεί το χάσμα μεταξύ ευρωπαϊκής και αμερικανικής οικονομίας

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Η παραγωγικότητα είναι η αχίλλειος πτέρνα της Γηραιάς Ηπείρου

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΤΑ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ. ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΙ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΟ ΣΑΣ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διαχείριση η αύξηση αμυντικών δαπανών

Απόσταση ίση με το 0,4% του ΑΕΠ της, δηλαδή περίπου 1 δισ. ευρώ, πρέπει να καλύψει η Ελλάδα για να φτάσουν οι αμυντικές δαπάνες της στο 3,5% του ΑΕΠ, όπως απαιτεί η νέα συμφωνία του ΝΑΤΟ για το 2035. Η αύξηση είναι απολύτως εφικτή και η κατάσταση είναι διαχειρίσιμη, εκτιμούν στελέχη της κυβέρνησης. Σελ. 16

5 291296 000378

ΣΤΑ ΤΡΙΑ Η ΕΥΡΩΠΗ

ΑΝΤΙΔΡΟΥΝ ΣΕ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΡΩΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Σελ. 10

ΜΕΙΩΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ ΟΙΚΩΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΚΙΝΕΖΩΝ

Σελ. 12

Απαγορευτικό σε μεγάλα κρουαζιερόπλοια

Από την 1η Ιανουαρίου μόνο κρουαζιερόπλοια με λιγότερους από 1.000 επιβάτες θα πλησιάζουν στο λιμάνι των Καννών, ενώ θα επιτρέπεται η αποβίβαση έως και 6.000 επιβατών ημερησίως, σύμφωνα με απόφαση της δημοτικής αρχής της πόλης. Τα μεγαλύτερα πλοία αναμένεται να μεταφέρουν επιβάτες σε μικρότερα σκάφη για να εισέλθουν στις Κάννες. Σελ. 9

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Η ξηρασία εκτοξεύει τιμές τροφίμων

Ο πόλεμος, οι δασμοί και ο πληθωρισμός ανεβάζουν το κόστος των τροφίμων. Καταλυτικός, όμως, είναι και ο παράγοντας των παρατεταμένων ξηρασιών. Στη Βραζιλία, η ξηρασία στις καλλιέργειες του καφέ επηρέασε την τιμή του παντού. Η Γερμανία είχε την ξηρότερη άνοιξη από το 1931, ενώ στην Κίνα η ξηρασία έπληξε αισθητά την παραγωγή σιταριού. Σελ. 11

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 6

■ Πανομοιότυπες προτάσεις ΕΛΑΜ-ΔΗΣΥ στην Ευρωβουλή: Χωρίς αναφορά στη διζωνική ομοσπονδία οι χωριστές προτάσεις που υπέβαλαν για καταδίκη της εισβολής.

■ Κυπριακό: Στη Νέα Υόρκη για παράταση της διαδικασίας: Στόχημα τα ευρωτουρκικά και η ουρά στην πρόσκληση του Προέδρου Χριστοδουλίδη στον Ταγίρ Ερντογάν.

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Η Ευρώπη σε τροχιά ενοποίησης και απλοποίησης

Οι τράπεζες είναι οι οργανισμοί που ανεξαρτήτως μεγέθους διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην οικονομία αφού διοχετεύουν κεφάλαια, στις επιχειρήσεις για να αναπτυχθούν, στα νοικοκυριά για να αποκτήσουν περιουσιακά στοιχεία και στις κυβερνήσεις για να ασκήσουν κοινωνική πολιτική. Μέσα από τη δράση τους, οι τράπεζες υποστηρίζουν την καινοτομία, την απασχόληση και την οικονομική πρόοδο. Ως αποτέλεσμα, εκτός από ιδιωτικοί οργανισμοί οι τράπεζες, είναι και φορείς προώθησης του δημόσιου οφέλους. Αυτός είναι και ο λόγος που εποπτεύονται με αυστηρότητα. Γιατί όταν μια τράπεζα αποτυγχάνει, το πρόβλημα δεν παραμένει στους μετόχους αλλά μεταφέρεται στην κοινωνία, τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά που βιώνουν τις επιπτώσεις για μεγάλο χρονικό διάστημα. Η εποπτεία στόχο έχει να

καταστήσει τις τράπεζες ασφαλείς, ανθεκτικές και κυρίως ικανές να επιτελέσουν την αποστολή τους σε περιόδους κρίσεων.

Αυτή την περίοδο, το ζητούμενο για την ευρωπαϊκή οικονομία είναι η ενίσχυση της παραγωγικότητας, η οποία με τη σειρά της θα προσδώσει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Όλοι συμφωνούν ότι τα ζητήματα παραγωγικότητας έχουν προκύψει λόγω της καθυστερημένης υιοθέτησης της ψηφιακής τεχνολογίας σε σύγκριση με άλλες ανεπτυγμένες οικονομίες. Όμως, η απουσία μιας πραγματικά ενιαίας αγοράς στην Ευρώπη επέτεινε το πρόβλημα. Χωρίς απόληψη των υπαρκτών εμποδίων για ελεύθερη διακίνηση προϊόντων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, οι προοπτικές της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς δεν θα γίνουν ποτέ ορατές. Και εδώ το πρόβλημα δεν είναι τεχνολογικό αλλά πρωτίστως κανονιστικό, αφού πλείστες τόσες εθνικές νομοθεσίες παραμένουν ακόμα και σήμερα γεμάτες με παγίδες και εμποδία.

Στον τραπεζικό τομέα οι προσπάθειες για ενίσχυση της ανθεκτικότητας ξεκίνησαν μετά την παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση, η οποία στοίχισε στις ευρωπαϊκές τράπεζες μια δεκαετία χαμηλής κερδοφορίας. Η γρήγορη ανάκαμψη των αμερικανικών τραπεζών σε σύγκριση με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές ανέδειξε την ανάγκη για περισσότερες μεγάλες τράπεζες που θα μπορούσαν να δραστηριοποιηθούν σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή επικράτεια. Μεγαλύτερες τράπεζες παρουσιάζουν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα, η οποία αποδεδειγμένα ελαττώνει τις επιδράσεις στην οικονομία σε περιόδους κρίσεων. Πάρτε για παράδειγμα την πανδημία, όπου οι τράπεζες χωρίς να διακόψουν

την παροχή υπηρεσιών έγιναν μέρος της λύσης. Συχνά ακούμε πως η υπερβολική εποπτεία καθηλώνει την παραγωγικότητα και προς αυτή την κατεύθυνση αρχίζει αυτή την περίοδο μια συζήτηση για απλοποίηση του εποπτικού πλαισίου. Στόχος η δημιουργία ενός πιο αποτελεσματικού, πιο διάφανου και πιο αναλογικού εποπτικού πλαισίου. Όμως, μέσα από αυτή την προσπάθεια δεν θα πρέπει να επιτραπεί η αφαίρεση εποπτικών υποχρεώσεων, γιατί τότε είναι που θα υπονομευθεί η ανθεκτικότητα των τραπεζών επηρεάζοντας αρνητικά την παραγωγικότητα στην οικονομία.

Καμιά προσπάθεια για απλοποίηση δεν θα μπορέσει να είναι επιτυχής αν δεν προχωρήσει η ολοκλήρωση της κοινής ευρωπαϊκής αγοράς. Όπως αντίστοιχα συμβαίνει και με την ανάγκη συμπλήρωσης της ενιαίας τραπεζικής

αγοράς, μόλις κλείσει η εκκρεμότητα για τη δημιουργία της πανευρωπαϊκής ασφάλισης των καταθέσεων. Μια εξέλιξη που θα επιτρέψει στις μεγάλες τράπεζες να δραστηριοποιηθούν πανευρωπαϊκά και να ενισχύσουν την ανθεκτικότητά στο επιχειρηματικό τους μοντέλο. Στο ίδιο μήκος κύματος και η επιτακτική ανάγκη να συνεχισθούν οι κεφαλαιαγορές για να επιτραπεί στις επιχειρήσεις η πρόσβαση σε μη τραπεζικά κεφάλαια για χρηματοδότηση της καινοτομίας. Μέσα από την καινοτομία θα ενισχυθεί η παραγωγικότητα και άρα ανθεκτικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας. Οι τραπεζικές παρεμβάσεις για απλοποίηση του εποπτικού πλαισίου μόλις ξεκίνησαν. Στόχος η δημιουργία ενός πιο διάφανου και καλύτερα διαχειρίσιμου κανονιστικού πλαισίου που δεν θα υπονομεύει την ανθεκτικότητα.

Καλωσορίζουμε τη Νέα μας Εποχή

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Η «απαιτητική» ιστορία της Ερέντιρα

Παρακολούθησα την περασμένη Δευτέρα την παράσταση «Ερέντιρα» από τη Θεατρική Ομάδα Persona, σε σκηνοθεσία Λέας Μαλέντ. Η παράσταση είναι βασισμένη στο μυθιστόρημα «Η απίστευτη και θλιβερή ιστορία της αθάνας Ερέντιρα και της άσπλανχνης γιαγιάς της» του Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες. Η Λέα Μαλέντ κατάφερε να δημιουργήσει έναν ολόκληρο κόσμο, χρησιμοποιώντας με πολύ ενδιαφέροντα τρόπο τους ηθοποιούς της παράστασης (Δημήτρης Αντωνίου, Άννα Γιαγκιώζη, Γιάννης Καραούλης, Μελίνα Κουτσόφτα, Αλέξανδρος Κυριαζής, Μαριλν Μήλια, Τάριελ Μπερίτζε), οι οποίοι ομολογουμένως είχαν ένα πολύ δύσκολο έργο να επιτελέσουν. Η παράσταση, δουλεμένη με τις τεχνικές του αφηγηματικού θεάτρου, αφηγήθηκε όντως την τραγική ιστορία της δεκατετράχρονης Ερέντιρα και της γιαγιάς της, η οποία την εκμεταλλεύθηκε, ώστε να της ξεπληρώσει το χρέος που η γιαγιά της χρέωσε, θεωρώντας ότι εξ υπαιτιότητας της Ερέντιρα χάθηκε το αρχοντικό τους.

Οι περιπέτειες εγγονής και γιαγιάς και κυρίως της ανήλικης Ερέντιρα ξετυλίχθηκαν κινηματογραφικά επί σκηνής, δίνοντας στην παράσταση την απαραίτητη ροή, αν και ίσως η διάρκεια της παράστασης, λόγω της θεατρικής συνθήκης, θα μπορούσε να είχε συντμηθεί. Η κινησιολογία, την ευθύνη της οποίας είχε ο Παναγιώτης Τοφής, σε συνδυασμό με τις σκηνογραφικές επιλογές της Κωνσταντίνας Ανδρέου, κρατούσαν το κοινό σε διαρκή εγρήγορση, ώστε να μπορέσει και αυτό να ακολουθήσει την πολυκύμαντη ιστορία στην έρπημο της Ερέντιρα, με τον φωτισμό επίσης του Σταύρου Τάρταρη να δημιουργεί τις απαραίτητες κάθε φορά ατμόσφαιρες, όπως το έκανε και η ζωντανή μουσική, εκτελεσμένη και αυτή από τον θίασο.

Η σκηνοθέτρια είχε ξεκάθαρη εικόνα για το πώς θέλει να είναι η παράστασή της, και όσον αφορά το αισθητικό κομμάτι, αυτό ήταν άρτιο, σε κάθε επίπεδο. Ωστόσο, νομίζω πως αυτή η επιθυμία της και το δόσιμο ολόκληρης της ομάδας στην εκτέλεση των απαιτητικών σκηνών και λόγω της απαιτούμενης ταχύτητας, κατά την άποψή μου, επηρέασε κατά τι το υποκριτικό κομμάτι, με τους ηθοποιούς να μην είναι πάντοτε δοσμένοι στη συνθήκη του ρόλου τους στο εκεί και το τώρα, έστω και αν ενάλλασαν προσωπεία και ρόλους αυτοστιγμεί. Φυσικά, οφείλω να πω ότι η ομάδα των ηθοποιών λειτούργησε ομοιόμορφα και όλοι/ες στη σκηνή είχαν την ίδια βαρύτητα, και το σημειώω διότι κανείς και καμιά από τους ηθοποιούς δεν προσπάθησε να σκωθθεί πιο πάνω από τον/τη συνάδελφο, και να ξεχωρίσει εις βάρος του άλλου. Οπωσδήποτε οι ερμηνείες δεν ήταν όλες στο ίδιο επίπεδο, αλλά αυτό έχει να κάνει με τις υποκριτικές ικανότητες και την εμπειρία που έχει ο κάθε καλλιτέχνης. Έτσι ο Δημήτρης Αντωνίου, η Άννα Γιαγκιώζη και ο Γιάννης Καραούλης φάνηκαν ότι κινούνταν με περισσή ευχέρεια στη σκηνή. Βέβαια, η Λέα Μαλέντ δούλεψε την ομάδα της ως ένα, και μαζί με τον Παναγιώτη Τοφή, αυτή η υποκριτική ανισομέρεια δεν δημιουργούσε ζητήματα στο τελικό αποτέλεσμα και θα φυσικά το αποτέλεσμα δικαιώνει τη σκηνοθέτρια, γιατί φάνηκε στην παράσταση πως σημασία είχε το όλον και όχι το επί μέρους, και όλοι/ες οι ηθοποιοί υπηρέτησαν την υπόθεση «Ερέντιρα».

Αυτό που μου έλειψε, από τη σκηνοθεσία της Λέας Μαλέντ ήταν μία πιο τολμηρή προσέγγιση στο κυριότερο ζήτημα που θίγει η παράσταση, αυτό της σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Καταληκτικά, η παράσταση «Ερέντιρα» από την ομάδα Persona, σε σκηνοθεσία Λέας Μαλέντ, κατάφερε να αφηγηθεί μια τραγική ιστορία, με ολόκληρη την ομάδα να εκπέμπει ενέργεια και νοιάζιμο για το τελικό αποτέλεσμα.

Η Λάρνακα 2030, σε συνεργασία με τους Urban Gorillas διοργανώνει ένα εορταστικό συλλογικό τραπέζωμα, στον πεζόδρομο μεταξύ του Δημοτικού Σχολείου Ζήνων, του νηπιαγωγείου και της εκκλησίας Αποστόλου Βαρνάβα, στις λεγόμενες Καμάρες. Η ζωντανή και πολιτισμικά πλούσια αυτή συνάντηση στοχεύει να φέρει κοντά την κοινότητα της Λάρνακας και να συνδέσει ντόπιους και διεθνείς συμμετέχοντες μέσα από το φαγητό, την τέχνη και τον πολιτισμό.

Στο πλαίσιο του «Μαζί» περιλαμβάνονται και μία σειρά από άλλες δραστηριότητες, όπως ένα συλλογικό δείπνο τύπου rotluck, όπου οι συμμετέχοντες προσκαλούνται να φέρουν και να μοιραστούν χορτοφαγικό φαγητό, να λάβουν μέρος σε εργαστήρια και καλλιτεχνικές δράσεις και να «ράψουν» μαζί ιστορίες μέσα από μια συλλογική ραπτική δράση. Τις δραστηριότητες θα εμπλουτίσει το μουσικό πρόγραμμα από το δίδυμο Kemal και Aziz, με παραδοσιακούς ήχους από ζουρνά και νταούλι. Η βραδιά θα συνεχίσει με DJ set από την Κούλλα Π. Κατσικωρώνου.

Πολιτιστική ανταλλαγή

Πρόκειται για την πρώτη από μια σειρά δράσεων που προγραμματίζουν

Πρόκειται για την πρώτη από μια σειρά δράσεων που προγραμματίζουν οι Urban Gorillas στο πλαίσιο της Λάρνακας 2030, ενεργοποιώντας αποκομμένες γειτονιές της πόλης μέσα από μοναδικές γαστρονομικές εμπειρίες.

οι Urban Gorillas στο πλαίσιο της Λάρνακας 2030, ενεργοποιώντας αποκομμένες γειτονιές της πόλης μέσα από μοναδικές γαστρονομικές εμπειρίες, μετατρέποντάς τις σε ένα ζωντανό και διασυνδεδεμένο κοινωνικοπολιτιστικό τοπίο. Μέσα από αυτή την πρωτοβουλία, το Συλλογικό Τραπέζωμα στη Λάρνακα φιλοδοξεί να συνδυάσει παραδοσιακές και σύγχρονες μορφές τέχνης, δημιουργώντας μια συμπεριληπτική και πολυπολιτισμική εμπειρία, που αντικατοπτρίζει την ποικιλομορφία της πόλης, προσφέροντας παράλληλα μια νέα προοπτική για το πώς ουδέτεροι και αχρη-

σιμοποιούν χώροι μπορούν να μετατραπούν σε κοινωνικούς κόμβους πολιτιστικής ανταλλαγής.

Οι δραστηριότητες

- Urban Gorillas – «Agora» προσωρινή κατασκευή για το τραπέζωμα και τα εργαστήρια
- Maria Παμπά & Justine De - Συλλογική δημιουργική δράση: «Το Τραπέζομάντλο των Ιστοριών – Ένα Πατογουορκ Γεϊτονιάς»

- Έλενα Ιωαννίδου, Κλαίρη Κελίρη και Μαρία Στυλιανού (Πανεπιστήμιο Κύπρου) και γυναίκες της Σκάλας – Συλλογική δράση: «Μαερεύκουμε Καλοηρκά τζι ακούμε τες ιστορίες τους»
- Mission Solidarity – Διαπολιτισμικό εργαστήρι συλλογικής κουζίνας
- Mati Devavry & Noutsia Ρουλouzashvili από τη συλλογικότητα Common Ground CY– Εικαστική και κινησιολογική περφόρμανς «Common Anthropometry»
- Κεράλ Ντεβετζι & Αζίζ Καχραμάν (επιμέλεια: Νικολέττα Δημητρίου) – Ζουρνάς & Νταούλι
- Γιούλα Μάλιου – «Αφήγηση ιστοριών και λαϊκών παραμυθιών, ενάντια σε δύσκολους καιρούς»
- Κούλλα Π. Κατσικωρώνου – DJ set

Πληροφορίες

Χορεύουμε και Τρώμε «ΜΑΖΙ», Συλλογικό Τραπέζωμα στη Λάρνακα, Κάμαρες, Λάρνακα, Παρασκευή, 4 Ιουλίου, ώρα 7:30 μ.μ. Είσοδος Ελεύθερη. Ποτά διαθέσιμα προς αγορά από το Mission Solidarity. Διοργάνωση: Urban Gorillas. Χρηματοδότηση: Λάρνακα 2030 – Υποψήφια Πόλη Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης <https://urbangorillas.org>

kouroupakis@kathimerini.com.cy

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

«Αγάπη Νικητής»

Με αφορμή την επέτειο των 40 χρόνων από τον θάνατο του Παύλου Λιασιδή, το θέατρο ΑντίΛογος ανεβάζει το έργο του «Αγάπη Νικητής», σε σκηνοθεσία και διασκευή Νεοκλή Νεοκλέους. Το έργο εμπλουτίζεται με μοναδική μουσική και τραγούδια, καθώς επίσης και ποιήματα από τις συλλογές του Παύλου Λιασιδή, όπως «Τραγούδια του νησιού μου» (1928), «Τα φκίορα της καρδιάς μου» (1933), «Η παραλλαγή του τζαριού» (1937), και «Χάραμαν φου» (1944). Όλα με θέμα την αγάπη, τη δικαιοσύνη και την ισότητα. Παίζουν οι ηθοποιοί: Ζωή Κυπριανού, Χάρης Κκολός, Ηλιάνα Κάκκουρα, Έυρος Βασιλείου, Μιχάλης Παπέττας, Ανδριανή Νεοκλέους, Φώτης Φωτίου, Χριστίνα Χριστόφια. **Παραστάσεις:** 2 Ιουλίου, Αραδίππου, Λάρνακα, Υπαίθριο Αμφιθέατρο Λυκείου Τάσος Μπιστόπουλος, ώρα 8:00 μ.μ. 7 Ιουλίου, Άγιος Αθανάσιος, Λεμεσός, Πλατεία Δημαρχείου, ώρα 8:30 μ.μ. και 8 Ιουλίου, Ακάκι, Λευκωσία, ώρα 8:00 μ.μ. Ακολουθούν και άλλες παραστάσεις για όλο τον Ιούλιο. Πληροφορίες στις σελίδες μας σε Facebook και Instagram και στο τηλέφωνο 99251331.

Survival of the Fittest

Η Edit Gallery παρουσιάζει την ομαδική έκθεση Survival of the Fittest, μια συναρπαστική ομαδική έκθεση που επαναπροσδιορίζει την έννοια της Δαρβινικής ανθεκτικότητας μέσα από το πρίσμα της σύγχρονης τέχνης του υφ-

σματος. Σε επιμέλεια της Μαριάντρης, η έκθεση συγκεντρώνει εννέα γυναίκες εικαστικούς, των οποίων τα έργα γιορτάζουν το ύψασμα τόσο ως μέσο όσο και ως μήνυμα, ενσωματώνοντας ιστορίες μνήμης, αντίστασης και ταυτότητας σε κάθε κλωστή. Εμπνευσμένη από τη φράση «survival of the fittest» («η επιβίωση του ισχυρότερου»), που επινοήθηκε από τον Χέρμπερτ Σπένσερ και συχνά αποδίδεται εσφαλμένα στον Κάρολο Δαρβίνο, η έκθεση επαναπροσδιορίζει την έννοια του «ισχυρότερου» όχι ως δύναμη ή κυριαρχία, αλλά ως ικανότητα προσαρμογής, αντοχής και εξέλιξης. Συμμετέχουν οι καλλιτέχνιδες: Έλενα Αδάμου, Ευγενία Βερελά, Ειρήνη Γκόνου, Μαριάντρη, Ρία Αλεξάνδρου, Σεβαστιάννα Κωνσταντάκη, Serap Kanay, Βάλια Καπελετζή, Βασίλ Αδάμου Βανέζη.

Διάρκεια έως 2 Αυγούστου. The Edit Gallery Αγίας Σώνης 1, 23 Nicolaou Business Centre, Λεμεσός. Πληροφορίες τηλέφωνο 25251710, www.theeditgallery.com

Ιστορίες από Θάλασσα

Το κέντρο παραστατικών τεχνών ΜΙΤΟΣ παρουσιάζει την επόμενη συμμετοχή του καλλιτεχνικού προγράμματος φιλοξενίας theYard.Residency.25 στις 5 και 6 Ιουλίου στο Ευδάδικο στη Λεμεσό. Πρόκειται για την παράσταση θεάτρου σκιών Ιστορίες από Θάλασσα. Οδύσσεια από την ομάδα Ο Κούκος τζιαι τ'Αηδόνη. Η περιπέτεια του Οδυσσέα ζωντανεύει σε μια διασκευή με μυθολογικά στοιχεία και έντονα αντιπολεμικά μηνύματα.

Με αφορμή την επέτειο των 40 χρόνων από τον θάνατο του Παύλου Λιασιδή, το θέατρο ΑντίΛογος ανεβάζει το έργο του «Αγάπη Νικητής», σε σκηνοθεσία και διασκευή Νεοκλή Νεοκλέους.

Το κέντρο παραστατικών τεχνών ΜΙΤΟΣ στις 5 και 6 Ιουλίου στο Ευδάδικο στη Λεμεσό. Πρόκειται για την παράσταση θεάτρου σκιών Ιστορίες από Θάλασσα. Οδύσσεια από την ομάδα Ο Κούκος τζιαι τ'Αηδόνη.

Το Ινστιτούτο Γκαίτε Κύπρου παρουσιάζει τον θερινό κινηματογράφο Sommerkino με μια επιλογή ταινιών από τη Γερμανία. Οι ταινίες που επιλέχθηκαν ανήκουν στο ίδιο είδος: Coming of Age.

«Βιτόρια»

Το Πάνθεον προβάλλει τη νέα παραγωγή του καταξιωμένου Ιταλού σκηνοθέτη Nani Moreti, «Βιτόρια». Μια κομψωτή από τη Νάπολη, με τρεις αγαπημένους γιους και έναν αφοσιωμένο σύζυγο, ρισκάρει τα πάντα για να κυνηγήσει το όνειρό της να αποκτήσει μια κόρη, πιστεύοντας ότι αυτός είναι ο μόνος τρόπος να νιώσει ευτυχία και ολοκλήρωση. Βασισμένη σε πραγματικά γεγονότα και με μη επαγγελματίες ηθοποιούς που υποδύονται τους εαυτούς τους, το «Βιτόρια» εξερευνά τις πολυπλοκότητες της οικογενειακής δυναμικής και τις φαινομενικά παράλογες επιθυμίες των ανθρώπινων ψυχών. Μέσα από το φως του Αιγαίου και τους ιστορικούς δρόμους της Ρώμης, η ταινία αφηγείται την ιστορία της Βιτόρια, μιας γυναίκας που

αναζητά τη θέση της ανάμεσα σε δύο κόσμους, δύο πατρίδες και μία κοινή ανθρώπινη αγωνία για το «ανήκειν». **Προβολές**, 3, 4, 6, 7, 8 Ιουλίου, ώρα 8:30 μ.μ. Κινηματογράφος Πάνθεον, Διαγόρου 29, Λευκωσία.

Sommerkino - Coming of Age στο Βερολίνο

Για έκπ συνεχή χρονιά, το Ινστιτούτο Γκαίτε Κύπρου παρουσιάζει τον θερινό κινηματογράφο Sommerkino με μια επιλογή ταινιών από τη Γερμανία στον κήπο του Ινστιτούτου Γκαίτε. Οι ταινίες που επιλέχθηκαν για την επερχόμενη έκδοση είναι η καθεμία από διαφορετικούς/ες σκηνοθέτες και σκηνοθέτριες αλλά ανήκουν στο ίδιο είδος: Coming of Age - και όλες, εκτός από μία, διαδραματίζονται στο Βερολίνο. Για τις απόλυτες καλοκαιρινές βραδιές στην πόλη, κοπιάστε στον όμορφο κήπο του Ινστιτούτου Γκαίτε, όπου σας περιμένουν χαλαρή διάθεση με άνετες χαλίδες, μεγάλη οθόνη με φόντο το διάσημο ξενοδοχείο του Λήδρα Πάλας, και κινηματογραφικά ταξίδια. Θα προβληθούν οι ταινίες «Franky Five Star» (2022) της Birgit Moller, «Swimming» (Schwimmen) (2018), της Luzie Loose, «A Coffee in Berlin» (Oh Boy) (2012), «Cocoon» (Kokon) (2020), της Leonie Kruppendorff και της «Victoria» (2015) του Sebastian Schipper. **Προβολές:** 7 έως 11 Ιουλίου, Ινστιτούτο Γκαίτε Κύπρου, Λεωφ. Μάρκου Δράκου 21, Λευκωσία. Πληροφορίες τηλ. 22674606 | www.goethe.de. Ελεύθερη είσοδος.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

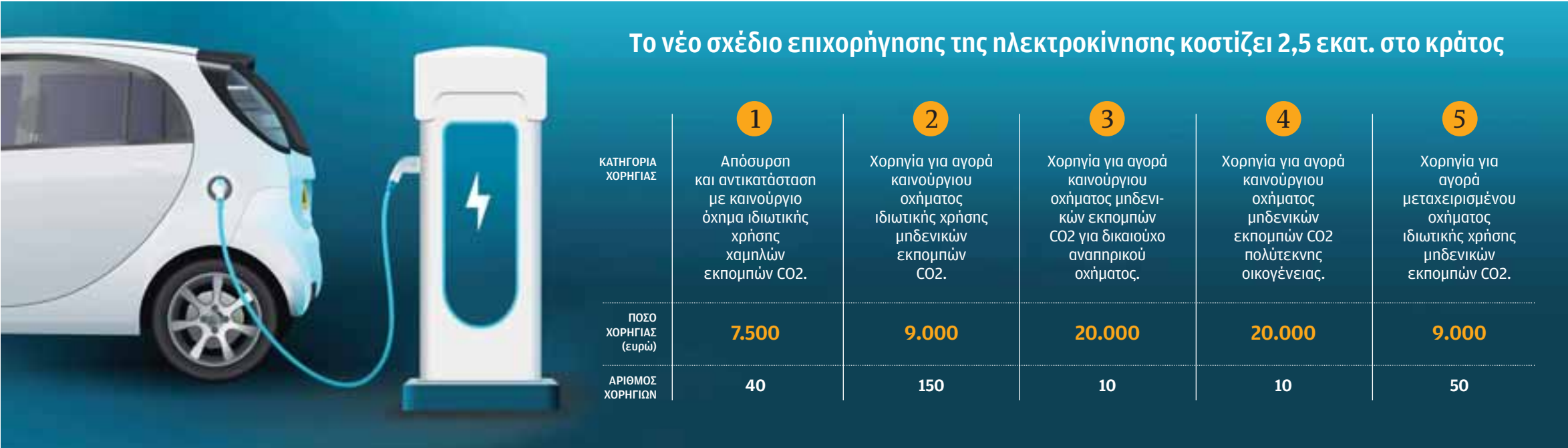
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλ.Α: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαος Σαρπόλλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντές: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Με γρήγορους ρυθμούς αναμένεται να τρέξει το νέο σχέδιο επιχορήγησης της ηλεκτροκίνησης ύψους €2,5 εκατ., το οποίο αποτέλεσε και δέσμευση του υπουργού Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων Αλέξη Βαφειάδη και στοχεύει στην ενίσχυση της αγοράς αμιγώς ηλεκτρικών και υβριδικών οχημάτων μέσω κρατικών πόρων. Το νέο σχέδιο, που έχει ήδη πάρει το πράσινο φως από το Υπουργικό και ανακοινώθηκε, θα αρχίσει να δέχεται αιτήσεις από ενδιαφερόμενους την ερχόμενη Τρίτη 8 του μήνα.

Σε τι διαφέρει

Η διαφοροποίηση του συγκεκριμένου σχεδίου σε σχέση με τα προηγούμενα σχέδια ενίσχυσης της ηλεκτροκίνησης που χρηματοδοτούνταν από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) έγκειται στο γεγονός ότι οι εγκρίσεις των αιτήτων θα γίνονται μέχρι το τέλος του Οκτώβρη και ως εκ τούτου οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται όπως προ-σκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά και να εγγραφούν το όχημά τους στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών (ΤΟΜ) μέχρι το τέλος του Οκτώβρη προκειμένου να καταβληθούν και οι πληρωμές των χορηγιών τους μέχρι το τέλος του έτους. Υπενθυμίζεται ότι στα προηγούμενα σχέδια οι αιτήσεις είχαν 18 μήνες περιθώριο για να καταθέσουν τα δικαιολογητικά και να εγγραφούν το όχημά τους στο ΤΟΜ για την καταβολή της χορηγίας.

Στο μεταξύ, από τη Δευτέρα είχαν εξατληθεί οι 115 χορηγίες που επαναδιατέθηκαν για την 3η προκήρυξη του σχεδίου ενίσχυσης της ηλεκτροκίνησης. Η πύλη καταχώρησης αιτήσεων έχει τεθεί εκτός λειτουργίας και θα επαναλειτουργήσει την ερχόμενη Τρίτη ημερημνία όπου θα διατεθούν οι 260 νέες αιτήσεις του νέου σχεδίου της ηλεκτροκίνησης από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Το σχέδιο

Μέσω αυτού του νέου σχεδίου, το αρμόδιο Υπουργείο στοχεύει στην ενίσχυση της αγοράς ηλεκτροκίνητων οχημάτων, παρέχοντας χορηγίες και κίνητρα για την αγορά νέων και μεταχειρισμένων οχημάτων, ώστε να καταστεί η ηλεκτροκίνηση προσβάσιμη σε περισσότερους πολίτες. Σημειώνεται ότι τα ποσά των χορηγιών είναι ίδια με εκείνα του προηγούμενου σχεδίου, και θα διατεθούν συνολικά 260 χορηγίες για την αγορά αμιγώς ηλεκτρικών και υβριδικών οχημάτων. Τονίζεται ότι οι πολίτες που είχαν παραγγείλει αυτοκίνητο μετά τη λήξη του προηγούμενου σχεδίου, μπορούν επίσης να διεκδικήσουν χορηγία.

Σύμφωνα με τον κ. Βαφειάδη, η ηλεκτροκίνηση αποτελεί μία από τις βασικές προτεραιότητες της κυβερνητικής πολιτικής, καθώς η μετάβαση σε καθαρές μορφές μετακίνησης είναι απαραίτητη για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Κύπρου.

Η διάθεση των ποσών

Οι κατηγορίες Γ7 και Γ8 δικαιούνται τη μεγαλύτερη επιχορήγηση που ανέρ-

χεται στις €20.000, σύμφωνα με τις πρόνοιες του νέου σχεδίου επιχορήγησης της ηλεκτροκίνησης. Συγκεκριμένα, η κατηγορία Γ7 αφορά χορηγίες για αγορά καινούργιου οχήματος μηδενικών εκπομπών CO2, δηλαδή ηλεκτρικά, για δικαιούχο αναπηρικού οχήματος και έχει οροφή κόστους αγοράς τις €80.000. Για τη συγκεκριμένη κατηγορία έχει καθοριστεί ότι θα δοθούν 10 συνολικά χορηγίες. Έμφαση στους πολύτεκνους δίνει η κατηγορία Γ8 καθώς αφορά χορηγίες για αγορά καινούργιου οχήματος μηδενικών εκπομπών CO2, δηλαδή ηλεκτρικά πολύτεκνης οικογένειας με οροφή κόστους αγοράς τις €80.000. Το σχέδιο προβλέπει επιχορήγηση €20.000 σε 10 δικαιούχους.

Οι περισσότερες χορηγίες μέσω του νέου σχεδίου θα δοθούν για την αγορά καινούργιου ηλεκτρικού οχήματος ιδιωτικής χρήσης μηδενικών εκπομπών CO2 με οροφή κόστους αγοράς τις €80.000. Συγκεκριμένα, για τη συγκε-

Καταβλήθηκαν συνολικά €26 εκατ. και για τις τρεις προκηρύξεις των σχεδίων ενίσχυσης της ηλεκτροκίνησης - Προχώρησαν 3.200 αιτήσεις, ενώ εκκρεμούν προς εξέταση 830.

κριμένη κατηγορία (Γ5) θα διατεθούν 150 χορηγίες με επιχορήγηση τις €9.000. Αναφορικά με τα υβριδικά οχήματα το σχέδιο προνοεί ότι για την αγορά καινούργιων υβριδικών οχημάτων, με χαμηλές δηλαδή εκπομπές CO2, έχει καθοριστεί επιχορήγηση €7.500 και θα αφορά 40 συνολικά δικαιούχους (κατηγορία Γ1).

Σε σχέση με την αγορά μεταχειρισμένων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης

μηδενικών εκπομπών CO2 το σχέδιο έχει καθορίσει ότι θα επιχορηγηθούν 50 αιτήσεις με €9.000 χορηγία για οχήματα με κόστος αγοράς που δεν ξεπερνά τις €35.000.

Στόχευση σε ετοιμοπαράδοτα

Την παρότρυναν όπως οι ενδιαφερόμενοι αιτητές στοχεύσουν στα ετοιμοπαράδοτα οχήματα απευθύνει το ΤΟΜ προκειμένου να προχωρήσουν άμεσα με την εγγραφή τους. Όπως αναφέρει στην «Κ» το αρμόδιο τμήμα, στόχος όλων πρέπει να είναι η επιτάχυνση των διαδικασιών και ως εκ τούτου η επιλογή οχημάτων που είναι ήδη διαθέσιμα στην αγορά θα επιτρέψει την άμεση εγγραφή τους, εξασφαλίζοντας έτσι τα σχετικά οφέλη, ειδικά στο πλαίσιο επιδοτούμενων σχεδίων ή προγραμμάτων προώθησης οχημάτων χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών. Με αυτόν τον τρόπο, αποφεύγονται περιττές καθυστερήσεις που ενδέχεται να προκύψουν από την

παραγγελία ή την αναμονή παραλαβής νέου οχήματος, επισημαίνει το ΤΟΜ.

Πληρώθηκαν

Επιχορηγήσεις που ανέρχονται στα €26 εκατ. έχουν διατεθεί συνολικά από τις τρεις προκηρύξεις των σχεδίων ενίσχυσης της ηλεκτροκίνησης μέσω του ΣΑΑ. Σύμφωνα με στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η «Κ», από τον Δεκέμβριο του 2022 που προκηρύχθηκε για πρώτη φορά το εν λόγω σχέδιο μέχρι και την τρίτη προκήρυξη του τον Φεβρουάριο του 2024 έχουν εγκριθεί 3.200 αιτήσεις και πληρώθηκαν €26 εκατ. στους δικαιούχους. Σήμερα το ΤΟΜ έχει ενώπιόν του 830 αιτήσεις οι οποίες εκκρεμούν για έγκριση. Ενδεχομένως, αναφέρουν οι ίδιες πληροφορίες, οι συγκεκριμένοι αιτητές είτε δεν έχουν προχωρήσει ακόμα σε εγγραφή του οχήματός τους είτε δεν έχουν προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ενώπιον του ΤΟΜ.

Οι αντιδράσεις

Έντονη ανησυχία και απογοήτευση για τον περιορισμένο προϋπολογισμό και τις ελλείψεις που παρουσιάζει το νέο σχέδιο χορηγιών για την ηλεκτροκίνηση εκφράζει ο Σύνδεσμος Εισαγωγών Μηχανοκίνητων και Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΣΕΜΗΟ), μέλος της ΟΕΒ. Πιο συγκεκριμένα, ο ΣΕΜΗΟ υπογραμμίζει σε ανακοίνωσή του πως το διαθέσιμο κονδύλι αρκεί μόνο για την εξυπηρέτηση ενός πολύ μικρού αριθμού πολιτών που ενδιαφέρονται να αποκτήσουν ηλεκτρικό ή υβριδικό plug-in όχημα.

Σε συνέχεια έκτακτης συνεδρίας του ΔΣ, ο Σύνδεσμος υποβάλλει συγκεκριμένες εισηγήσεις για ουσιαστική και αποτελεσματική μετάβαση στην ηλεκτροκίνηση:

1. Αύξηση προϋπολογισμού: Ενίσχυση της κρατικής χρηματοδότησης για την ηλεκτροκίνηση, ώστε να καταστεί εφικτό να επιτευχθεί ο στόχος των 80.000 εγγεγραμμένων οχημάτων στην Κυπριακή Δημοκρατία με μηδενικούς ρύπους, μέχρι το 2030.

2. Διασφάλιση συνέχειας στα σχέδια χορηγιών: Δημιουργία ενός μόνιμου και σταθερού μηχανισμού επιχορηγήσεων, χωρίς συνεχείς διακοπές και επανεκκινήσεις, που καθυστερούν τη μετάβαση στην πράσινη κινητικότητα.

3. Συμπερίληψη επαγγελματικών οχημάτων (κατηγορία Ν1): Επανεντάξη των εργοστασιακών εμπορικών οχημάτων (έως 3.500 kg μικτού βάρους) στις επιλέξιμες κατηγορίες για απόκτηση ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς και αυτά τα οχήματα καταγράφουν υψηλές εκπομπές ρύπων.

4. Παράταση χρονοδιαγράμματος εγγραφής: Παράταση του ασφκτικού χρονοδιαγράμματος εγγραφής οχημάτων μέχρι τις 31/10/2025. Πρόκειται για ένα στενό και πιεστικό χρονοδιάγραμμα που θα οδηγήσει σε αποτυχία του σχεδίου, όπως συνέβη και με το προηγούμενο πρόγραμμα που ανεστάλη πρόωρα τον περασμένο Απρίλιο για να ανοίξει ξανά τον Ιούλιο.

5. Έμφαση στα καινούργια οχήματα: Επιχορήγηση να δοθεί μόνο στα καινούργια οχήματα, τα οποία υιοθετούν τις τελευταίες τάσεις της τεχνολογίας και είναι πιο αποδοτικά σε σχέση με τα μεταχειρισμένα οχήματα. Τονίζεται ότι πολλά μεταχειρισμένα οχήματα έχουν ήδη τύχει κρατικής επιχορήγησης στη χώρα πρώτης εγγραφής τους, γεγονός που οδηγεί σε άνιση μεταχείριση των οχημάτων πρώτης εγγραφής στην Κύπρο, καθώς προκύπτει διπλή επιχορήγηση.

Ο ΣΕΜΗΟ ανέβεται τις ανάγκες των πολιτών και αναγνωρίζει ότι δεν έχουν όλοι τη δυνατότητα απόκτησης νέου οχήματος. Επισημαίνει, ωστόσο, την ανάγκη όπως στους κυπριακούς δρόμους κυκλοφορούν μόνο οχήματα που πληρούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές ασφαλείας. Τέλος, υπογραμμίζει ότι η επιτυχής μετάβαση στην ηλεκτροκίνηση δεν μπορεί να στηριχθεί σε πρόχειρα και ελλιπή σχέδια, αλλά απαιτεί σταθερότητα, συνέπεια και ουσιαστική στήριξη από το κράτος.

Φεύγει σιγά-σιγά η «Ελληνική» και έρχεται η Eurobank

Στο κτίριο της διοίκησης οι πινακίδες με το όνομα της τράπεζας απομακρύνθηκαν και είναι έτοιμες να υποδεχθούν το νέο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Αρχίζουν να γράφονται σιγά-σιγά τίτλοι τέλους στο όνομα «Ελληνική Τράπεζα», η τράπεζα που είχε παρουσία στην Κύπρο για 49 χρόνια. Ήδη, στο κτίριο της διοίκησης οι πινακίδες με το όνομα «Ελληνική Τράπεζα» απομακρύνθηκαν το Σαββατοκύριακο και ο χώρος παραμένει άδειος για να γεμίσει με το όνομα «Eurobank» στις επόμενες εβδομάδες όταν και θα ολοκληρωθεί η νομική συγχώνευση της Eurobank Cyprus με την Ελληνική Τράπεζα και γίνουν ένα «σώμα», με την ονομασία Eurobank Limited. Μόλις γίνει η νομική συγχώνευση των δύο μερών, θα ξεκινήσει και το λειτουργικό κομμάτι της συγχώνευσης, μία χρονοβόρα διαδικασία που θα λάβει περίπου μία διετία. Οι επιτηράδες, τα λο-

γότυπα και τα διακριτικά της Ελληνικής Τράπεζας θα αλλάζουν σταδιακά και η νέα εταιρική ταυτότητα με την εμπορική επωνυμία Eurobank θα αντικαταστήσει το όνομα της Ελληνικής.

Η Ελληνική Τράπεζα άρχισε τη λειτουργία της το 1976, παρέχοντας τραπεζικά προϊόντα και υπηρεσίες. Το 1991 απέκτησε τα περιουσιακά στοιχεία της Barclays στην Κύπρο, ενώ δημιούργησε θυγατρικές εταιρείες για επενδύσεις και ασφάλειες και διέυρυνε το δίκτυο καταστημάτων της σε Ελλάδα, Ρωσία και Νότια Αφρική. Το 2018 απέκτησε το καλό μέρος του Συνεργατισμού και έγινε η μεγαλύτερη τράπεζα λιανικής τραπεζικής στην Κύπρο. Το 2024 ξεκίνησε ένα νέο κεφάλαιο στην ιστορία της Ελληνικής Τράπεζας, καθώς έγινε

Η Ελληνική Τράπεζα άρχισε τη λειτουργία της το 1976, παρέχοντας τραπεζικά προϊόντα και υπηρεσίες.

μέλος του Ομίλου Eurobank, κτιζοντας σιγά-σιγά θέση στην τράπεζα από το καλοκαίρι του 2021. Η Ελληνική Τράπεζα εξαγόρασε την CNP ασφαλιστική στην Κύπρο, μεγαλώνοντας το χαρτοφυλάκιο της στις ασφάλειες.

Ο Όμιλος Eurobank αποτελείται από τη Eurobank A.E. και τις θυγατρικές της, και είναι ένας από τους μεγαλύτερους τραπεζικούς ομίλους στην Ελλάδα με σύνολο ενεργητικού ύψους 101 δις. ευρώ και περίπου 11,8 χιλιάδες εργαζομένους, στα τέλη του 2024. Όπως βρίσκουμε στα τελευταία οικονομικά αποτελέσματα της τράπεζας, «με συνολικό δίκτυο 568 σημείων εξυπηρέτησης στην Ελλάδα και το εξωτερικό, στα τέλη του 2024, ο Όμιλος Eurobank προσφέρει ένα ολοκληρωμένο φάσμα χρηματοοι-

κονομικών προϊόντων και υπηρεσιών σε ιδιώτες, επιχειρήσεις, και πελάτες ιδιωτική τραπεζική (private banking)». Εκτός από την Ελλάδα, ο Όμιλος έχει παρουσία στη Βουλγαρία, την Κύπρο, το Λουξεμβούργο και το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι κύριοι μέτοχοι της Eurobank Holdings είναι οι Fairfax Financial Holding Ltd (32,9%), Capital Group Companies (5,1%) και η Helikon Investments Ltd (5,1%).

Η επένδυση της Eurobank στην Ελληνική Τράπεζα, ύψους περίπου 1,3 δις. ευρώ, είναι η μεγαλύτερη που έχει πραγματοποιηθεί ποτέ στην Κύπρο με μετρητά, πρόκειται για μία κίνηση στρατηγικής σημασίας με στόχο να γίνει η Κύπρος ως ένα διεθνές επιχειρηματικό κέντρο.

Πώλησε 2,5 δισ. ευρώ ακίνητα η REMU σχεδόν σε μια 10ετία

Πλέον έχει 445 εκατ. ευρώ αξίας, ή αλλιώς 2.000 «properties» μετά τη μεταβίβαση των Venus Rock και «Neapolis EcoCity»

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Ακίνητα αξίας 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ έχει πωλήσει η Τράπεζα Κύπρου μέσω της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων (REMU), ή αλλιώς, πέραν των 5.100 ακινήτων. Το βάρος που είχε στον ισολογισμό της η Τράπεζα Κύπρου που για αρκετά χρόνια πλέον έχει φύγει, με τα ακίνητα που έχει στο παρόν στάδιο να φτάνουν περίπου τα 2.000, ή αλλιώς, 445 εκατομμυρίων ευρώ αξίας.

Το «deal» που έκλεισε τη Δευτέρα, με τον όμιλο Shoeller Holdings, γνωστό και ως Columbia στην Κύπρο για την πώληση του Venus Rock Golf, «ξεκλείδωσε» ακόμα 132 εκατομμύρια ευρώ ρίσκου από τον ισολογισμό της τράπεζας, βάζοντας παράλληλα την υπογραφή της στη μεγαλύτερη πώληση ακινήτου που έχει γίνει στην Κύπρο. Την ίδια ώρα, η πώληση του συγκεκριμένου ακινήτου, ήταν δύσκολο να επιτευχθεί και ήταν στον ισολογισμό της τράπεζας σχεδόν από τότε που άνοιξε η Μονάδα, ακίνητο που είχε και συγκεκριμένη χρήση. Ο λόγος ήταν ότι είναι ένας συνδυασμός ακινήτου για χρήση «golf», που θέλει συγκεκριμένο αγοραστή, πέραν των υπολοίπων χρήσεων που μπορεί να έχει, όπως ξενοδοχειακής μονάδας και άλλες που μεγαλώνει η ομπρέλα του υποψήφιου ενδιαφερόμενου.

Το deal, όπως γνωρίζει η «Κ», συζητιόταν από μεριάς Ομίλου Shoeller Holdings, της Columbia δηλαδή και της REMU της Τράπεζας Κύπρου, από αρχές Μαΐου. Κατέληξαν στο αντίτιμο

των 132 εκατ. ευρώ, με τον αγοραστή, τον επί 50 χρόνια Γερμανό επιχειρηματία στην Κύπρο, να θέλει να αφήσει μία ανάπτυξη «κληρονομιά» για την Κύπρο. Η επένδυση, εξάλλου, θα είναι πολλαπλάσια σε σχέση με τα 132 εκατ. ευρώ που έδωσε για να αποκτήσει την ακίνητη περιουσία που είχε δοθεί στην Τράπεζα Κύπρου από την Aristo Developers με τη μέθοδο ανταλλαγής χρέους προς ακίνητη περιουσία (debt to asset swap) το 2016 για εξόφληση χρέους, συνολικού εμβαδού 6 εκατομμυρίων τετραγωνικών μέτρων. Εάν αθροίσει κανείς τα ακίνητα που

«Σημαδιακή» η ημέρα που έπεσαν οι υπογραφές, καθώς στη REMU έφτασε το Venus Rock στις 30 Ιουνίου 2016 και πωλήθηκε στις 30 Ιουνίου 2025.

πώλησε η REMU μέσα σε 1 - 1,5 μήνα, δηλαδή το Venus Rock στον Όμιλο Columbia, αλλά και λίγες ημέρες πριν, άλλο ακίνητο, το «Neapolis Smart Eco City» του Λεπτού στην fintech εταιρεία «Exness», γίνεται λόγος για «deal» 200 εκατομμυρίων ευρώ. Ο αριθμός των 200 εκατομμυρίων ευρώ τα προηγούμενα χρόνια ήταν για τη REMU ετήσιο αποτέλεσμα αγοραπωλησιών και σίγουρα όχι μηνιαίο. Είναι ένα ρεκόρ

πωλήσεων, που την αφήνει πλέον με ακίνητα αξίας στον ισολογισμό που δεν ξεπερνούν τα 10 εκατ. ευρώ.

Σημειώνεται πως τα ακίνητα που έχει αποκτήσει από το 2016 η Τράπεζα Κύπρου μέσω της REMU είναι 3,2 δισεκατομμυρίων ευρώ, ή αλλιώς περίπου 7.000 ακίνητα. Πάντως, «σημαδιακή» η ημέρα που έπεσαν οι υπογραφές, καθώς στη REMU έφτασε το Venus Rock στις 30 Ιουνίου 2016 και πωλήθηκε στις 30 Ιουνίου 2025.

Σωφρονίου: Με όραμα η Columbia Κληθείσα να σχολιάσει το «deal» της Columbia για το Venus Rock, η διευθύντρια της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων (REMU) στην Τράπεζα Κύπρου, κ. Άννα Σωφρονίου, σημείωσε ότι ο επενδυτής έχει όραμα για το ακίνητο και θέλει με την επένδυση που θα προχωρήσει να προσδώσει αξία στη χώρα. Πρόσθεσε ότι ήταν το μεγαλύτερο ακίνητο του ισολογισμού της REMU και καιρέτισε το γεγονός ότι ο επενδυτής προέρχεται από τον Όμιλο Columbia, καθώς ως ακίνητο συγκεκριμένων χρήσης θα έπρεπε ο ενδιαφερόμενος επενδυτής να έχει συγκεκριμένο προφίλ που να ταιριάζει στην ανάπτυξη.

Στη μικρή της δήλωση η κ. Σωφρονίου υπέδειξε πως, η μέθοδος της ανταλλαγής χρέους προς ακίνητη περιουσία αποτέλεσε ένα σημαντικό εργαλείο στη μείωση των προβληματικών δανείων για τις τράπεζες και λειτουργησε θετικά και στους ισολογισμούς των τραπεζών, αλλά και για την οικο-

Σημειώνεται πως τα ακίνητα που έχει αποκτήσει από το 2016 η Τράπεζα Κύπρου μέσω της REMU είναι 3,2 δισεκατομμυρίων ευρώ, ή αλλιώς περίπου 7.000 ακίνητα.

νομία γενικότερα. Τέλος, σχολίασε πως οι τελευταίες δύο πωλήσεις μεγάλης αξίας ακινήτων (200 εκατ. ευρώ) είναι σχεδόν η μισή λογιστική αξία των ακινήτων που απομένουν ως απόθεμα, μία τεράστια επίδοση για τη Μονάδα.

Μετράει αντίστροφα ο χρόνος Για τα 445 εκατ. ευρώ αξίας ακίνητα που έχουν απομείνει, ο χρόνος μετράει αντίστροφα. Μία συντηρητική επίδοση της REMU για κάθε τρίμηνο είναι 20-25 εκατ. ευρώ τον χρόνο πωλήσεις, άρα στην επόμενη τριετία - τετραετία θα πρέπει να αναμένεται πως το απόθεμα θα έχει φτάσει σε χαμηλά τριψήφια ποσά, ίσως και διψήφια. Τον Μάρτη του 2025, η REMU δια-

χειριζόταν ανακτηθέντα ακίνητα λογιστικής αξίας ύψους 634 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με 660 εκατ. ευρώ στα τέλη του 2024 και 836 εκατ. ευρώ τον Μάρτη του 2024. Τον Απρίλιο 2025 τα ανακτηθέντα ακίνητα του Συγκροτήματος είχαν μειωθεί περαιτέρω – με τη συναλλαγή της Exness – στα 575 εκατομμύρια ευρώ και ακολούθως με τη συναλλαγή της Columbia έχουν φτάσει στα 445 εκατ. ευρώ.

Ήδη, στο πρώτο τρίμηνο 2025, η Μονάδα ολοκλήρωσε πωλήσεις ακινήτων ύψους 22 εκατ. ευρώ (σε σύγκριση με 93 εκατ. κατά το 8' τρίμηνο 2024 και 17 εκατ. το 8' τρίμηνο 2024), με κέρδη από πωλήσεις ακινήτων ύψους περίπου 2 εκατ. ευρώ κατά το 8' τρίμηνο

2025 (σε σύγκριση με ζημιά ύψους περίπου 4 εκατ. κατά το 8' τρίμηνο 2024 και κέρδη ύψους 2 εκατ. κατά το 8' τρίμηνο 2024). Οι πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων αφορούσαν όλες τις κατηγορίες ακινήτων, με 37% των πωλήσεων σε μεικτή αξία κατά το 8' τρίμηνο 2025 να αφορούν γη. Κατά το τρίμηνο που έληξε τον Μάρτη του 2025, η REMU είχε προχωρήσει σε εκτέλεση αγοραπωλητήριων συμφωνιών για 98 ακίνητα με τιμή συμβολαίου ύψους 24 εκατ., σε σύγκριση με αγοραπωλητήριες συμφωνίες για 113 ακίνητα, με τιμή συμβολαίου ύψους 23 εκατ. (συμπεριλαμβανομένου μεταφορές ύψους 3 εκατ.) κατά το τρίμηνο που έληξε τον Μάρτη του 2024.

Τα μεγαλόπνοα έργα της Λευκωσίας στη στρατηγική της κυβέρνησης

Περισσότερα από 80 συνολικού κόστους άνω του 1 δισ. ευρώ - Οι προτεραιότητες και τα χρονοδιαγράμματα

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Έργα ανάπτυξης της Λευκωσίας και βελτίωσης της καθημερινότητας των Λευκωσιτών εξήγγειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Χριστοδουλίδης. Τα έργα, που βρίσκονται ψηλά στην ατζέντα της κυβέρνησης, ξεπερνούν τα 80 και κοστίζουν πέραν του €1 δισ.

Κατά την περιφερειακή του περιοδεία, ο Πρόεδρος συνοδευόμενος από υπουργούς, υφυπουργούς και ανώτερα στελέχη της κρατικής μηχανής, παρουσίασε ένα ευρύ φάσμα παρεμβάσεων που αγγίζουν την κοινωνική πολιτική, την υγεία, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, τις μεταφορές, την πράσινη ανάπτυξη και τη στήριξη των νέων και των οικογενειών.

Σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας τη Δευτέρα, τόνισε ότι στον πυρήνα της διακυβέρνησής του βρίσκεται η αποκέντρωση, η κοινωνική συνοχή και η ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη.

Τα έργα

Το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Κύπρου με προϋπολογισμό τα €144 εκατ. και ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2028 αποτελεί το πιο κοστοβόρο έργο της στρατηγικής της κυβέρνησης για τη Λευκωσία. Η υδατική διασύνδεση Βασιλικού-Λευκωσίας αποτελεί επίσης δαπανηρό έργο καθώς ανέρχεται στα €76,7 εκατ.

Αναφερόμενος στους τομείς της κοινωνικής πρόνοιας και της υγείας, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέδειξε τη δημιουργία σύγχρονου, εξειδικευμένου Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας για Άτομα με Αναπηρίες άνω των 21 ετών, καθώς και δύο κατοικιών ανεξάρτητης διαβίωσης ατόμων με αυτισμό ύψους €2 εκατ., δωρεά της Eurobank, του Πολυδύναμου Κέντρου Έγκωμης (€1,7 εκ.), Κέντρου Αποσχόλησης στον Άγιο Δομέτιο (€700 χιλ.), Κέντρου Υγείας Ακακίου για εξυπηρέτηση 15 κοινοτήτων, της Παιδογκολογικής Κλινικής (€8 εκατ.), την ανέγερση κέντρου για Σπάνιες Ασθένειες (€2 εκατ.), τα Αναπτυξιακά Έργα Νοσοκομείου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ΙΙΙ (€21,7 εκατ.), το ΤΑΕΠ Παιδών, το Παιδονευρολογικό Τμήμα και την Κλινική Σπάνιων Νοσημάτων και Γενετικής.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στη Λευκωσία υλοποιείται και το έργο «Έξυπνης Πόλης» το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Πολιτικής Συνοχής «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027» και το οποίο «σηματοδοτεί μια νέα εποχή ψηφιακού εκσυγχρονισμού για έξυπνη

Επικέντρωση σε μεταφορές, κοινωνική πρόνοια, υγεία, βιώσιμη και αστική ανάπτυξη, πολιτισμό και τουρισμό, εκπαίδευση, καινοτομία και ψηφιακό μετασχηματισμό, στέγαση και αναζωογόνηση κοινοτήτων.

στάθμευση, έξυπνο φωτισμό και έξυπνη διαχείριση απορριμμάτων που θα εφαρμοστούν σε ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο.

Προσέθεσε ότι μέχρι στιγμής έχει ολοκληρωθεί η δράση που αφορά στην προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία υποδομών και συστημάτων έξυπνης πόλης, συνολικού προϋπολογισμού €6,5 εκ. και αναμένεται η ολοκλήρωση του έργου μέσα από το έργο Smart Cyprus, που έχει μόλις ξεκινήσει και υλοποιείται με χρηματοδότηση €28,5 εκ. ευρώ από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Στάθηκε επίσης σε σημαντικές παρεμβάσεις στις μεταφορές και την κυκλοφορία με στόχο την αποσυμφόρηση και την άμβλυση του κυκλοφοριακού προβλήματος και έργα όπως ο Περιμετρικός Λευκωσίας, οι Αυτοκινητόδρομοι Λευκωσίας-Τρόδους και Λευκωσίας-Παλαχωρίου, η Νέα Λεωφόρος Μακεδονίας, Λεωφόρος Σταυρού, η γέφυρα Τσερίου-Στροβόλου, η αναβάθμιση της Λεωφόρου Κωνσταντίνου Παλαιολόγου και έργα στις οδούς Ελαιώνων, Μεγάλου Αλεξάνδρου, Ακαδημίας, η Υλοποίηση

Συστήνει επιτροπή για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας των προτεινόμενων χρήσεων, για τη στρατηγική ανάπτυξη της Κρατικής Εκθεσης και του ΣΟΠΑΖ.

Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) μέσω ποδηλατοδρόμων και προβάσιμων διαδρομών σε Καλαμών, Γλαύκου Κληρίδη, Λεωφόρο Αθαλάσσης, καθώς και ολοκληρωμένου ποδηλατικού δικτύου για σύνδεση των πανεπιστημίων με το κέντρο.

Αναφερόμενος σε πρωτοβουλίες για τη βιώσιμη και αστική ανάπτυξη, ο Πρόεδρος ανέδειξε τη χορηγία €1,4 εκατ. για εξωραϊσμό χώρων και διαδρομών της πρωτεύουσας ενόψει της ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε., τη χρήση ανακυκλωμένου νερού στην Ανθοπούλη (€9,5 εκατ.), την εγκατάσταση νέων γεωτρήσεων και αναβάθμιση

του αρδευτικού έργου Λυμπίων, 23 αποκαταστάσεις ΧΑΔΑ και αναβάθμιση του Πράσινου Σημείου στην Αλάμπρα, τη δημιουργία Κέντρου Επαναχρησιμοποίησης στο Δάλι, τη φύτευση και ανάπτυξη του γραμμικού πάρκου Πεδιαίου και δημιουργία οικολογικού περιπάτου στη Χρυσοσπηλιώτισσα.

Συμπλήρωσε ότι υλοποιούνται και αναπτυξιακά έργα σε τέσσερις κρίσιμες περιοχές της Λευκωσίας, το Κέντρο της Πόλης, τους Αγίους Ομολογητές, την Παλουριώτισσα και τον Λυκαβηττό, με χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσης μεταξύ 2025 και 2026.

Είπε επίσης ότι η κυβέρνηση έχει ξεκινήσει τη διαδικασία αναθεώρησης του Τοπικού Σχεδίου για το αστικό σύμπλεγμα της Λευκωσίας, ώστε το Σχέδιο να καταστεί ένα σύγχρονο, δυναμικό και αποτελεσματικό εργαλείο προώθησης της ανάπτυξης, ενώ προχωρεί και στην εκπόνηση του «Σχεδίου για τη Νήσο», μέσω τεχνικής βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο θα αποτελέσει το βασικό εργαλείο για τον έγκαιρο προγραμματισμό αναπτυξιακών παρεμβάσεων, με βάση την αρχή της

βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας. Χαρακτήρισε επίσης εμβληματικές επενδύσεις στον πολιτισμό και στον τουρισμό τις Πύλες Πάφου και Αμμοχώστου, τον Αρχαιολογικό Χώρο Λεδρών, το Κινηματοθέατρο Παλλάς και τη θεσμική συνεργασία υφυπουργείου Πολιτισμού με Δήμους για την προώθηση σχετικών δράσεων μέσα από την Προγραμματική Σύμβαση Πολιτιστικών Ανάπτυξης.

Στους τομείς της εκπαίδευσης, της καινοτομίας και του ψηφιακού μετασχηματισμού, ξεχώρισε τη δημιουργία 25 νέων ολοήμερων σχολείων στη Λευκωσία και θερινών σχολείων σε όλα τα ειδικά, τη Νέα Τεχνική Σχολή στον Δήμο Ιδαλίου, το Πιλοτικό Τεχνικό Γυμνάσιο στον Άγιο Στυλιανό, τη λειτουργία 5 σχολείων μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας μέχρι το 2027 στη Λευκωσία και την έναρξη λειτουργίας παραρτήματος του ΕΚΠΑ εντός των τεχνών με 380 φοιτητικές εστίες (€15 εκ.).

Στον τομέα του αθλητισμού, είπε ότι έχει ήδη ολοκληρωθεί η αναβάθμιση του Δημοτικού Κολυμβητηρίου Λευκωσίας, έργο αξίας €6,5 εκατ., ενώ προχωρά

Αρμόδια επιτροπή θα αποφασίσει για την τύχη της Κρατικής Εκθεσης

Το βάρος της τελικής απόφασης και του σχεδιασμού της στρατηγικής ανάπτυξης της περιοχής της Κρατικής Εκθεσης αλλά και του ΣΟΠΑΖ, συνδυαστικά επαφίεται σε επιτροπή που θα αποτελείται από την κυβέρνηση, την τοπική Αρχή και το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λευκωσίας (ΕΒΕΛ). Αυτό ανέφερε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, σημειώνοντας ότι οι τελικές αποφάσεις θα ληφθούν περί το πρώτο τρίμηνο του έτους αφού αξιολογηθεί η βιωσιμότητα των προτεινόμενων χρήσεων. Στόχος είναι να προωθηθεί η καινοτομία και η εκπαίδευση δημιουργώντας παράλληλα και έναν σημαντικό πνεύμα πρασίνου, επισήμανε ο κ Χριστοδουλίδης.

Ο Δήμος Λευκωσίας από τη μεριά του εκφράζει μεγάλη ικανοποίηση με την υιοθέτηση της προσέγγισης του για το ΣΟΠΑΖ και την Κρατική Έκθεση.

η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός του Μακάριου Αθλητικού Κέντρου που θα δημιουργήσει συνέργειες και με τον σχεδιασμό για την Κρατική Έκθεση, περιλαμβάνοντας ανοικτό γήπεδο 5.000 θέσεων, κολυμβητήριο και κλειστό στάδιο στίβου, το οποίο θα χρησιμοποιείται και από τους αθλητές της παραολυμπιακής ομάδας.

Για το ζήτημα της στέγασης, αναφέρθηκε σε σχέδια με κρατικές χορηγίες έως €70.000, το Σχέδιο «κτιζώ» με 155 πολυκατοικίες στη Λευκωσία, την ανάπτυξη του Κυβερνητικού Οικισμού Αγίου Μάμα (2η φάση) και σε σχέδια για κοινωνική στέγη και διαχωρισμό κρατικών οικοπέδων.

Αντίστοιχα, αναφορικά με την αναζωογόνηση κοινοτήτων, έκανε λόγο για έναρξη νέας διαδικασίας εγγραφής αγροτικών δρόμων και δρόμων εντός οικιστικής περιοχής των Κοινοτήτων, ανάπτυξη πυρήνων σε Φαρμακά, Μένιοκο, Άλωνα, Ποτάμι, Πολιτικό και Δάλι, Κέντρα πολιτισμού και μουσεία σε Γούρρι, Πέρα Ορεινής και Κατύδατα και εντοπισμό κατάλληλων τεμαχίων για τη Βιοτεχνική Περιοχή Σολέας.

Πιέσεις Κομισιόν στη Λευκωσία για το καλώδιο

Παρέμβαση με σύσκεψη την ερχόμενη εβδομάδα προκειμένου να ξεμπλοκάρει η ανάκτηση εξόδων από Κύπρο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Ενώπιον μιας νέας σύγκρουσης με αιτία το ηλεκτρικό καλώδιο GSI βρίσκεται η Λευκωσία και η Αθήνα. Την ώρα που το μεγαλεπήβολο ενεργειακό έργο βρίσκεται παγωμένο για α-προσδιόριστο χρονικό διάστημα, η κυπριακή πλευρά δέχεται πιέσεις προκειμένου να ξεκλειδώσει την ανάκτηση εξόδων τα οποία θα επιωμισθεί και ο Κύπριος καταναλωτής. Το τελευταίο διάστημα παρατηρείται έντονη δραστηριότητα από πλευράς ΑΔΜΗΕ, υπό τη μορφή δημοσιευμάτων, τα οποία εμφανίζουν την κυπριακή πλευρά να βάζει εμπόδια στην καλύψη του μεριδίου εξόδων που έχουν γίνει.

Στο παιχνίδι των πιέσεων που ήδη ασκούνται έχει μπει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία όλο το προηγούμενο διάστημα απέφυγε κάθε δημόσια τοποθέτηση για τα προβλήματα που δημιουργούσε η Τουρκία στις ερευνητικές εργασίες πόντισης του ηλεκτρικού καλωδίου μεταξύ Κρήτης και Κύπρου. Και ενώ το πάγωμα των ερευνητικών εργασιών συνεχίζεται και ενώ δεν έχει πάρει θέση επί των εξελίξεων ανοικτά της Κρήτης, η Κομισιόν αποφάσισε να

διπλωματικά το γεωπολιτικό ρίσκο όπως είχε δεσμευθεί εκπρόσωπός της στη σύσκεψη της Λευκωσίας το 2024. Και ενώ εντείνονται οι φωνές ότι το ηλεκτρικό καλώδιο GSI κινδυνεύει να μείνει στα χαρτιά, η Επιτροπή εμφανίσθηκε αιφνιδώς να ανησυχεί για την τύχη του έργου επειδή η κυπριακή πλευρά έχει σοβαρές ενστάσεις στην ανάκτηση εσόδων από Κύπριους καταναλωτές που αφορούν δαπάνες, που όπως υποστηρίζει ο ΑΔΜΗΕ έχουν γίνει.

Ο ΑΔΜΗΕ

Ο ΑΔΜΗΕ (Φορέας Υλοποίησης του Έργου) υποστηρίζει πως έχει δαπανήσει κοντά στα

Τηλεδιάσκεψη θα συγκαλέσει την ερχόμενη εβδομάδα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τη συμμετοχή των ρυθμιστικών αρχών Κύπρου και Ελλάδας και του ΑΔΜΗΕ προκειμένου να βρεθεί μια λύση με την ανάκτηση των δαπανών που υποστηρίζεται ότι έχει κάνει ο ΑΔΜΗΕ για το ηλεκτρικό καλώδιο.

Πηγές στη Λευκωσία θεωρούν πως το νέο σκηνικό που στήνεται αποτελεί αφήγημα του ΑΔΜΗΕ προκειμένου να ασκηθούν πιέσεις στην κυπριακή πλευρά να συναινέσει στις απαιτήσεις του Φορέα Υλοποίησης του Έργου.

συγκαλέσει σύσκεψη με τις δυο ρυθμιστικές αρχές Κύπρου και Ελλάδας (ΠΑΕΚ - ΡΑΑΕΥ). Η δημόσια επανεμφάνιση της Κομισιόν για το ηλεκτρικό καλώδιο έρχεται σε μια περίοδο έντονων πιέσεων του ΑΔΜΗΕ προς την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου για να εγκρίνει την ανάκτηση του εσόδου για το έργο προκειμένου ο ΑΔΜΗΕ να καλύψει ένα μέρος των δαπανών που έχει πραγματοποιήσει μέχρι σήμερα. Το υπόλοιπο μέρος θα καλυφθεί από την ελληνική πλευρά και ήδη η ΡΑΑΕΥ έχει προχωρήσει σε έγκριση του εσόδου για το ηλεκτρικό καλώδιο.

Οι Βρυξέλλες

Η ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου με τα ηλεκτρικά δίκτυα της Ευρώπης μέσω Ελλάδας είναι Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος και χρηματοδοτείται με €657 εκατ. από τα ευρωπαϊκά ταμεία. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα τελευταία δυο χρόνια δείχνει μια αλλοπρόσαλλη τακτική σε ό,τι αφορά την εμπλοκή της στο έργο. Τον Σεπτέμβριο του 2024, όταν και πάλι κυπριακή και ελληνική πλευρά ήταν σε πορεία σύγκρουσης, η Κομισιόν έδειχνε μια έντονη δραστηριότητα προκειμένου οι δυο ρυθμιστικές αρχές να εξομαλύνουν τις σχέσεις τους με τον ΑΔΜΗΕ. Από τότε η Κομισιόν στην κυριολεξία σίγησε, ακόμα και την περίοδο που η Τουρκία επανέλαβε τις προκλήσεις της σε περιοχή του λεγόμενου τουρκοκυβερνητικού συμφώνου, χωρίς να χειριστεί

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΘΕΑΤΡΟ
ΜΟΥΣΙΚΗ
ΧΟΡΟΣ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

06
07
08
09

Φέτος το καλοκαίρι, στο Φεστιβάλ Τεχνών Φανερωμένης συμβαίνουν πολλά!

Στην καρδιά της πόλης, στην αυλή του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τραπεζής Κύπρου.

Από 26 Ιουνίου μέχρι 12 Σεπτεμβρίου.

Μάθετε περισσότερα στο boccf.org

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Με τη στήριξη
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΦΙΛΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
THE FRIENDS OF CINEMA SOCIETY

40 ΧΡΟΝΙΑ
1984-2024

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ Ίδρυμα Τραπεζής Κύπρου

Τράπεζα Κύπρου

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΑΗ

Τι θα κάνει ο Τραμπ με τους δασμούς

Θυμάται κανείς τους δασμούς Τραμπ; «Ζουν και βασίλευουν» και ουδείς ασχολείται. Μέσα στη φασαρία, στις προειδοποιήσεις, τις απειλές, τις ανακλήσεις επιβολής τους, έχουμε χάσει την εξέλιξη, ότι εφαρμόζονται ήδη εδώ και μερικές εβδομάδες (από τις 13 Μαΐου) οριζόντια για όλους σε ποσοστό 10%. Τόσο είναι το επιπλέον κόστος για οποιαδήποτε εισαγωγή στις ΗΠΑ. Στα δημόσια ταμεία των ΗΠΑ τα έσοδα που μπαίνουν κάθε μήνα τον τελευταίο χρόνο από δασμούς ήταν περίπου 5-6 δις. δολάρια.

Τον Μάιο, πρώτο μήνα επιβολής των δασμών, εκτοξεύθηκαν σε πάνω από 22 δις. δολάρια, σε λίγο παραπάνω από μισό μήνα. Ο εισπρακτικός στόχος του Αμερικανού προέδρου δείχνει να επιτυγχάνεται.

Όσο και αν το κόστος επιβολής τους μπορεί να είναι χαμηλή ή και καθόλου ανάπτυξη, είναι εντυπωσιακό πόσο εισπρακτικά αποτελεσματικο αποδεικνύονται στην πράξη. Σε τόσο μεγάλο βαθμό, που μπορεί να περιορίσουν πολύ πιο γρήγορα από ό,τι εκτιμάτο το υπέρογκο δημοσιονομικό έλλειμμα των ΗΠΑ, βά-

ζοντας στα ταμεία πάνω από 400 δις. δολάρια. Σε κάθε περίπτωση, το ξεκασμένο θέμα των δασμών γίνεται ξανά σημαντικό και επίκαιρο

Η προθεσμία των 90 ημερών, που είχε θέσει για διαπραγματεύσεις ο πρόεδρος Τραμπ, εκπνέει στις 8 Ιουλίου.

για όλους, όσο πλησιάζει η λήξη της προθεσμίας των 90 ημερών (8 Ιουλίου) που είχε θέσει για διαπραγματεύσεις ο πρόεδρος Τραμπ. Από τις 90 ξεχωριστές διαπραγματεύσεις που υποτίθεται ότι βρίσκονται σε εξέλιξη, μία άντε δυο να έχουν επιίδες άμεσας ολοκλήρωσης. Όλες οι υπόλοιπες βρίσκονται στο άγνωστο, μεταξύ των οποίων και αυτές με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και το ερώτημα είναι τι θα ακολουθήσει, τη στιγμή που ο Ντόναλντ Τραμπ προέρχεται από την πρώτη νίκη της νέας θητείας του μετά τη

συμμετοχή των ΗΠΑ στη διένεξη Ισραήλ - Ιράν. Κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει ένα νέο κύκλο «πολεμικών επεισοδίων» και κλιμάκωσή τους. Ειδικά όσο πιέζεται από το υπόλοιπο σκηνικό της οικονομίας. Οι επενδυτές εγκαταλείπουν τα μακροπρόθεσμα ομολογιακά κεφάλαια των ΗΠΑ με τον ταχύτερο ρυθμό από την κορύφωση της πανδημίας πριν από πέντε χρόνια, υπό τον φόβο του τεράστιου χρέους. Ταυτόχρονα προετοιμάζονται για τον πληθωρισμό που θα φέρουν οι δασμοί, ο οποίος διαχρονικά ασκεί πιέσεις στους επενδυτές ομολόγων.

Πολλοί εκτιμούν πως αν το σκηνικό στην αγορά ομολόγων διατηρηθεί σε αυτά τα ανοδικά αλλά σχετικώς Αμερικανικά επίπεδα, με δεδομένο ότι επίκειται και η μεγάλη μάχη του για την αλλαγή στην ηγεσία της Fed, ενδεχομένως ο πρόεδρος των ΗΠΑ να περιοριστεί στα τρέχοντα επίπεδα δασμών. Αν ωστόσο πιεστεί κάπου αλλού στο μέτωπο της οικονομίας, τότε η επιθετική πολιτική του στο θέμα των δασμών θεωρείται βέβαιο ότι θα φέρει την αναζωπύρωση του εμπορικού πολέμου.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΜΗΛΑ

Από τη Σκύλλα των δασμών στη Χάρυβδη του πολέμου

Ο Ντόναλντ Τραμπ, αφού «βομβάρδισε» με το «έτσι θέλω» το πυρηνικό «οπλοστάσιο» του Ιράν, επέβαλε, φαινομενικά τουλάχιστον, ειρήνη στις εκθροισμένες μεταξύ Ισραήλ και Ιράν. Τουλάχιστον στα «χαρτιά» αυτό σημαίνει επιστροφή σε μια είδους κανονικότητα. Αρκεί, βέβαια, τα αντίπαλα μέρη να αποφύγουν περαιτέρω εκθροισμένες. Όσον αφορά τη δυνατότητα του Ιράν να κατασκευάσει πυρηνική βόμβα, όλα παραμένουν ανοιχτά. Και τούτο επειδή δεν είναι σαφές ακόμη το πότε και υπό ποιες συνθήκες η διεθνής κοινότητα θα πιστοποιήσει τη βούληση του Ιράν να παραιτηθεί από την κατασκευή πυρηνικής βόμβας στο κοντινό ή μακροπρόθεσμο μέλλον.

Οι οικονομικές συνέπειες από την εϋθραυστη –τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές– ειρήνη στις εκθροισμένες, σίγουρα είναι θετικές. Και τούτο επειδή αποκλιμακώνεται τόσο το γεωπολιτικό ρίσκο όσο και η τιμή του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές. Αυτό θα έχει θετικές συνέπειες τόσο στη διεθνή ανάπτυξη όσο και στον διεθνή πληθωρισμό.

Σε πρόσφατη εργασία μου με τον καλό συνάδελφο Μάικλ Ελινγκτον από το Πανεπιστήμιο του Λίβερπουλ, αναλύσαμε

για το London School of Economics τα (διεθνή) οικονομικά δεδομένα των τελευταίων 60 ετών, με έμφαση στην οικονομία της Μεγάλης Βρετανίας. Καταλήξαμε, λοιπόν, στα ακόλουθα ενδιάμεσων συμπεράσματα:

Πρώτον, και ιδιαίτερα θετικό νέο: η επίδραση τόσο του γεωπολιτικού ρίσκου όσο και της τιμής του πετρελαίου σε ανάπτυξη και πληθωρισμό φθίνει με την πάροδο του χρόνου. Με απλά λόγια, η επίδραση στην οικονομία από τις «βιαιές» μεταβολές σε γεωπολιτικές εξελίξεις και πετρέλαιο καθίστανται σήμερα λιγότερο σημαντικές σε σχέση με το παρελθόν! Δεύτερον, η σημαντική μείωση της τιμής του πετρελαίου αναμένεται να μειώσει τον πληθωρισμό μέχρι και τέσσερα τρίμηνια και να ενισχύσει την ανάπτυξη μέχρι και τρία τρίμηνια!

Τρίτον, η αποκλιμάκωση του γεωπολιτικού ρίσκου θα ενθαρρύνει επενδύσεις και θα τονώσει περαιτέρω την ανάπτυξη για δύο με τρία τρίμηνια!

Οι παραπάνω εκτιμήσεις σίγουρα «ανοίγουν» τον δρόμο για περαιτέρω μειώσεις στα επιτόκια πολιτικής τόσο από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα της Αμερικής όσο και από την Τράπεζα της Αγγλίας και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Ειδικά για την περίπτωση της Αμερικής, οι «φωνές» μέσα στην Ομοσπονδιακή Τράπεζα ήδη πληθαίνουν για μείωση των επιτοκίων, ακόμη και μέσα στον Ιούλιο!

Πάντως, η οικονομική κατάσταση δεν είναι ακόμη «ρόδινο». As μιν Ξεχνάμε ότι σύντομα λήγει η «προθεσμία» που έχει δώσει ο Τραμπ στις υπόλοιπες χώρες να συνάψουν εμπορικές συμφωνίες με τις ΗΠΑ προκειμένου να μειωθεί ο αρνητικός οικονομικός αντίκτυπος των φορολογικών δασμών. Ενδ, λοιπόν, το οικονομικό «καράβι» φαίνεται να απομακρύνεται από τη Σκύλλα των δασμών και τη Χάρυβδη του πολέμου στη Μέση Ανατολή, η διεθνής πολιτικοοικονομική αβεβαιότητα κάθε άλλο παρά έχει εκλείψει.

ΥΓ.: Οι κατηγορίες του Ισραήλ για παραβίαση της ανακωχής - ειρήνης από το Ιράν λίγες ώρες μετά την «επίτευξη» της επιβεβαιώνει ότι έχουμε πολύ δρόμο μπροστά μας για σημαντική «κατάρρευση» του γεωπολιτικού ρίσκου...

Ο κ. Κώστας Μήλας είναι καθηγητής στο τμήμα Χρηματοοικονομικών και Λογιστικής, University of Liverpool.

Πανομοιότητες προτάσεις ΕΛΑΜ-ΔΗΣΥ στην Ευρωβουλή

Χωρίς αναφορά στη διζωνική ομοσπονδία οι χωριστές προτάσεις που υπέβαλαν για καταδίκη της εισβολής

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

Νέος γύρος διαφωνιών και ασυνεννοησίας καταγράφεται, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο πλαίσιο της προσπάθειας για συζήτηση στην ολομέλεια του Σώματος, της καταδίκης της Τουρκίας, ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης κατοχής της Κύπρου, 51 χρόνια μετά την τουρκική εισβολή. Τα τέσσερα κυπριακά κόμματα, ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΕΛΑΜ και ΔΗΚΟ, τα οποία εκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δεν κατάφεραν να συντονίσουν τις ενέργειές τους προς μια κοινή κατεύθυνση. Ως εκ τούτου, όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, πορεύονται χωριστά, υποβάλλοντας το καθένα τη δική του πρόταση, μέσω της πολιτικής ομάδας στην οποία συμμετέχει, για το πλαίσιο μέσα στο οποίο επιδιώκεται να διεξαχθεί η συζήτηση.

Αυτό πάντως που προκαλεί ιδιαίτερο ενδιαφέρον είναι ότι οι γραπτές προτάσεις που έχουν υποβληθεί από τον ΔΗΣΥ και το ΕΛΑΜ για την καταδίκη της συνεχιζόμενης κατοχής της Τουρκίας, και τις οποίες έχει εξασφαλίσει η «Κ», έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό στοιχείο: Το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα (ΔΗΣΥ) και οι Ευρωπαίοι Συντηρητικοί-Μεταρρυθμιστές, ECR (ΕΛΑΜ), αποφεύγουν και οι δύο να αναφερθούν στο «συμφωνημένο πλαίσιο» λύσης του Κυπριακού, στις χωριστές τους προτάσεις. Το μεν ΕΛΑΜ, ήταν δεδομένο και αναμενόμενο ότι λόγω των γνωστών του θέσεων θα κινείτο προς αυτή την κατεύθυνση, θέτοντας εκτός συζήτησεων το συμφωνημένο πλαίσιο λύσης,

δηλαδή τη διζωνική δικαιοσυτη ομοσπονδία. Ο δε ΔΗΣΥ, όμως, προκαλεί έκπληξη υιοθετώντας πανομοιότυπη στάση, στη δική του γραπτή πρόταση, η οποία καθορίζει το πλαίσιο μέσα στο οποίο επιδιώκει να διεξαχθεί συζήτηση στην ολομέλεια της Ευρωβουλής, για καταδίκη της Τουρκίας. Αντίθετα, η Ευρωπαϊκή Αριστερά (ΑΚΕΛ) αναφέρεται στη δική της πρόταση, αφενός στην καταδίκη της Τουρκίας και αφετέρου στο «συμφωνημένο πλαίσιο» του ΟΗΕ. Όπως και οι Σοσιαλιστές-Δημοκράτες (ΔΗΚΟ), που αναφέρονται σε καταδίκη της Άγκυρας, προβαίνοντας παράλληλα σε αναφορά επί των ψηφισμάτων του ΟΗΕ, στη δική τους χωριστή πρόταση.

4 προτάσεις

As δούμε όμως ποιες είναι οι προτάσεις για καταδίκη της εισβολής και της κατοχής, ενόψει της προσεχούς ολομέλειας, όπως τις έχουν υποβάλει οι πολιτικές ομάδες της Ευρωβουλής, με τις οποίες είναι συνδεδεμένα τα τέσσερα κυπριακά κόμματα. Σύμφωνα λοιπόν με πληροφορίες της «Κ», έχουν υποβληθεί οι εξής τέσσερις χωριστές προτάσεις, οι οποίες θα τεθούν ενώπιον της Διάσκεψης των Προέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, προκειμένου να αποφασισθεί εάν και στη βάση ποιας πρότασης ενδέχεται να διεξαχθεί συζήτηση στην ολομέλεια του Σώματος:

ΕΛΚ-ΔΗΣΥ: Δήλωση Προέδρου (σ.σ. Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Ρομπέρτα Μέτσολλα) 51 χρόνια τουρκικής κατοχής: Το καθήκον της Ε.Ε. να σταθεί αλληλέγγυα (stand with) προς την Κύπρο για ελευθερία και επανένωση. Η πρό-

Τα κόμματα πορεύονται χωριστά, υποβάλλοντας το καθένα τη δική του πρόταση, μέσω της πολιτικής ομάδας στην οποία συμμετέχει, για το πλαίσιο μέσα στο οποίο επιδιώκεται να διεξαχθεί η συζήτηση.

Δεν υπήρξε συντονισμός μεταξύ των κυπριακών κομμάτων, με την έννοια της εκ των προτέρων συζήτησης και της διαβούλευσης, προκειμένου να επιδιωχθεί μια κοινή προσέγγιση μεταξύ των Κυπρίων ευρωβουλευτών.

ταση ΕΛΚ-ΔΗΣΥ αφορά συζήτηση χωρίς ψηφισμα, με ένα γύρο αγορητών από κάθε πολιτική ομάδα.

ECR-ΕΛΑΜ: Δήλωση Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα 51 χρόνια: Αλληλέγγυη προς την Κυπριακή Δημοκρατία, καταδικάζοντας τη συνεχιζόμενη τουρκική κατοχή και δέσμευση επί του διεθνούς δικαίου. Η πρόταση του ECR-ΕΛΑΜ συνοδεύεται με αίτημα για έκδοση ψηφίσματος (σ.σ. και είναι η μόνη από τις τέσσερις προτάσεις που περιλαμβάνει ένα τέτοιο αίτημα).

Ευρωπαϊκή Αριστερά-ΑΚΕΛ: Δήλωση της Κομισιόν για καταδίκη της εισβολής της Κύπρου από την Τουρκία και στήριξη της επανέναρξης των συνομιλιών στη συμφωνημένη βάση των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, τις αρχές και τις αξίες της Ε.Ε. Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Αριστεράς-ΑΚΕΛ, αφορά συζήτηση χωρίς ψηφισμα (σ.σ. είναι η μόνη από τις τέσσερις προτάσεις που αναφέρεται σε επανέναρξη συνομιλιών).

Σοσιαλιστές-Δημοκράτες-ΔΗΚΟ: Δήλωση Κομισιόν-51 χρόνια μετά την τουρκική εισβολή κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας: Καταδικάζοντας την κατοχή, υπερασπίζοντας το διεθνές δίκαιο και στηρίζοντας μια περιεκτική λύση σύμφωνα με τα ψηφίσματα του Σ.Α. του ΟΗΕ, τις αρχές και το κεκτημένο της Ε.Ε. Η πρόταση των Σοσιαλιστών-Δημοκρατών αφορά συζήτηση χωρίς έκδοση ψηφίσματος (σ.σ. είναι η μόνη πρόταση που θέτει θέμα κεκτημένου).

Ανύπαρκτος συντονισμός

Τρεις διαφορετικές πηγές της Ευρωβουλής ανέφεραν στην «Κ», ότι η

πρώτη κίνηση για συζήτηση στην ολομέλεια αναφορικά με την επέτειο των 51 χρόνων από την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο, εκδηλώθηκε από το ECR-ΕΛΑΜ. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, το ΕΛΑΜ γνωστοποίησε τις προθέσεις του, ζητώντας από τις υπόλοιπες πολιτικές ομάδες να στηρίξουν τη δική του πρόταση. Με άλλα λόγια, δεν υπήρξε συντονισμός μεταξύ των κυπριακών κομμάτων, με την έννοια της εκ των προτέρων συζήτησης και της διαβούλευσης, προκειμένου να επιδιωχθεί μια κοινή προσέγγιση μεταξύ των Κυπρίων ευρωβουλευτών. Αλλά απλώς υπήρξε η γνωστοποίηση της πρόθεσης/πρότασης εκ μέρους του ECR-ΕΛΑΜ, ζητώντας «στήριξη ή/και συνυπογραφή» της. Σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ», η εν λόγω πρόταση του ECR-ΕΛΑΜ, γνωστοποιήθηκε στις υπόλοιπες πολιτικές ομάδες στις 23 Ιουνίου.

Κίνηση των «3»

Όπως πληροφορείται η «Κ», ως αποτέλεσμα της πρότασης ECR-ΕΛΑΜ, καταβλήθηκε προσπάθεια για συνεννόηση και συντονισμό των άλλων τριών

κυπριακών κομμάτων, ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ. Αν και αρχικά φαινόταν ότι θα υπήρχε πεδίο συνεννόησης, τελικά, οι διαφωνίες που προέκυψαν μεταξύ των τριών κομμάτων, δεν επέτρεψαν την υποβολή κοινής πρότασης. Ο ΔΗΣΥ μέσω του ΕΛΚ υπέβαλε πρόταση για «λύση και επανένωση» χωρίς αναφορά στο πλαίσιο της επιδιωκόμενης διευθέτησης του Κυπριακού, θέση η οποία προσομοιάζει με αυτήν του ΕΛΑΜ.

Την οποία εκ των πραγμάτων δεν θα μπορούσε να υιοθετήσει η Ευρωπαϊκή Αριστερά-ΑΚΕΛ, δεδομένων των δικών της γνωστών θέσεων για λύση του Κυπριακού στη βάση διζωνικής δικαιοσυτης ομοσπονδίας. Το ΑΚΕΛ μέσω της Ευρωπαϊκής Αριστεράς και το ΔΗΚΟ μέσω των Σοσιαλιστών-Δημοκρατών περιέλαβαν αναφορές στις προτάσεις τους, παραπέμποντας ευθέως στο πλαίσιο διζωνικής δικαιοσυτης ομοσπονδίας, με μόνη ουσιαστική διαφορά την αναφορά για λύση σύμφωνα και με το «κεκτημένο», που τοποθετήθηκε στην πρόταση του ΔΗΚΟ. Κάτι που φαίνεται ότι επίσης αποτέλεσε στοιχείο διαφωνίας κατά τις διαβουλεύσεις.

Στη Νέα Υόρκη για παράταση της διαδικασίας

Στοιχνημα τα ευρωτουρκικά και η ουρά στην πρόσκληση Ερντογάν - Συνεχίζει τις επαφές της η Μαρία Άνχελα Ολγκίν

Του ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Το διήμερο 16 με 18 Ιουλίου έχει, εκτός απόδοιπου, κλειδώσει για την πραγματοποίηση της άτυπης (διευρυμένης υπό τη μορφή πενταμερούς) διάσκεψης για το Κυπριακό, στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη. Οι τελευταίες πινελιές για την πραγματοποίηση ακόμη μιας προσπάθειας για άρση του αδιεξόδου των συνομιλιών ολοκληρώνονται με τις συναντήσεις, χτες και σήμερα, της προσωπικής απεσταλμένης του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, Μαρία Άνχελα Ολγκίν, σε Λονδίνο και Βρυξέλλες αντίστοιχα, πριν επανέλθει στην Κύπρο την επόμενη εβδομάδα – όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ». Την ίδια στιγμή και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απευθύνει, για το 2026, πρόσκληση στον Τούρκο πρόεδρο, Ταγίπ Ερντογάν, για επίσκεψη στην Κύπρο, με έμπειρους παρατηρητές να αναφέρουν στην «Κ» πως η διασύνδεση Κυπριακού και ευρωτουρκικών αποτελεί, στην τρέχουσα

Η διασύνδεση Κυπριακού και ευρωτουρκικών αποτελεί, στην τρέχουσα συγκυρία, τη βασική στρατηγική της Λευκωσίας.

Είδε Ντάουτι, θα δει και Κόστα

Η κ. Ολγκίν είχε χτες συνάντηση με τον αρμόδιο για θέματα Ε.Ε. υπουργό του Ηνωμένου Βασιλείου, Στίβεν Ντάουτι, και ακολουθώντας σήμερα μεταβαίνει από το Λονδίνο στις Βρυξέλλες προκειμένου να έχει συνάντηση με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Αντόνιο Κόστα, καθώς και τον διορισμένο, από την Κομισιόν, ειδικό απεσταλμένο για το Κυπριακό Γιοχάνες Χαν.

Το Λονδίνο επανέλαβε τη στήριξη του στη διαδικασία, υπό τον ΟΗΕ, αρ-

Φέτος τον Ιούλιο συμπληρώνεται μια δεκαετία από την κατάρρευση των συνομιλιών στο Κραν Μοντανά της Ελβετίας το 2017, με το Κυπριακό να παραμένει για σχεδόν μια δεκαετία στον πάγο.

τος του αδιεξόδου των συνομιλιών και ο κ. Ντάουτι θα παραβρεθεί στην άτυπη διάσκεψη της Νέας Υόρκης – όπως παρέστη και στη Γενεύη τον περασμένο Μάρτιο. Η συζήτηση της Κολομβιανής διπλωμάτης με τους Ευρωπαίους αξιωματούχους εντάσσεται στα πλαίσια της ενεργότερης εμπλοκής, στη διαδικασία, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πτυχή στην οποία σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η Λευκωσία αποδίδει τεράστια, στρατηγικά, σημασία. Υπενθυμίζεται πως κατά την επίσκεψη Γιοχάνες Χαν στη Λευκωσία ο Τουρκοκύπριος ηγέτης, Ερσίν Τατάρ, δεν δέχτηκε να τον συναντήσει, ωστόσο ο τώως ε-

Η μεγάλη εικόνα

Παρά το γεγονός πως δύσκολα θα υπάρξει, μετά την άτυπη της Νέας Υόρκης, άμεση επανέναρξη των συνομιλιών του Κυπριακού, η Λευκωσία και μέρος της προσπάθειας της κ. Ολγκίν επιχειρούν να αξιοποιήσουν τις ευρωτουρκικές σχέσεις και δη τη διάσταση της πρόσφατης επαναπροσέγγισης Άγκυρας-Βρυξελλών. Η μεταφορά μάλιστα μηνύματος, προς τον Τούρκο πρόεδρο

Ερντογάν, από τον Γάλλο πρόεδρο, Εμανουέλ Μακρόν, κινήθηκε σε αυτή την κατεύθυνση αφήνοντας ικανοποίηση στο Προεδρικό, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ».

Εφεξής βέβαια σημασία αποκτά αν στην πενταμερή της Νέας Υόρκης θα είναι παρών με κάποιο τρόπο ο Γιοχάνες Χαν (εντός του φορμάτ της Πενταμερούς με τις τρεις εγγυήτριες ή σε συμπληρωματικό ρόλο) καθώς και τα μηνύματα που θα στείλει σε επίπεδο Συμβουλίου ο ίδιος ο πρόεδρος Κόστα.

Η πρόσκληση στον Ερντογάν

Όπως διαμορφώνεται η εικόνα στο

Κυπριακό καθίσταται σαφές πως χωρίς το πέρας των «εκλογών» στα Κατεχόμενα τον Οκτώβριο δεν διαμορφώνεται τοπίο προς την κατεύθυνση της άμεσης επανέναρξης των συνομιλιών. Ωστόσο, τα Η.Ε. κινούνται στη λογική της συνέχισης της διαδικασίας με τη μη κήρυξη αδιεξόδου και, παράλληλα, αναμένουν για το αποτέλεσμα ως προς την παραμονή ή απομάκρυνση από την ηγεσία των Τουρκοκυπρίων, του Ερσίν Τατάρ.

Ο τελευταίος, επιμένει στα περί αναγνώρισης της «ΤΔΒΚ», ενώ παράλληλα και ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης κινείται στις δημόσιες δηλώσεις του στη λογική της απάντησης στο blame-

πρόεδρο θα προσέθετε ένα ενισχυμένο, τακτικά, χαρτί για την κυβέρνηση Χριστοδουλίδη στη λογική της ενίσχυσης των παιχνιδιού επιρρίψης ευθυνών έναντι της Άγκυρας και της στάσης της στο Κυπριακό. Σε κάθε περίπτωση, αυτό που αναφέρουν καλά ενημερωμένες πηγές στην «Κ» είναι πως η Νέα Υόρκη θα επανεξετάσει το θέμα της εφαρμογής των ΜΟΕ –που συμφωνήθηκαν στη Γενεύη– και ακολούθως θα δώσει λίγη ακόμη, χρονικά, παράταση στο Κυπριακό τουλάχιστον μέχρι να ξεκαθαρίσει, πολιτικά, και το σκανικό στα Κατεχόμενα τον προσεχή Οκτώβριο.

Καθίσταται σαφές πως χωρίς το πέρας των «εκλογών» στα Κατεχόμενα τον Οκτώβριο δεν διαμορφώνεται τοπίο προς την κατεύθυνση της άμεσης επανέναρξης των συνομιλιών.

Αντίστροφη μέτρηση για την επιβολή δασμών

Στις 9 Ιουλίου λήγει η προθεσμία Τραμπ, ποιες χώρες είναι κοντά σε συμφωνία

Λιγότερες από δέκα ημέρες απομένουν μέχρι να τεθούν ξανά σε ισχύ οι δασμοί που είχε ανακοινώσει τον Απρίλιο ο Ντόναλντ Τραμπ, κι όμως ο Λευκός Οίκος δεν φαίνεται να πλησιάζει στις σαρωτικές εμπορικές μεταρρυθμίσεις και τους στόχους που είχε δεσμευτεί να υλοποιήσει κατά την τρίμηνη παύση τους.

Μέχρι την προθεσμία της 9ης Ιουλίου αναμένεται να ολοκληρωθούν πάνω από δέκα εμπορικές συμφωνίες με τους μεγαλύτερους εταίρους των ΗΠΑ, όπως Βρετανία και την Κίνα—, τότε κατά πάσα πιθανότητα δεν θα πρόκειται για ολοκληρωμένες συμφωνίες που επιλύουν βασικά ζητήματα, παρά μόνο ένα περιορισμένο εύρος θεμάτων και μάλιστα σε επιφανειακό επίπεδο.

Σε ό,τι αφορά τις δεκάδες χώρες που δεν θα έχουν ούτε καν αυτές τις συμφωνίες-σχεδιαγράμματα μέχρι τις 9 Ιουλίου, ο Αμερικανός πρόεδρος έχει απειλήσει με δασμούς επιπλέον του 10% που ισχύει κατά την τρίμηνη περίοδο διαπραγματεύσεων. Αυτό θα αφορά κατά βάση «τους μικρότερους εμπορικούς εταίρους», όπως είπε την περασμένη εβδομάδα στο CNBC ο Αμερικανός υπουργός Οικονομικών Σκοτ Μπίσεντ.

Οι επενδυτές έμειναν να βασίζονται μόνο σε αινιγματικά σχόλια του Λευκού Οίκου σχετικά με το ποιες χώρες βρίσκονται κοντά σε επίτευξη συμφωνιών. Το αποτέλεσμα των συνομιλιών θα είναι καθοριστικό για το μέλλον της εμπορικής ατζέντας του Τραμπ, που άλλωστε ήταν κεντρικό σημείο της προεκλογικής του καμπάνιας. Παράλληλα, όμως, θα είναι κρίσιμο και για την παγκόσμια οικονομία και για τις σχέσεις των ΗΠΑ με εταίρους και αντιπάλους. Μολονότι διακυβεύονται πολλά, η αμερικανική κυβέρνηση δεν έχει διευκρινίσει αν η προθεσμία αυτή θα παραμείνει σταθερή ή αν υπάρχει ενδεχόμενο παράτασης.

Όσο πλησιάζει η προθεσμία, πάντως, πληθαίνουν οι επισκέψεις από ηγέτες κρατών και εκπροσώπους εμπορίου που ταξιδεύουν στην Ουάσινγκτον, ενώ ο Τραμπ και οι σύμβουλοί του στέλνουν μεικτά μηνύματα για την πορεία των διαπραγματεύσεων.

Οι ΗΠΑ πλησιάζουν στην επίτευξη συμφωνίας με ορισμένες χώρες, όπως η Ταϊβάν και η Ινδονησία, σύμφωνα με

Οι ΗΠΑ πλησιάζουν στην επίτευξη συμφωνίας με ορισμένες χώρες, όπως η Ταϊβάν, η Ινδονησία, το Βιετνάμ και η Νότια Κορέα, ενώ ο ίδιος ο Τραμπ έχει αφήσει να εννοηθεί ότι πλησιάζει σε συμφωνία και με την Ινδία.

Πληθαίνουν οι επισκέψεις από ηγέτες κρατών και εκπροσώπους εμπορίου στην Ουάσινγκτον.

πηγή που επικαλείται το Bloomberg, ενώ είναι πιθανό να κλείσουν συμφωνίες και με το Βιετνάμ και τη Νότια Κορέα. Ο Τραμπ έχει αφήσει να εννοηθεί ότι πλησιάζει σε συμφωνία και με την Ινδία, ενώ σε ό,τι αφορά την Ε.Ε. και οι δύο πλευρές μιλούν όλο και πιο αισιόδοξα για τις σχέσεις τους.

Ο υπουργός Εμπορίου των ΗΠΑ, Χάουαρντ Λούτνικ, ανέφερε την περασμένη εβδομάδα στην τηλεόραση του

Bloomberg ότι θα γίνουν περίπου «10 κορυφαίες συμφωνίες» με μεγάλες οικονομίες μέχρι την προθεσμία του Ιουλίου. Ενώ η προσέγγιση του Αμερικανού προέδρου μπορεί να φέρει ως αποτέλεσμα κάποιες υποχωρήσεις από εμπορικούς εταίρους, οι απρόβλεπτες κινήσεις του έχουν προκαλέσει αβεβαιότητα στις αγορές και άγχος στις επιχειρήσεις. Η έλλειψη σαφώνειας σε ό,τι αφορά την προθεσμία αυξάνει περαιτέρω την ένταση. Ο Τραμπ επανήλθε στον Λευκό Οίκο, υποσχόμενος να μειώσει τα εμπορικά ελλείμματα των ΗΠΑ και να τονώσει την εγκόσμια βιομηχανία, ενώ κατέστησε την εμπορική του ατζέντα κεντρικό σημείο των προσπαθειών του για αναδιαμόρφωση των παγκόσμιων εμπορικών ροών. Αποκάλυψε υψηλότερους δασμούς τον Απρίλιο, αλλά

τους έβαλε γρήγορα σε παύση, αφήνοντας οι αγορές πανικοβλήθηκαν λόγω φόβων περί παγκόσμιας ύφεσης.Εδώ και μήνες, ο Αμερικανός πρόεδρος και οι σύμβουλοί του υπόσχονται ότι έρχονται αρκετές συμφωνίες. Σύμφωνα, όμως, με το Bloomberg, όχι μόνο είναι πιθανό να μην υλοποιηθεί αυτή η δέσμευση, αλλά και όσες συμφωνίες στέλνουν προειδοποιητικά σημάδια στους άλλους. Για παράδειγμα, η Βρετανία προχώρησε τις διαπραγματεύσεις αναμένοντας ότι οι δασμοί στις εισαγωγές μετάλλων θα μπειντιστούν.

Τελικά οι ΗΠΑ διατήρησαν τους δασμούς στον χάλυβα και στο αλουμίνιο στο 25% και υποσχέθηκαν ότι στο μέλλον θα τεθεί σύστημα με στόχους πωλήσεων. Επίσης, οι αποστολές σπάνιων γαιών στις οποίες φέρεται να δεσμεύτηκε η

Κίνα, δεν έχουν ακόμα υλοποιηθεί.

Ορισμένες χώρες, όπως η Ιαπωνία, η Ινδία και η Ε.Ε., διστάζουν να υπογράψουν συμφωνίες χωρίς να ξέρουν πόσο σφοδρό θα είναι το πλήγμα από συγκεκριμένους δασμούς σε εξαγωγές τοπικών, φαρμάκων, εμπορικών αεροσκαφών και άλλων κρίσιμων εμπορευμάτων.

Τέλος, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με τη νομιμότητα των ιδίων των δασμών και ειδικότερα με τη δυνατότητα του Τραμπ να εκμεταλλεύεται περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης για την επιβολή τους. Το Δικαστήριο Διεθνούς Εμπορίου των ΗΠΑ κατέληξε τον Μάιο ότι στην πλειονότητα τους οι δασμοί επιβλήθηκαν παράνομα και ζήτησε κατάργησή τους, αλλά σε δεύτερο βαθμό αποφασίστηκε να παραμείνουν σε ισχύ μέχρι την κρόαση στα τέλη Ιουλίου.

Ο Καναδάς καταργεί τον φόρο ψηφιακών υπηρεσιών ελπίζοντας σε deal με ΗΠΑ

Την πρόθεσή της να καταργήσει τον φόρο ψηφιακών υπηρεσιών ανακοίνωσε η κυβέρνηση του Καναδά, σε μια προσπάθεια επανεκκίνησης των εμπορικών διαπραγματεύσεων με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ δέχτηκε την Παρασκευή τις εμπορικών συνομιλίες μεταξύ των δύο χωρών, λέγοντας ότι ο φόρος που στοχεύει στις εταιρείες του Διαδικτύου αποτελεί «άμεση και κραυγαλέα επίθεση στη χώρα μας». Το βράδυ της Κυριακής, η канаδική κυβέρνηση δήλωσε ότι αποσύρει τον φόρο των ψηφιακών υπηρεσιών, σε μια προσπάθεια να επιστρέψουν οι δύο πλευρές στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. «Για να υποστηρίξει αυτές τις διαπραγματεύσεις, ο υπουργός Οικονομικών και Εθνικών Εσόδων, Αξιώτημος Φρανσουά-Φιλίπ Σχαμπάνιε, ανακοίνωσε σήμερα ότι ο Καναδάς θα

καταργήσει τον φόρο ψηφιακών υπηρεσιών (DST) εν αναμονή μιας αμοιβαία επωφελούς συνολικής εμπορικής συμφωνίας με τις Ηνωμένες Πολιτείες», ανέφερε η ανακοίνωση. «Κατόπιν αυτής της ενέργειας, ο πρωθυπουργός Κάρνεϊ

Επιστρέφουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων οι δύο χώρες για την επίτευξη εμπορικής συμφωνίας.

και ο πρόεδρος Τραμπ συμφώνησαν ότι οι δύο πλευρές θα επανεκκινήσουν τις διαπραγματεύσεις με στόχο την επίτευξη συμφωνίας έως τις 21 Ιουλίου 2025». Με τους φόρους ψηφιακών υπηρεσιών,

Οι εξαγωγές του Καναδά πέρυσι προς τις ΗΠΑ ήταν ύψους 413 δισ. δολαρίων.

οι κυβερνήσεις επιχειρούν να φορολογήσουν τις online υπηρεσίες. Αλλά ο Ντόναλντ Τραμπ τους εντάσσει σε αυτά που αποκαλεί «μη δασμολογικά εμπορικά εμπόδια», με τα οποία οι άλλες χώρες περιορίζουν τον ανταγωνισμό εντός των συνόρων τους, συχνά, όπως λέει ο ίδιος, εις βάρος των αμερικανικών εταιρειών.

Ο канаδικός φόρος ψηφιακών υπηρεσιών επρόκειτο να εγκαινιαστεί τη Δευτέρα, με αναδρομική ισχύ από το 2022. Η απόφαση του Καναδά να ακυρώσει τον φόρο αποτελεί μια σημαντική νίκη για τον Τραμπ, ο οποίος συχνά ισχυρίζεται ότι άλλες χώρες «κλέβουν» τις Ηνωμένες Πολιτείες, σημειώνει το CNN.

Ο Καναδάς και οι ΗΠΑ είναι σημαντικοί εμπορικοί εταίροι, αλλά ο Τραμπ αντέτρεψε αυτή τη σχέση λίγο μετά την επιστροφή του στην εξουσία τον Ιανουάριο, απειλώντας με δασμούς τουλάχιστον 25% σε όλες τις канаδικές εξαγωγές.

Από τότε, ο Τραμπ έχει κάνει μια σειρά από αλλαγές στην εμπορική πολιτική του και στους δασμολογικούς συντελεστές, όχι μόνο για τα канаδικά προϊόντα αλλά και για τις εισαγωγές από όλο τον κόσμο. Τα «μπρος-πίσω» στους δασμούς έχουν προκαλέσει αβεβαιότητα στις ΗΠΑ και στο εξωτερικό, αναγκάζοντας μεγάλες και μικρές εταιρείες να επανεξετάσουν τα σχέδιά τους για το υπόλοιπο του έτους.

Ο Καναδάς είναι ο κορυφαίος αγοραστής αμερικανικών προϊόντων, καθώς πέρυσι εισήγαγε αγαθά αξίας 349 δισ. δολαρίων. Οι εξαγωγές του προς τις ΗΠΑ ήταν ύψους 413 δισ. δολαρίων. Η χώρα είναι η τρίτη σημαντικότερη πηγή ξένων προϊόντων για την αμερικανική αγορά.

Η ανάφλεξη του πληθωρισμού μετά την πανδημία φαίνεται να έχει μόνιμη επίδραση στον τρόπο που ο κόσμος αντιλαμβάνεται τις κινήσεις των τιμών, σύμφωνα με έρευνα που περιλαμβάνεται στην έκθεση της BIS.

Οι εμπορικές εντάσεις και η δύσκολη γεωπολιτική σκηνή μπορεί να προκαλέσουν τριγμούς στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα, όπως προειδοποίησε η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS) στην τελευταία αξιολόγησης της κατάστασης της παγκόσμιας οικονομίας.

Ο επικεφαλής της BIS, Αγκουστίν Κάρστενς, ανέφερε ότι ο εμπορικός πόλεμος σε συνδυασμό με άλλες αλλαγές στις πολιτικές φθείρουν την εδραιωμένη οικονομική τάξη. Είπε ότι η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε «καθοριστική στιγμή», καθώς εισέρχεται σε μία «νέα εποχή αυξημένων αβεβαιότητας και έλλειψης προβλεψιμότητας», η οποία δοκιμάζει τη δημοσία

εμπιστοσύνη στους θεσμούς, συμπεριλαμβανομένων των κεντρικών τραπεζών.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η έκθεση της BIS, η οποία συχνά αποκαλείται η κεντρική τράπεζα των κεντρικών τραπεζών, δημοσιεύθηκε περίπου δέκα ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που έχει θέσει ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ για την εφαρμογή σαρωτικών δασμών προς όλους τους εμπορικούς εταίρους των ΗΠΑ. Ερχεται, επίσης, ύστερα από έξι μήνες έντονων αναστάτωσης στη γεωπολιτική σκηνή.

Σχετικά με την επανειλημμένη κριτική που ασκεί ο Αμερικανός πρόεδρος στην πορεία της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ και προσωπικά στον

επικεφαλής της, Τζερόμι Πάουελ, ο Κάρστενς είχε ήπια στάση. «Είναι αναμενόμενο σε συγκεκριμένες στιγμές να υπάρχει ένταση», είπε σε δημοσιογράφους, αναφερόμενος στη σχέση μεταξύ κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών.

Σύμφωνα με τον Κάρστενς, η άνοδος του προστατευτισμού και ο εμπορικός κατακερματισμός είναι «ιδιαιτέρως ανησυχητικά», διότι επιδεινώνουν την επιβράδυνση της ανάπτυξης της οικονομίας και της παραγωγικότητας, η οποία παρατηρείται ήδη εδώ και δεκαετίες. Υπάρχουν επίσης ενδείξεις ότι η παγκόσμια οικονομία γίνεται λιγότερο ανθεκτική στα σοκ μεταξύ άλλων λόγω των δημογραφικών, της κλιματικής αλλαγής, των προβλημάτων γεωπολιτικής

και εφοδιαστικών αλυσίδων, που συνθέτουν ένα πιο ασταθές σκηνικό. Παράλληλα, η ανάφλεξη του πληθωρισμού μετά την πανδημία φαίνεται να έχει μόνιμη επίδραση στον τρόπο που ο κόσμος αντιλαμβάνεται τις κινήσεις των τιμών, σύμφωνα με έρευνα που περιλαμβάνεται στην έκθεση της BIS. Τέλος, η άνοδος των ήδη υψηλών επιπέδων κρατικού χρέους καθιστά το χρηματοπιστωτικό σύστημα ακόμα πιο ευάλωτο στα επιτόκια δανεισμού και μειώνει τη δυνατότητα των κυβερνήσεων να δοδεύουν όσο είναι αναγκαίο κατά τη διάρκεια κρίσεων, διαπιστώνει η έκθεση. Η τάση αυτή δεν μπορεί να συνεχιστεί, είπε ο Κάρστενς, τονίζοντας μάλιστα ότι οι υψηλότερες στρατιωτικές

δαπάνες μπορεί να αυξήσουν περαιτέρω το χρέος.

Από την πλευρά του, ο κορυφαίος οικονομικός σύμβουλος της BIS, Χιουν Σονγκ Σιν, επισήμανε την κατακόρυφη πτώση του δολαρίου. Έχει υποχωρήσει 10% από την αρχή του έτους και οδεύει προς τη μεγαλύτερη πτώση α' εξαμήνου από τις αρχές του 1970. Είπε ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις περί σημαντικής απομάκρυνσης από τα αμερικανικά περιουσιακά στοιχεία, όπως λένε ορισμένοι οικονομολόγοι. Ωστόσο αναγούρισε ότι είναι ακόμα πολύ νωρίς για να βγάλει κανείς συμπεράσματα με σιγουρία, καθώς τα κρατικά ταμεία και οι κεντρικές τράπεζες κινούνται πολύ αργά.

Ερχεται η εποχή του μοναχικού καταναλωτή

Στα χρόνια της πανδημίας ο κόσμος έμαθε να μένει μέσα. Οι δαπάνες για γεύματα σε εστιατόρια, ταξίδια και άλλες υπηρεσίες κατέρρευσαν και η ζήτηση για προϊόντα εκτοξεύτηκε, καθώς όλοι αγόραζαν υπολογιστές και στατικά ποδήλατα γυμναστικής. Οι συνθέσεις αυτές αποδείχθηκαν εξαιρετικά ανθεκτικές και όταν η ζωή επέστρεψε σε κανονικούς ρυθμούς, με τον Economist να καθιερώνει το 2023 τον όρο «ερμηίτες καταναλωτές». Τώρα που η οικονομία του ερμηίτη έχει περάσει οριστικά στο παρελθόν, οι δαπάνες για υπηρεσίες επιστρέφουν στην προ πανδημίας τάση τους. Όμως, υπάρχει μια διαφορά. Η οικονομία του ερμηίτη έχει αντικατασταθεί από μια καταναλωτική αγορά που εξακολουθεί να διαφέρει από την προ κορωνοϊού κανονικότητα, αν και με λιγότερο εμφανείς τρόπους. Αυτή τη φορά ο Economist μιλάει για την «οικονομία της μοναχιάς».

Με τις δραστηριότητες εκτός σπιτιού να επιστρέφουν δυναμικά, οι Αμερικανοί ξοδεύουν κατά 21% περισσότερα σε δημόσιες συγκοινωνίες σε σχέση με το 2023 και δεν δίνουν πια τα χρήματά τους για να αγοράσουν εργαλεία και είδη κήπου.

Την ίδια στιγμή, εμφανίζονται αποφασισμένοι να διασκεδάσουν, με τα έσοδα από premium προϊόντα στις μεγαλύτερες αεροπορικές εταιρείες (όπως π.χ. τα εισιτήρια business class) να αυ-

ξάνονται κατά 7% ετησίως, έναντι αύξησης 1% που εμφανίζουν τα συνολικά έσοδα των εταιρειών αυτών. Αντιστοίχως,

Πώς αλλάζουν οι καταναλωτικές τάσεις μετά την εποχή της πανδημίας.

ο τζίρος των φθηνών ξενοδοχείων μειώνεται, αλλά εκείνος των ξενοδοχείων πολυτελείας αυξάνεται κατά 8%.

Παρόμοιες τάσεις καταγράφονται και στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, με την Goldman Sachs να διαπιστώνει ότι

τα τελευταία 1-2 χρόνια οι επενδυτές προτιμούν τις μετοχές εταιρειών που κερδίζουν όταν οι καταναλωτές βγαίνουν από το σπίτι τους, έναντι εκείνων που ευνοούνται όταν μένουν μέσα (ηλεκτρονικό εμπόριο, gaming κ.λπ.).

Σύμφωνα με την πλατφόρμα για κρατήσεις τραπεζιών σε εστιατόρια OpenTable, ο αριθμός των πελατών στα γευματικά εστιατόρια ήταν στις αρχές του Ιουνίου κατά 10% υψηλότερος σε σχέση με πριν από ένα χρόνο.

Η πανδημία μπορεί να πέρασε, αλλά αφήνει μια σκιά στην κατανάλωση, διαπιστώνει ο Economist. Γιατί οι άνθρωποι βγαίνουν πλέον από το σπίτι, αλλά το κάνουν όλο και περισσότερο μόνοι τους.

Τα στοιχεία της Airbnb δείχνουν ότι οι αναζητήσεις για solo ταξίδια ήταν την άνοιξη αυξημένες κατά 80% σε σχέση με πέρυσι.

Σύμφωνα με τα επίσημα βρετανικά στοιχεία, οι ταξιδιώτες χρησιμοποιούν συχνότερα αυτοκίνητα ή ταξί, τα οποία προσφέρουν ιδιωτικότητα, έναντι των δημόσιων μέσων μεταφοράς. Και στα εστιατόρια είναι πιο πιθανό από το παρελθόν οι πελάτες να τρώνε μόνοι τους. Περισσότεροι από ένας στους τέσσερις Αμερικανούς απάντησαν ότι έφαγαν όλα τους τα γεύματα μόνοι την προηγούμενη ημέρα. Πρόκειται για απότομη αύξηση σε σχέση με την προ πανδημίας εποχή.

Τα στοιχεία της Airbnb δείχνουν ότι οι αναζητήσεις για solo ταξίδια ήταν την άνοιξη αυξημένες κατά 80% σε σχέση με πέρυσι.

260 σελίδες
γεμάτες Χανιά

ΚΥΡΙΑΚΗ
6
ΙΟΥΛΙΟΥ

ΟΙ ΤΟΠΟΙ ΜΑΣ • Νο.12

ΧΑΝΙΑ

ΤΑ ΛΕΥΚΑ ΟΡΗ,
ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ,
ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΧΑΛΕΠΑ
ΜΕΧΡΙ ΤΗ
ΝΕΑ ΧΩΡΑ

ΑΒΟΚΑΝΤΟ,
ΡΩΜΕΪΚΟ ΚΑΙ
ΜΑΡΟΥΛΙΔΕΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΗΜΕΡΑ,
ΟΙ ΓΕΥΣΕΙΣ, Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ,
ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ, Η ΕΜΠΝΕΥΣΗ, Η ΖΩΗ

Οι τόποι μας είναι
πάντα στην καρδιά μας

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ατελέσφορα κίνητρα, προσωρινή ανάπτυξη

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Μέχρι και πέρυσι οι επενδύσεις αυξάνονταν εντυπωσιακά, κι είχαν φθάσει στο 16% του ΑΕΠ από 11% το 2014. Ακόμη όμως κι έτσι υπολείπονται αισθητά από τον μέσο όρο της Ευρώπης, που είναι 22%. Πάντως κι αυτή η έξαρση επενδύσεων φρέναρε, καθώς το πρώτο τρίμηνο του 2025 λιγότεψαν. Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου μειώθηκε 3,2% έναντι αύξησης κατά 3,7% την αντίστοιχη περίοδο του 2024.

Γιατί είναι πρόβλημα; Υποτίθεται ότι ο κοινός στόχος όλων είναι η σύγκλιση των εισοδημάτων με την Ευρώζων, οπότε χρειάζονται περισσότερες επενδύσεις. Και δεν θέλουμε μόνον επενδύσεις, αλλά χρειαζόμαστε επενδύσεις σε εξοπλισμό, τεχνολογία προκειμένου να έχουμε καινοτομίες και εξωστρέφεια. Κάποιοι ανησυχούν επειδή το 50% των επενδύσεων είναι σε κατοικίες κι άλλες κατασκευές, ωστόσο και το μερίδιο αυτών

Από τη δεκαετία του 1950 εναλλάσσονται αναπτυξιακοί νόμοι με φτωχά, αν όχι αμφιλεγόμενα, αποτελέσματα.

των επενδύσεων έχει περιοριστεί σε 6% του ΑΕΠ από 16,3% που ήταν πριν από την κρίση. Έτσι σήμερα η Ελλάδα έχει το χαμηλότερο ποσοστό επενδύσεων σε κατασκευές της Ευρώπης, που είναι 10,9%. Ούτε οι επενδύσεις σε κατασκευές επαρκούν, ακόμη κι αν δεν είναι επιθυμητές. Ορισμένοι αισιοδοξούν επειδή πρόσφατα ψηφίστηκε η τροποποίηση του αναπτυξιακού νόμου που προβλέπει κίνητρα, αλλάζοντας τον ισχύοντα νόμο παρότι δεν ήταν πολύ παλιός, αφού είχε ψηφιστεί το 2022. Ποιο ποσό επιδοτήσεων εκταμιεύτηκε τα τρία χρόνια που ίσχυε ο νόμος; Τίποτα. Μήπως όμως η τροποποίηση του σημαίνει ότι γρήγορα θα «κατευθυνθούν στην αγορά» κεφάλαια που επιδοτούν νέες επενδύσεις; Όχι. Δεν προβλέπονται επιδοτήσεις νέων επενδύσεων για φέτος, αλλά ούτε για το 2026 ούτε και εφαρμογή φορολογικών απαλλαγών που είναι επίσης μια (σωστή) μορφή αναπτυξιακών

κινήτρων! Οι ενισχύσεις θα φθάσουν στην αγορά από το 2027 και μετά. Αυτή είναι η αλήθεια.

Ο προηγούμενος αναπτυξιακός νόμος προέβλεπε ότι η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων θα γίνεται σε 45 μέρες. Η προθεσμία αυτή δεν τηρήθηκε σε καμιά περίπτωση, ενώ υπάρχουν υποθέσεις που η αξιολόγηση χρειάστηκε δύο χρόνια. Στον νέο νόμο προβλέπεται ότι η αξιολόγηση ολοκληρώνεται σε τρεις μήνες και μένει να δούμε αν θα εφαρμόζεται. Γιατί όμως δεν γίνονται επενδύσεις ενώ προσφέρονται κίνητρα; Θεωρητικά είναι διαθέσιμα είτε με τη μορφή φορολογικών απαλλαγών είτε σημαντικών εφάπαξ ενισχύσεων για να διευκολύνουν την επιλογή της χώρας ως επενδυτικό προορισμό. Γιατί δεν «δουλεύει» το σύστημα; Δεν υπάρχουν οικονομίες που αναπτύχθηκαν γιατί είχαν υψηλά κίνητρα. Αναπτύχθηκαν επειδή είχαν καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, ευνοϊκή χρηματοδότηση, χαμηλό ενεργειακό κόστος, αποτελεσματικές και γρήγορες διαδικασίες αδειοδότησης, ξεκάθαρο νομικό πλαίσιο για τις δραστηριότητες. Αν υπήρχαν όλα αυτά θα είχαν μικρή σημασία τα οποία κίνητρα. Ενδεχομένως δεν θα χρειάζονταν καθόλου. Από τη δεκαετία του 1950 εναλλάσσονται αναπτυξιακοί νόμοι που προβλέπουν κίνητρα, επιδοτήσεις, με φτωχά αν όχι αμφιλεγόμενα αποτελέσματα. Οι μεγάλες επενδύσεις στα μακρινά παρελήθον πραγματοποιήθηκαν επειδή κάποιοι ανέλαβαν την πολιτική ευθύνη ακόμη κι αν κατηγορήθηκαν για χαριστικές ρυθμίσεις. Προώθησαν κάποιες επενδύσεις, αλλά δεν κατάφεραν ωστόσο να δημιουργήσουν ένα σύστημα που δουλεύει χωρίς εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις.

Κι όμως η χώρα διαθέτει προϋποθέσεις για την ανάπτυξη, όπως το μεγάλο ανθρώπινο δυναμικό (νέων και γυναικών) που είναι εκτός εργασίας, στελεχιακό δυναμικό υψηλού επιπέδου που εργάζεται στο εξωτερικό, ακόμη και κεφάλαια που αναζητούν απόδοση σε ξένες αγορές. Ίσως αυτό που χρειάζεται, εκτός από τη μακροοικονομική σταθερότητα που επίσης υπάρχει, είναι η μακροπρόθεσμη οπτική. Οι πολιτικοί συνήθως ενδιαφέρονται για τις επόμενες εκλογές και οι εταιρείες για το επόμενο τρίμηνο.

«Φρένο» το α΄ εξάμηνο στις εξαγορές και συγχωνεύσεις επιχειρήσεων

Εχουν μειωθεί παγκοσμίως κατά 16% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι

Δασμοί, υψηλά επιτόκια, αβεβαιότητα και αναταραχή στην αγορά είναι οι παράγοντες που αποθάρρυναν την παγκόσμια δραστηριότητα συγχωνεύσεων και εξαγορών το πρώτο εξάμηνο, φέρνοντας τον αριθμό των συμφωνιών σε χαμηλό εικονοσαστίας. Σύμφωνα με στοιχεία της Mergemarket, ο παγκόσμιος αριθμός χρηματοδοτήσεων, αποεπενδύσεων, κοινοπραξιών, συγχωνεύσεων και εξαγορών μέχρι στιγμής το 2025 έχει μειωθεί κατά 16% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι, στις 16.663.

«Τα στελέχη των επιχειρήσεων ήταν σε φάση αναμονής», δήλωσε η Λουσίνα Γκουθρί, εκτελεστική συντάκτρια της Mergemarket, συμπληρώνοντας ότι οι ελπίδες για συνέχεια της μεταπανδημικής ανάκαμψης των M&A έχουν χαθεί λόγω των δασμών και της αβεβαιότητας για

Οι ανακοινώσεις για δασμούς δυσκόλεψαν τη διαδικασία αποτίμησης μιας εταιρείας, σημειώνουν αναλυτές.

τα μέτρα στις ΗΠΑ. Οι συνθήκες αυτές επηρέασαν ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες συνήθως αποτελούν μεγάλο μέρος των παγκόσμιων συμφωνιών. Απεναντίας, οι μεγαλύτερες εταιρείες έχουν τα απαραίτητα εφοδιαστικά δίκτυα και τους πόρους για να αντιμετωπίσουν καλύτερα τις εμπορικές αναταραχές.

Οι ανακοινώσεις για δασμούς δυσκόλεψαν τη διαδικασία αποτίμησης μιας εταιρείας, εξήγησε ο Αντριου Αφελμπεργκ, δικηγόρος στην Greenberg Glusker. Λόγω των νέων δασμών, της επίδρασης τους στα κόστη και του ενδεχομένου εφαρμογής τους για πολύ καιρό, είναι δύσκολο να βασιστεί κανείς στα τελευταία εταιρικά αποτελέσματα ή να κάνει προβλέψεις για το μέλλον, είπε ο ίδιος.

«Τη μια μέρα έχουμε δασμούς, την άλλη όχι. Τα private equity funds, οι τράπεζες, οι δικηγόροι, οι λογιστές—όποιοι θέλετε—δεν ξέρουν πώς να αξιολογήσουν μια

Σε πρόσφατη έρευνα της PwC ανάμεσα σε στελέχη επιχειρήσεων, πάνω από τους μισούς ερωτηθέντες είπαν ότι μπορεί να προσπερνούσαν ευκαιρίες επιχειρηματικών deals σε αυτές τις συνθήκες, ενώ σχεδόν το ένα τρίτο σχολίασε ότι ήδη έκανε παύση ή επανεξετάζει μία συμφωνία λόγω των εμπορικών πολιτικών.

εταιρεία - στόχο», τόνισε.

Όσοι δραστηριοποιούνται στα M&A ανέμεναν ότι ο πληθωρισμός και τα επιτόκια δανεισμού θα υποχωρούσαν φέτος λόγω μιας πιο φιλοεπιχειρηματικής κυβέρνησης στον Λευκό Οίκο. Αντιθέτως, οι επιθετικές πολιτικές της κυβέρνησης Τραμπ, ιδίως γύρω από το εμπόριο, επιβάρυναν την ανάπτυξη των συμφωνιών, καθώς οι εταιρείες δεν μπορούσαν να προβλέψουν πώς θα επηρεάζονταν τα επιχειρηματικά τους μοντέλα από τους δασμούς. «Ολοι μας στον κλάδο πιστεύαμε ότι το 2025 θα ήταν μια έξο-

χη χρονιά, με σημαντική άνοδο στον όγκο συμφωνιών. Προφανώς δεν συνέβη αυτό», ανέφερε ο Κέβιν Ντέσσι της PWC, επικεφαλής του τμήματος συμφωνιών στις ΗΠΑ. Βέβαια, αυτές οι υψηλές φιλοδοξίες μπορεί να ευθύνονται για την τόσο μεγάλη πτώση στη δραστηριότητα των συμφωνιών, καθώς οι προσδοκίες των πωλητών και των αγοραστών δεν ευθυγραμμίστηκαν.

Σε κάθε περίπτωση, δεν είναι ακόμη σίγουρο πότε θα χαμηλώσουν τα επιτόκια και ιδίως στις ΗΠΑ. Όσο παραμένουν σε υψηλά επίπεδα, ιδίως οι μικρότερες

επιχειρήσεις δυσκολεύονται να διασφαλίσουν τα αναγκαία κεφάλαια για M&A. Οι μεγαλύτερες εταιρείες με πιο γερούς ισολογισμούς αντιμετωπίζουν μικρότερη πίεση, όπως τόνισε η Γκουθρί.

Μεγάλη αβεβαιότητα γύρω από την οικονομική πολιτική προκύπτει από το «μεγάλο υπέροχο νομοσχέδιο» του Τραμπ και την κατεύθυνση που τελικά θα πάρει. Επίσης, δεν έχουν διασαφηνιστεί οι αντιμονοπωλιακοί κανόνες, παρότι στην αρχή του έτους υπήρχε αισιοδοξία για χαλάρωση των μέτρων ανταγωνισμού υπό την κυβέρνηση Τραμπ.

Σε πρόσφατη έρευνα της PwC ανάμεσα σε στελέχη επιχειρήσεων, πάνω από τους μισούς ερωτηθέντες είπαν ότι μπορεί να προσπερνούσαν ευκαιρίες M&A σε αυτές τις συνθήκες, ενώ σχεδόν το ένα τρίτο υποστήριξε ότι ήδη έκανε παύση ή επανεξετάζει μια συμφωνία λόγω των εμπορικών πολιτικών. Τα στελέχη είναι εμφανές ότι θέλουν να κλείσουν περισσότερες συμφωνίες. Μέχρι όμως να ξεκαθαρίσει το τοπίο και να μειωθούν οι οικονομικές ανησυχίες, οι συγχωνεύσεις και εξαγορές είναι πιθανό να μουν σε δεύτερη μοίρα.

Τέλος τα μεγάλα κρουαζιερόπλοια από το λιμάνι των Καννών

Επιτρέπεται μόνο ο ελλιμενισμός πλοίων με λιγότερους από 1.000 επιβάτες

Γνωστές για το ετήσιο κινηματογραφικό φεστιβάλ, αλλά και τις εντυπωσιακές αμυδείς παραλίες τους, οι Κάννες είναι ένας δημοφιλής προορισμός διακοπών στη νότια Γαλλία, που συγκεντρώνει εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο. Το θέρετρο της Κιανής Ακτής είναι ο τελευταίος διάσημος ευρωπαϊκός προορισμός που αποφάσισε να επιβάλει ρυθμίσεις στους επισκέπτες, σε μια προσπάθεια να αντιμετωπίσει τις συνέπειες του υπερτουρισμού. Οι δημοτικοί σύμβουλοι των Καννών ψήφισαν την Παρασκευή (27/6) την εισαγωγή νέων περιορισμών στα κρουαζιερόπλοια που φθάνουν στην πόλη. Από

Νίκαια, Βενετία, Βαρκελώνη και Αμστερνταμ έχουν ήδη ανακοινώσει περιορισμούς στον τομέα της κρουαζιέρας.

την 1η Ιανουαρίου, μόνο πλοία με λιγότερους από 1.000 επιβάτες θα επιτρέπονται στο λιμάνι της, ενώ θα επιτρέπεται η αποβίβαση έως και 6.000 επιβατών ημερησίως. Τα μεγαλύτερα πλοία αναμένεται να μεταφέρονται επιβάτες σε μικρότερα σκάφη για να εισέλθουν στις Κάννες. «Οι Κάννες έχουν γίνει ένας σημαντικός προορισμός για κρουαζιερόπλοια, με πραγματικά οικονομικά οφέλη. Δεν πρόκειται για την απαγόρευση των κρουαζιερόπλοίων, αλλά για τη ρύθμιση, την οργάνωση, τον

Ο δήμος των Καννών με απόφασή του επιτρέπει πλέον την αποβίβαση έως και 6.000 επιβατών ημερησίως.

καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την πλοήγησή τους», διευκρίνισε ο δήμαρχος Νταβίντ Λιονάρ σε ανακοίνωσή του. Οι φορείς εκμετάλλευσης κρουαζιερόπλοίων έχουν χαρακτηρίσει αντίστοιχους περιορισμούς επιζήμιους τόσο για τους προορισμούς όσο και για τους επιβάτες. Η κοντινή πόλη της Νίκαιας ανακοίνωσε περιορισμούς στα κρουαζιερόπλοια ναρώτερα φέτος, όπως και ορισμένες άλλες ευρωπαϊκές πόλεις, όπως η Βενετία, η Βαρκελώνη και η Αμστερνταμ.

Η Γαλλία, η οποία προσείλκυσε 100 εκατ. επισκέπτες πέρυσι, περισσότερους από οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή χώρα και περισσότερους από τον πληθυσμό της, βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των προσπαθειών για την εξισορρόπηση των οικονομικών οφελών του τουρισμού με τις περιβαλλοντικές ανησυχίες, διαχειριζόμενη παράλληλα την αυξανόμενη προσέλευση τουριστών.

Οι Κάννες και η Νίκαια δεν είναι οι μόνες γαλλικές πόλεις που λαμβάνουν μέτρα

κατά του υπερτουρισμού. Στο Παρίσι οι εργαζόμενοι του Λούβρου προχώρησαν χθες σε απεργία διαμαρτυρόμενοι για τις «απαράδεκτες» συνθήκες εργασίας, τη «χρόνια υποστελέχωση» και τα «μη διαχειρίσιμα πλήθη» που προκαλούνται από τον υπερτουρισμό, τα οποία, όπως καταγγέλλουν, η υποδομή του μουσείου και τα τρέχοντα επίπεδα προσωπικού δεν μπορούν πλέον να διαχειριστούν. Παρόμοιες διαμαρτυρίες έχουν πραγματοποιηθεί πρόσφατα και σε άλλες ευρωπαϊκές πόλεις. Το Σαββατοκυριακό πραγματοποιήθηκαν οργισμένες διαδηλώσεις στη Βενετία από ακτιβιστές που διαμαρτυρήθηκαν για τον υπερπολυτελή γάμο του μεγιστάνα της Amazon Τζεφ Μπέζος με τη Λόρεν Σάντσεζ, σε μια προσπάθεια να τονίσουν την ανισότητα πλούτου και τον αντίκτυπο του μαζικού τουρισμού στη Γαλλννοτάτη. Οι διαδηλωτές υποστήριξαν ότι ο γάμος και το τριήμερο πάρτι παρουσία των πλουσίων και διασήμων του πλανήτη, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της αδιαφορίας για τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής, όπως είναι οι οικονομικά προσιτές κατοικίες και οι βασικές υπηρεσίες, σε μια πόλη που ήδη παλεύει με τον μαζικό τουρισμό και τις περιβαλλοντικές ανησυχίες. Οι κάτοικοι της Βαρκελώνης υποθέτησαν επίσης πρόσφατα μια ιδιόμορφη προσέγγιση χρησιμοποιώντας νεροπίστολα σε διαμαρτυρίες κατά του υπερτουρισμού, με στόχο να τονίσουν την απογοήτευσή τους για το πώς ο υπερβολικός αριθμός επισκεπτών αυξάνει το κόστος στέγασης, εκτοπίζει τους ντόπιους και διαβρώνει τον μοναδικό χαρακτήρα της πόλης.

Ο Μπάφετ δώρισε 6 δισ. δολάρια σε πέντε φιλανθρωπικά ιδρύματα

Μετοχές της Berkshire Hathaway αξίας 6 δισ. δολαρίων δώρισε ο Γουόρεν Μπάφετ στο Gates Foundation και τέσσερις οικογενειακές φιλανθρωπικές οργανώσεις. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη ετήσια δωρεά του από τότε που άρχισε να χαρίζει την περιουσία του, πριν από σχεδόν δύο δεκαετίες.

Με τη δωρεά περίπου 12,36 εκατ. μετοχών Class B της Berkshire, ο Μπάφετ ανέβασε το συνολικό ποσό που έχει χαρίσει σε φιλανθρωπικές οργανώσεις πάνω από τα 60 δισ. δολάρια.

Συγκεκριμένα, δώρισε 9,43 εκατ. μετοχές στο Gates Foundation, 943.384 μετοχές στο Susan Thompson Buffett Foundation και 660.366 μετοχές σε κάθε μία από τις τρεις φιλανθρωπικές οργανώσεις που έχουν επικεφαλής τα παιδιά του, Χάουαρντ, Σούζι και Πίτερ. Πρόκειται για το Howard G. Buffett Foundation, το Sheward Foundation και το NoVo Foundation αντιστοίχως.

Ο Γουόρεν Μπάφετ εξακολουθεί να κατέχει το 13,8% των μετοχών της Berkshire.

Πριν από την τελευταία δωρεά κατείχε περιουσία 152 δισ. δολαρίων και τη θέση του πέμπτου πλουσιότερου ανθρώπου στον κόσμο, σύμφωνα με το περιοδικό Forbes.

Σύμφωνα με το CNN, πέφτει στην 6η θέση της παγκόσμιας κατάταξης των δισεκατομμυριούχων, μετά τη δωρεά.

Σημειώνεται ότι ο αποκαλούμενος και «σοφός της Ομάχα» είχε δώσει 5,3 δισ. δολάρια τον πε-

ρασμένο Ιούνιο και άλλο 1,14 δισ. δολάρια τον περασμένο Νοέμβριο. Σε δήλωσή του, επανέλαβε ότι δεν σκοπεύει να πουλήσει μετοχές της Berkshire.

Ο Μπάφετ, που είναι 94 ετών, άρχισε να δωρίζει την περιουσία του το 2006. Πέρυσι άλλαξε τη διαθήκη του, ώστε το 99,5% της περιουσίας του που θα έχει απομείνει να περιέλθει μετά τον θάνατό του σε ένα φιλανθρωπικό ίδρυμα υπό την εποπτεία των παι-

Στα 60 δισ. δολάρια ανέρχονται συνολικά οι δωρεές του, ενώ εξακολουθεί να κατέχει το 13,8% των μετοχών της Berkshire.

διών του. Εκείνα θα έχουν περίπου μια δεκαετία για να διανεμουν τα χρήματα και θα πρέπει να αποφασίσουν ομόφωνα πού θα τα δώσουν. Ο Γουόρεν Μπάφετ είναι επικεφαλής της Berkshire με έδρα την Ομάχα της Νεμπράσκα, από το 1965. Ο όμιλος του 1,05 τρισ. δολαρίων κατέχει σχεδόν 200 επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλειών αυτοκινήτων Geico και του σιδηροδρόμου BNSF, αλλά και μετοχές δεκάδων εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων των Apple και American Express.

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Στα τρία έχει χωριστεί η Ευρώπη των 27 κρατών-μελών ως προς την πρόταση της Επιτροπής για τερματισμό των εισαγωγών ρωσικού αερίου το 2027, με την Ελλάδα να αναμένει μέσω των διαπραγματεύσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη «μια ρεαλιστική προσέγγιση», εκφράζοντας τις ανησυχίες της τόσο για τις επιπτώσεις στην ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας, όσο και στις τιμές ηλεκτρικού ρεύματος.

Ευάλωτη η ΝΑ Ευρώπη

Οι εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου αντιπροσωπεύουν σήμερα σχεδόν το 19% των συνολικών εισαγωγών της Ευρώπης, ποσοστό όμως που είναι πολλαπλάσιο σε χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και την Ελλάδα, όπου το φυσικό αέριο εξακολουθεί να συμμετέχει με υψηλό ποσοστό στο ενεργειακό μείγμα της χώρας. Αντιπροσωπεύει σχεδόν το 40% του μείγματος ηλεκτροπαραγωγής, με το ρωσικό αέριο να καλύπτει πάνω από το 50% των συνολικών εισαγωγών αερίου της χώρας το 2024 και το 40,3% στο πρώτο πεντάμηνο του έτους.

Με άλλα λόγια, η ασφάλεια της τροφοδοσίας της χώρας και σε ηλεκτρική ενέργεια συναρτάται με την ασφάλεια τροφοδοσίας σε φυσικό αέριο, η οποία απειλείται από τον προτεινόμενο Κανονισμό της Ε.Ε. Ενδεικτική των ανησυχιών είναι η τοποθέτηση του υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρου Παπασταύρου για το θέμα στο πρόσφατο συνέδριο Energy Transition Summit που συνδιοργάνωσαν οι Financial Times και η «Καθημερινή».

«Η συντριπτική πλειοψηφία των χωρών συμφωνεί με τον στόχο. Αλλά ως βρούμε έναν τρόπο που να είναι ρεαλιστικός. Ας το κάνουμε με τρόπο που θα διασφαλίσει ότι την επόμενη μέρα δεν θα αυξηθούν οι τιμές. Ας το κάνουμε με τρόπο που να είναι τεχνικά ορθός, που σημαίνει ότι δεν θα εισέρχεται ρωσικό φυσικό αέριο στην Ευ-

ρωπαϊκή Ένωση μέσω της Τουρκίας. Και ας το κάνουμε με τρόπο που να είναι νομικά άρτιος, ώστε να μην καταλήξουμε με προβλήματα σε μια σειρά συμβάσεων για το φυσικό αέριο σε διάφορες χώρες», είπε ο υπουργός.

Την ίδια θέση εξέφρασε ο κ. Παπασταύρου και στο Συμβούλιο Υπουργών Ενέργειας που συνε-

δρίασε δύο ημέρες νωρίτερα στο Λουξεμβούργο, όπου διαπιστώθηκε ότι ο τερματισμός των ρωσικών ροών αερίου έχει δημιουργήσει στο εσωτερικό της Ευρώπης τρία μπλοκ χωρών.

Από τη μια η Ουγγαρία και η Σλοβακία που εξακολουθούν να εξαρτώνται σημαντικά από το ρωσικό αέριο και επιδιώκουν στενές

πολιτικές σχέσεις με τη Μόσχα. Οι δύο χώρες έχουν ασκήσει βέτο στην επιβολή κυρώσεων κατά της Ρωσίας, που είναι σύμφωνα με αναλυτές και νομικούς κύκλους η μοναδική ισχυρή νομική βάση για την απαγόρευση του ρωσικού αερίου, αλλά προϋποθέτουν την ομόφωνη έγκριση των κρατών-μελών. Στο άλλο άκρο, οι χώρες της Βαλ-

τικής που κυρίως για πολιτικούς λόγους επιδιώκουν το τέλος κάθε δεσμού με τη Ρωσία. Ενδιάμεσα, το τρίτο μπλοκ από χώρες, όπως η Γαλλία, η Ισπανία, το Βέλγιο και η Ολλανδία, με το οποίο συντάσσεται και η Ελλάδα, δεν διαφωνεί επί τις αρχές, αλλά θεωρεί ότι θα πρέπει να συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις για να βρεθεί ένας

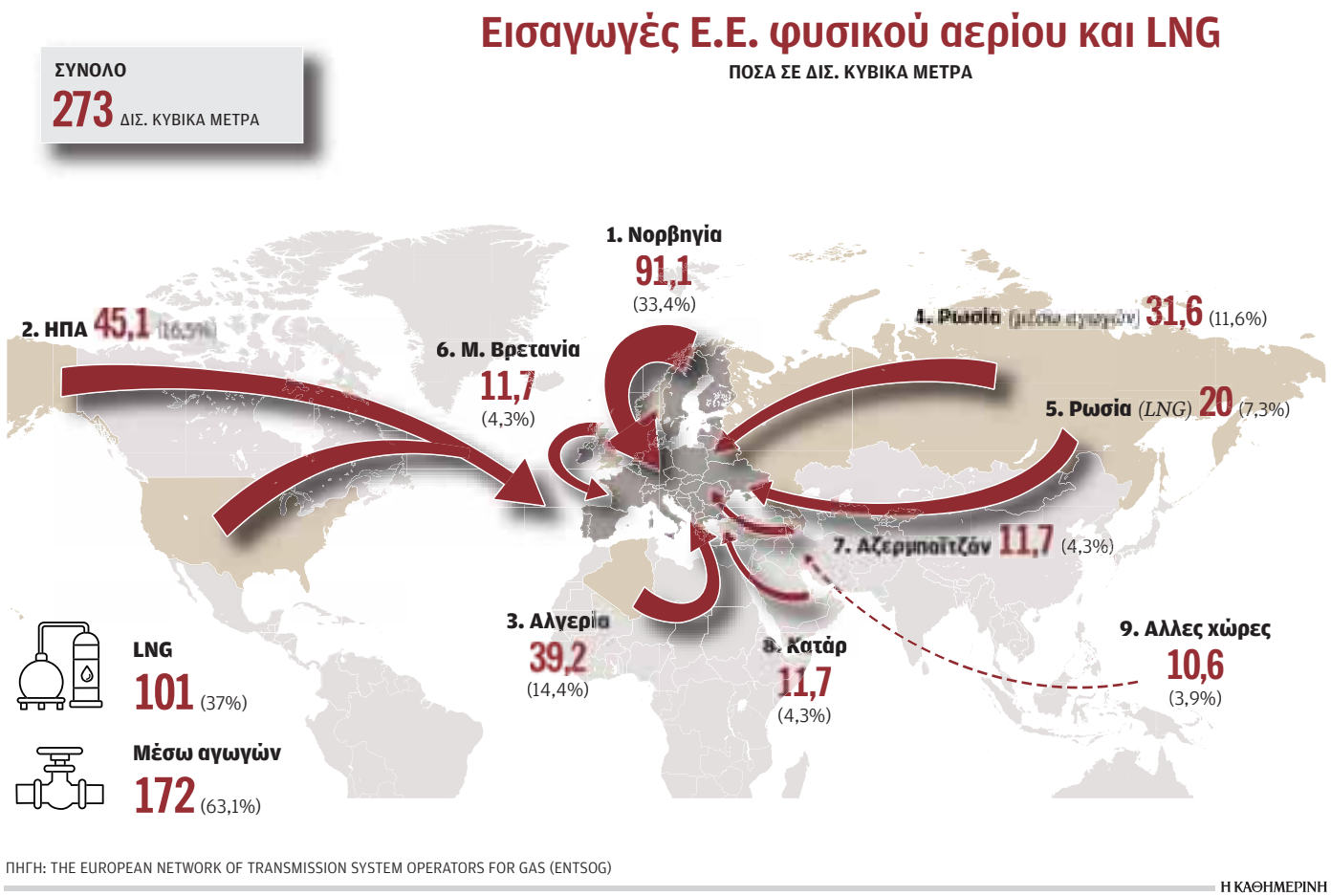
«ρεαλιστικός» τρόπος εφαρμογής. Θα πρέπει, σύμφωνα με αυτό το μπλοκ χωρών, να βρεθεί τρόπος ώστε να αποτραπεί η άνοδος των τιμών ειδικά σε μια συγκυρία έντονης μεταβλητότητας και γεωπολιτικής αστάθειας. Υπάρχει, επίσης, ο κίνδυνος να μπαινει στην Ευρώπη το ρωσικό αέριο μέσω Τουρκίας, αλλά και πιθανότητα νομικών διεκδικήσεων από πλευράς της Gazprom έναντι ευρωπαϊκών εταιρειών με μακροχρόνια συμβόλαια προμήθειας.

«Ντρίμπλα» της Κομισιόν

Η τελευταία αυτή ανησυχία συνδέεται με τη νομική οδό στην οποία κατέφυγε η Επιτροπή για την έγκριση του Κανονισμού πλήρους απαγόρευσης των ρωσικών εισαγωγών αερίου, προκειμένου να αποφύγει το βέτο της Σλοβακίας και της Ουγγαρίας. Ο Κανονισμός που προτείνει η Επιτροπή στηρίζεται στην εμπορική νομοθεσία της Ε.Ε. που μπορεί να εγκριθεί με ενισχυμένη πλειοψηφία, αντί της ομόφωνης απόφασης που απαιτούν οι κυρώσεις. Η ενισχυμένη πλειοψηφία διασφαλίζεται από την έγκριση τουλάχιστον 15 από τις 27 χώρες-μέλη της Ε.Ε., οι οποίες αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 65% του πληθυσμού της Ευρώπης.

Τη νομική αυτή βάση έγκριστος του Κανονισμού αμφισβητούν και αναλυτές και νομικοί κύκλοι, κάνοντας μάλιστα λόγο για «νομικό τέχνασμα που ανοίγει την κερκόπορτα καταστρατήγησης κατά περίπτωση, της προβλεπόμενης ομοφωνίας από τη Συνθήκη της Ε.Ε.».

Η πρόταση της Επιτροπής δεν λαμβάνει υπόψη την ενεργειακή πραγματικότητα στις χώρες της νοτιοανατολικής Ευρώπης, δηλώνουν στην «Κ» παράγοντες της αγοράς, επισημαίνοντας το χάσμα που τις χωρίζει στο θέμα των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας με την υπόλοιπη Ευρώπη, το οποίο, όπως τονίζουν, αναμένεται να διευρυνθεί λόγω της δυσανάλογης εξάρτησής τους από το ρωσικό αέριο.

Το ρωσικό αέριο «σπάζει» την Ευρώπη σε τρία μπλοκ

Αντιδράσεις στην πρόταση της Ε.Ε. για τερματισμό των εισαγωγών το 2027

Στρες τεστ για τα Αραβικά Εμιράτα η νέα κρίση στη Μέση Ανατολή

Πώς διαμορφώνεται το κλίμα στη φιλική προς τους επενδυτές περιοχή

Τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα κατάφεραν να ευνοηθούν από περιόδους διεθνούς αστάθειας, προσελκύοντας κεφάλαια κατά τη διάρκεια της Αραβικής Άνοιξης, επανεκκινώντας γρήγορα την οικονομία μετά την πανδημία και μαγνητίζοντας χρήματα από τη Ρωσία μετά την εισβολή στην Ουκρανία. Τώρα, όμως, ο πόλεμος Ισραήλ - Ιράν δημιουργεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τη μέ-

Οι μετοχές, οι οποίες κατέρρευσαν με τα χτυπήματα του Ισραήλ στο Ιράν, ανέκτησαν τις απώλειες και αναρριχήθηκαν σε νέα ρεκόρ.

χρησιμής ουδέτερη και φιλική προς τις επιχειρήσεις στάση των ΗΑΕ. Την Τρίτη του πρωί, λίγες ώρες μετά το ιρανικό χτύπημα σε αμερικανική βάση στο Κατάρ και αφού τα ΗΑΕ έκλεισαν προσωρινά τον εναέριο χώρο τους, όλα λειτουργούσαν κανονικά στα χρηματοπιστωτικά κέντρα του Ντουμπάι και του Αμπου Ντάμπι. Παρά την εκκεντρική, όμως, τα υψηλόβαθμα στελέχη επιχειρήσεων διαβλέπουν μια νευρική κατάσταση μετά την έντονη ανάφλεξη των γεωπολιτικών ρίσκων στη Μέση Ανατολή.

Το διακύβευμα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κοινότητας είναι ιδιαίτερα υψηλό σε ό,τι αφορά τα ΗΑΕ, καθώς έχουν προσελκύσει διεθνείς δισεκατομμυριού-

Ο χρηματιστηριακός δείκτης αναφοράς του Ντουμπάι κινείται σχεδόν 3% υψηλότερα σε σύγκριση με την περίοδο πριν από τη σύγκρουση.

χους που θέλουν να προστατεύουν τις περιουσίες τους, αλλά και τράπεζες της Wall Street και hedge funds που θέλουν να επεκταθούν. Το Αμπου Ντάμπι κλείνει τη μια συμφωνία μετά την άλλη μέσω του κρατικού επενδυτικού ταμείου του 1,7 τρις. δολαρίων, ενώ οι τιμές των ακινήτων στο Ντουμπάι εκτινάχθηκαν κατά 70% σε τέσσερα χρόνια, χάρη στους αγοραστές από ολόκληρο τον κόσμο.

«Νομίζω ότι η τρέχουσα κατάσταση έχει εκτονωθεί. Ωστόσο, αυτό που συνέβη είναι σημαντικό, είναι σημαντικό ότι καμιά ενέργεια δεν θεωρείται πια εκτός ορίων», όπως δήλωσε στο Bloomberg ο Χουσεϊν Νάσερ Εντιν, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας υπηρεσιών ασφαλείας

Crownpro με έδρα το Ντουμπάι. Σύμφωνα με τον ίδιο, τις τελευταίες ημέρες όλο και περισσότεροι πελάτες ενδιαφέρονται για χάραξη εναλλακτικών σχεδίων στην περίπτωση που τα πράγματα πάνε στραβά. Σε γενικές γραμμές, πάντως, το οικονομικό κλίμα ανάμεσα σε όσους επενδύουν ή ζουν στα ΗΑΕ παραμένει ακλόνητο. Οι μετοχές, οι οποίες κατέρρευσαν με τα χτυπήματα του Ισραήλ στο Ιράν, όχι μόνο ανέκτησαν τις απώλειες αλλά αναρριχήθηκαν σε νέα ρεκόρ μαζί με την αμερικανική αγορά. Ο χρηματιστηριακός δείκτης αναφοράς του Ντουμπάι κινείται σχεδόν 3% υψηλότερα σε σύγκριση με την περίοδο πριν από τη σύγκρουση, αγγίζοντας το υψηλότερο επίπεδο από την κρίση του

2008. Η βασική αγορά του Αμπου Ντάμπι ενισχύεται τουλάχιστον 1% και είναι στο υψηλότερο επίπεδο από τον Ιανουάριο.

«Πιστεύω ότι το καθεστώς του ασφαλούς καταφυγίου (στα ΗΑΕ) θα συνεχιστεί, τα μακροοικονομικά παραμένουν ισχυρά και το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων αποτελεσματικό. Συνεχίζουμε να περιμένουμε εισροές κεφαλαίου και ανθρώπων μεσοπρόθεσμα», σχολίασε η Μόνικα Μάλικ, επικεφαλής οικονομολόγος στην τράπεζα PJSC του Αμπου Ντάμπι.

Το Ντουμπάι βγήκε κερδισμένο από περιόδους αναταραχών, όχι μόνο στην περιοχή του Κόλπου, αλλά και εκτός. Ενδεικτικά, μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία το 2022, αρκετοί Ρώσοι αγοραστές ακίνητα στο Ντουμπάι. Βέβαια, ο πληθυσμός του Εμιράτου αποτελείται κατά κύριο λόγο από ξένους και αν σταματήσουν οι εισροές, αυτό θα προκαλέσει τριγμούς στον στεγαστικό κλάδο, ο οποίος αποτελεί τουλάχιστον το ένα τρίτο του ΑΕΠ του.

Παρότι το κλίμα στην αγορά επανήλθε γρήγορα μετά τις συγκρούσεις Ισραήλ - Ιράν, αν συνεχιστούν οι εντάσεις ίσως επιδεινωθεί η επενδυτική εμπιστοσύνη. Επιπλέον, υπάρχει ενδεχόμενο οικονομικού πλήγματος. Παρότι καταργήθηκαν τα μέτρα για το κλείσιμο του εναέριου χώρου και παρά την εκκεντρική, αρκετές αεροπορικές συνεχίζουν να αποφεύγουν το Ντουμπάι για την ασφάλεια του πληρώματος και των επιβατών. Ορισμένοι διαβεβαιώνουν, πάντως, ότι μόνο στην περίπτωση ενός πολύ σφοδρού χτυπήματος θα έχαναν τα ΗΑΕ το στάτους του ασφαλούς καταφυγίου και θα άλλαζαν τις τάσεις παγκοσμιοποιήσεως.

Εκπτώσεις έως και 50% από την Ikea για να τονώσουν τις πωλήσεις

Μεγάλες εκπτώσεις έως και 50% θα δουν οι πελάτες της Ikea σε προϊόντα της και σε εστιατόρια της εταιρείας σε όλο τον κόσμο. Ο σουηδικός γίγαντας πωλήσεων επίπλων υλοποιεί ένα στρατηγικό σχέδιο που έχει στόχο την προσέλκυση καταναλωτών, σε μια εποχή αυξημένης οικονομικής αβεβαιότητας και αυξημένου κόστους ζωής. Στις προσφορές της εταιρείας, μάλιστα, θα είναι και η δωρεάν διάθεση γευμάτων στα παιδιά. Με την κίνηση αυτή η Ikea προσβλέπει στο να ωθήσει τους καταναλωτές να αγοράσουν τα προϊόντα της χωρίς να σκέφτονται τόσο το κόστος. Η Ikea σχεδιάζει επίσης να ανοίξει 58 νέα καταστήματα παγκοσμίως κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2025, που λήγει τον Αύγουστο, με το πρώτο της κατάστημα στη Σεούλ (το πέμπτο στη Νότια Κορέα) να λειτουργεί από τον Απρίλιο. Πέρυσι η εταιρεία μείωσε κατά μέσον όρο 15% τις τιμές χονδρικής επίπλων, επιτρέποντας στους λιανοπωλητές να μειώσουν τις τιμές για τους καταναλωτές. Οι προσπάθειες να κάνει πιο προσιτές τις τιμές της κόστισαν 2,1 δισ. ευρώ. Με την τόσο μεγάλη μείωση των τιμών, η Ikea κινείται αντίθετα στην τάση που ακολουθούν άλλες δυτικές μάρκες λιανεμπορίου, οι οποίες έχουν προειδοποιήσει για αυξήσεις τιμών, καθώς μετακυλίζουν στους καταναλωτές μέρος του υψηλότερου κόστους των δαμών για τις εισαγωγές στις ΗΠΑ. Κολοσσοί του λιανεμπορίου, όπως η Walmart, η Target, η Costco και η Nike δήλωσαν στις τελευταίες τριμηνιαίες εκ-

θέσεις τους ότι έχουν ήδη αυξήσει τις τιμές ή σχεδιάζουν να το πράξουν τις επόμενες εβδομάδες, παρά την ανακούφιση στις επιχειρήσεις παγκοσμίως που προσέφερε η αναστολή των σαρωτικών «αμοιβαίων δαμών» της κυβέρνησης Τραμπ. Οι μειώσεις τιμών αποτελούν επιτακτική ανάγκη στην Κίνα – μια βασική αγορά για την Ikea – όπου οι τοπικές επιχειρήσεις μειώνουν επιθετικά τις τιμές για να παραμείνουν ανταγωνιστικές και να προσελκύσουν πελάτες εν μέσω υποτονικής καταναλωτικής ζήτησης.

Η σουηδική εταιρεία σχεδιάζει να ανοίξει 58 νέα καταστήματα παγκοσμίως μέχρι τον Αύγουστο.

Η Ikea διαθέτει 39 καταστήματα στην Κίνα, αν και η χώρα ευθύνεται για το 3,5% των παγκόσμιων πωλήσεων της το οικονομικό έτος 2023-24, με το σχετικό μερίδιο να διολιστούν τα τελευταία χρόνια. «Η μεγάλη ζήτηση στην Κίνα θα συγκρατηθεί από τη μειωμένη δυτικές μάρκες λιανεμπορίου, ειδικά πάντως ο Τζον Μέρσερ, επικεφαλής της παγκόσμιας έρευνας της Coresight Research, ο οποίος επισήμανε ότι η «οικονομική αίσιοδοξη» των καταναλωτών στη χώρα υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων δύο και πλέον ετών τον Μάιο.

We build for what's next
so you can
get there now

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το πρόβλημα με τις αμυντικές δαπάνες στην Ευρώπη

Του ΠΙΕΡ ΜΠΡΑΪΑΝΚΟΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Τα 32 μέλη του ΝΑΤΟ θα συγκαρουν τους εαυτούς τους αυτή την εβδομάδα, καθώς συμφώνησαν να αυξήσουν τους αμυντικούς προϋπολογισμούς τους από το τρέχον 2% στο 3,5% του ΑΕΠ τους έως το 2032. Θα προσθέσουν περίπου 1,5% των σχετικών δαπανών –όπως υποδομές, πολιτική άμυνα ή κυβερνοασφάλεια– για να καταλήξουν στο 5% που ζήτησε ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ ως προϋπόθεση προκειμένου να διατηρήσει τη χώρα του δεσμευμένη στην Ευρώπη. Μπορεί ακόμη και να βρουν λύση για να ικανοποιήσουν την απροθυμία της Ισπανίας να δαπανήσει περισσότερα για την άμυνά της. Το πραγματικό πρόβλημα, ωστόσο, είναι η στάση αναμονής που έχουν υιοθετήσει οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις όσον αφορά τις πραγματικές στρατιωτικές δαπάνες. Ακόμη και μια επίσημη και κοινή δέσμευση

Ο ιδιωτικός τομέας εξακολουθεί να περιμένει παραγγελίες πριν μπορέσει να δεσμευθεί για μακροπρόθεσμες επενδύσεις.

στη συνάντηση του ΝΑΤΟ δεν θα αλλάξει την πραγματικότητα. Με τον τρέχοντα ρυθμό θα χρειαστούν αρκετές δεκαετίες για να είναι η Ευρώπη έτοιμη για πόλεμο, σύμφωνα με έκθεση του Ινστιτούτου Κιέλου για την παγκόσμια οικονομία. Οι υπουργοί Άμυνας του οργανισμού το 2006 συμφώνησαν να αυξήσουν τους εθνικούς αμυντικούς προϋπολογισμούς τους στο 2% του ΑΕΠ, και τους πήρε 19 χρόνια για να το πετύχουν. Μπορεί να μη χρειαστεί τόσος χρόνος για να επιτευχθεί ο νέος στόχος, καθώς οι Ευρωπαίοι αντιμετωπίζουν τώρα μια σοβαρή ρωσική απειλή και πρέπει να προετοιμαστούν για το υπαρκτό σενάριο μιας αμερικανικής αποχώρησης από την ήπειρό τους. Αλλά προς το παρόν οι προϋπολογισμοί έχουν αυξηθεί μόνο σταδιακά, και οι μεγάλοι εργολάβοι άμυνας εξακολουθούν να περιμένουν παραγγελίες πριν μπορέσουν να δεσμευθούν για μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Τα ευρωπαϊκά μέλη του ΝΑΤΟ

(εκτός της Τουρκίας) δαπάνησαν περισσότερα από 450 δισ. ευρώ για την άμυνά τους το 2024. Αυτό ήταν ένα σημαντικό άλμα 21% σε σχέση με αυτό που διέθεσαν το 2023, όταν οι στρατιωτικές δαπάνες τους είχαν ήδη αυξηθεί κατά 18% σε σχέση με το 2022, το έτος που η Ρωσία εισέβαλε στην Ουκρανία. Ωστόσο, ακόμη και αν όλοι φαίνεται να συμφωνούν ότι ο στόχος του 3,5% είναι ο σωστός, λόγω του νέου γεωπολιτικού πλαισίου, οι κυβερνήσεις σε όλη την περιοχή φαίνεται να έχουν κυριευθεί από μια γενική κόπωση. Στο Ηνωμένο Βασίλειο και στη Γαλλία, στις δύο μεγαλύτερες στρατιωτικές δυνάμεις της περιοχής, το δημόσιο χρέος που υπερβαίνει το 100% του ΑΕΠ επιβάλλει έναν έλεγχο της πραγματικότητας: εάν η άμυνα αποτελεί προτεραιότητα, οι φόροι θα πρέπει να αυξηθούν ή άλλες δημόσιες δαπάνες θα πρέπει να μειωθούν. Ο Μικαέλ Γιόχανσον, διευθύνων σύμβουλος του σουηδικού ομίλου άμυνας Saab αξίας 27 δισ. δολαρίων και επικεφαλής του λόμπι της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας, προειδοποίησε ότι οι εταιρείες περιμένουν τώρα μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις από τις κυβερνήσεις. Μόνο τότε θα είναι σε θέση να προχωρήσουν στις μαζικές επενδύσεις που απαιτούνται. Ενώ οι δημόσιες δαπάνες υστερούν παρά τις υποσχέσεις, τα ιδιωτικά κεφάλαια γίνονται πιο φιλικά προς μια αμυντική βιομηχανία που για καιρό απέφυγαν οι μεγάλοι επενδυτές. Ο στρατιωτικός τομέας θεωρείτο εδώ και καιρό ότι δεν πληρούσε βασικά περιβαλλοντικά, κοινωνικά και διακυβερνητικά κριτήρια. Αυτό αλλάζει. Οντότητες του δημόσιου τομέα, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, έχουν πλέον χαλαρώσει τους κανόνες τους. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής στη Νορβηγία σκέφτονται επίσης να χαλαρώσουν τα επενδυτικά κριτήρια του κρατικού επενδυτικού ταμείου ύψους 1,8 τρις. δολαρίων της χώρας. Και οι ευρωπαϊκές νεοφυείς επιχειρήσεις στον τομέα της άμυνας δεν δυσκολεύονται να βρουν χρηματοδότηση. Προς το παρόν, όμως, οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις ακούγονται σαν χορδία στρατιωτών που φωνάζει «ας παρέλθουμε» σε μια σκληρή όπερα χωρίς να πηγαίνει πουθενά. Θα έπρεπε να σταματήσουν το τραγούδι και να ξεκινήσουν την παρέλαση.

Ανοδος στις τιμές των τροφίμων λόγω παρατεταμένων ξηρασιών

Προβλήματα στην κτηνοτροφία και στις σοδειές δημητριακών, καφέ

Ο πόλεμος, οι δασμοί και ο πληθωρισμός ανεβάζουν το κόστος των τροφίμων. Καταλυτικός, όμως, είναι και ο παράγοντας των παρατεταμένων ξηρασιών.

Στη Βραζιλία, η ξηρασία στις καλλιέργειες του καφέ επηρέασε την τιμή του παντού. Στις μεσοδυτικές πολιτείες των ΗΠΑ, η χαμηλή βροχόπτωση εδώ και χρόνια υποχρέωσε τους κτηνοτρόφους να μικρύνουν τα κοπάδια τους και να ανεβάσουν την τιμή του βόειου κρέατος σε ιστορικά υψηλά επίπεδα.

Μία από τις βασικές περιοχές παραγωγής σιταριού στην Κίνα, ο Κίτρινος Ποταμός, εξασθενεί λόγω των ασυνήθιστα θερμών, ξηρών συνθηκών. Η Γερμανία είχε την ξηρότερη άνοιξη από το 1931, παρότι οι βροχές των τελευταίων εβδομάδων περιόρισαν τις ανησυχίες για τις σοδειές του σιταριού και του κριθαριού. Η Ουκρανία και η Ρωσία, αντίπαλοι στο πεδίο μάχης, αντιμετωπίζουν επίσης την απειλή της ξηρασίας στις σοδειές του σιταριού. Και οι δύο χώρες είναι σιτοβολώνες για εκατομμύρια ανθρώπους. Οι εκθροπαξίες στη

Οι καύσωνες απειλούν σχεδόν το 15% του ΑΕΠ της Ε.Ε., με μεγαλύτερο ρίσκο για τη Νότια Ευρώπη, υπολογίζει η ΕΚΤ.

Γάζα και στην Υεμένη επίσης προκάλεσαν προβλήματα στις εφοδιαστικές αλυσίδες, αυξάνοντας μεταξύ άλλων το κόστος της μεταφοράς διά θαλάσσης. Τώρα υπάρχει νέα σύγκρουση μεταξύ Ισραήλ και Ιράν.

Οι ξηρασίες είναι μέρος του φυσικού κύκλου του καιρού, αλλά εντείνονται σε πολλές περιοχές που καίνε ορμικά καύσιμα, τα οποία θερμαίνουν τον πλανήτη και επιδεινώνουν τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Οι κίνδυνοι πληθαίνουν όσο η παραγωγή βασικών τροφίμων συγκεντρώνεται όλο και περισσότερο. Για παράδειγμα, μεγάλο μέρος της παγκόσμιας παραγωγής καφέ προέρχεται από τη Βραζιλία, το κακάο από την Ακτή του Ελεφαντοστό και την Γκάνα στη Δυ-

Μία από τις βασικές περιοχές παραγωγής σιταριού στην Κίνα, ο Κίτρινος Ποταμός, εξασθενεί λόγω των ασυνήθιστα θερμών, ξηρών συνθηκών. Η Ουκρανία και η Ρωσία, αντίπαλοι στο πεδίο μάχης, αντιμετωπίζουν επίσης την απειλή της ξηρασίας στις σοδειές του σιταριού.

τική Αφρική, και το καλαμπόκι από τη Βραζιλία, την Κίνα και τις μεσοδυτικές πολιτείες των ΗΠΑ.

Σε ολόκληρο τον κόσμο οι περισσότεροι άνθρωποι τρέφονται με τρία βασικά υλικά –ρύζι, σιτάρι και καλαμπόκι–, το οποίο σημαίνει ότι οι κλιματικές προκλήσεις σε μέρη όπου παράγονται μπορεί να έχουν μεγάλες επιπτώσεις. Ο κακός καιρός σε μία ή δύο από αυτές τις περιοχές μπορεί να αποσταθεροποιήσει την παγκόσμια προσφορά.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υπολόγισε σε έρευνα που δημοσιεύθηκε τον Μάιο ότι οι ξηρασίες απειλούν σχεδόν το 15% του ΑΕΠ του μπλοκ, με μεγαλύτερο ρίσκο για τη Νότια Ευρώπη. «Κάθε πίεση στις πηγές υδροδότησης μπορεί να έχει σοβα-

ρά αποτελέσματα σε πολλαπλές οικονομικές δραστηριότητες», σύμφωνα με τους συντάκτες της έρευνας.

Αλλοτε καλλιεργούνταν περίπου 100 είδη καφέ στον κόσμο. Σήμερα παράγονται κυρίως δύο: ο arabica και ο robusta. Και κυριαρχούν δύο χώρες: η Βραζιλία και το Βιετνάμ. Η Βραζιλία αποτελεί το 40% της παγκόσμιας παραγωγής, κάτι το οποίο έχει οφέλη, διότι μεγάλες ποσότητες συγκεκριμένων ποικιλιών μπορούν να καλλιεργούνται σε μεγάλες εκτάσεις, προσφέροντας οικονομίες κλίμακας. Ωστόσο, αυτό επίσης μεγεθύνει τους κινδύνους της συγκέντρωσης στην περιοχή της κλιματικής αλλαγής. «Όταν οι κλιματικές αναταραχές, όπως οι ξηρασίες ή οι υπερβολικές βροχές,

χτυπούν αυτές τις περιοχές, η παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα αισθάνεται τους τριγμούς», δήλωσε στους New York Times ο Αντρέα Ιλι, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας καφέ Illy. Η Βραζιλία πέρασε τη χειρότερη ξηρασία εδώ και τέσσερις δεκαετίες. Πέρσι, θερμός, ξηρός καιρός χτύπησε και το Βιετνάμ, τον δεύτερο μεγαλύτερο παραγωγό. Οι τιμές εκτινάχθηκαν.

Το σιτάρι είναι μια από τα δημητριακά που καταναλώνονται περισσότερο στον κόσμο, ακολουθώντας μόνο το ρύζι. Ετσι πρόκειται επίσης και για μια από τις σοδειές που η αγορά παρακολουθεί στενά.

Λόγω έντονου καύσωνα, η ινδική κυβέρνηση διέκοψε το 2022 τις εξαγωγές σιταριού, με ελάχι-

στες εξαιρέσεις, προκειμένου να δημιουργήσει ντόπιο απόθεμα. Φέτος η Ινδία αναμένει να έχει απόδοση-ρεκόρ στο σιτάρι, αλλά δεν σκοπεύει να καταργήσει την απαγόρευση στις εξαγωγές λόγω ανησυχιών για διακυμάνσεις στις τιμές.

Η τιμή του μοσχαρίσιου κρέατος βρίσκεται επίσης σε επίπεδα-ρεκόρ. Ο μοσχαρίσιος κίμας στις ΗΠΑ πλησιάζει τα 13 δολάρια το κιλό και μια μπριζόλα έχει διπλάσια τιμή. Καθοριστική για την άνοδο του κόστους είναι μια ξηρασία που εδώ και αρκετά χρόνια απλώνεται στις μεσοδυτικές πολιτείες των ΗΠΑ, ξεραίνοντας το έδαφος που προοριζόταν για βοσκή. Ο αριθμός των κοπαδιών είναι στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 70 ετών.

Σε άνηψη βρίσκονται οι αγορές ομολόγων του ευρωπαϊκού Νότου

Στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2008 διαμορφώνεται το premium που ζητούν οι επενδυτές για να διακρατούν ελληνικά ομόλογα σε σύγκριση με τα γερμανικά, ενώ σε χαμηλό 15 ετών βρίσκεται και το ιταλικό spread, καταδεικνύοντας τη δυναμική της περιοχής, που πριν από χρόνια βρέθηκε στο επίκεντρο της κρίσης χρέους. Οι αγορές της περιφέρειας περνούν μια νέα άνηψη κάρη στην ισχυρότερη ανάπτυξη, αλλά και λόγω της διάθεσης για αναζωογόνηση της ευρωπαϊκής οικονομίας και βιομηχανίας. Κατ' αρχάς η πολιτική σταθερότητα και το σχεδόν μείωση χρέους, το οποίο οι επενδυτές θεωρούν βιώσιμο, ευνόησαν τα ιταλικά spreads από τα τέλη του 2023. Η αβεβαιότητα που προκάλεσε στην παγκόσμια κοινότητα η επιστροφή του Ντόναλντ Τραμπ στον Λευκό Οίκο, επίσης αποτέλεσε καταλύτη για περισσότερο κοινό δανεισμό για αμυντικές δαπάνες στην Ε.Ε., σπώνοντας ένα βάρος από την Ιταλία, σημειώνει το Reuters.

Ετσι, το χάσμα της απόδοσης των ιταλικών ομολόγων έναντι των γερμανικών είναι πλέον μικρότερο από 100 μονάδες βάσης. Το spread έναντι των γαλικών είναι μόλις 25 μονάδες σε σύγκριση με τουλάχιστον 200 μονάδες το 2022, δείχνοντας εμπιστοσύνη στην τρέχουσα οικονομική και πολιτική σταθερότητα της Ιταλίας.

Αντίστοιχο κλίμα επικρατεί κατά μήκος της Μεσογείου. Το

premium που πληρώνει η Ελλάδα έναντι των γερμανικών ομολόγων καταρράκωσε τον Ιούνιο στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2008, επιβεβαιώνοντας ότι η κρίση χρέους είναι ένα κεφάλαιο που έχει κλείσει οριστικά για τους επενδυτές. Η απόδοση των ελληνικών ομολόγων ανέρχεται πλέον περίπου στα ίδια επίπεδα με τις δεύτερες μεγαλύτερες οικονομίες της Ευρώ-

Η απόδοση των ελληνικών τίτλων ανέρχεται πλέον περίπου στα ίδια επίπεδα με της Γαλλίας.

ζώνης, της Γαλλίας, η οποία επλήυν από την πολιτική αστάθεια και τις δημοσιονομικές ανησυχίες. Η αναβάθμιση από τον οίκο Moody's τον Μάρτιο επανέφερε την Ελλάδα και επίσημα στην περιοχή της επενδυτικής βαθμίδας, γεγονός το οποίο σύμφωνα με το Reuters είναι ορόσημο για την επάνοδο της χώρας.

Ωστόσο, η μεγαλύτερη έκπληξη έγινε από την ισπανική οικονομία, που αναπτύχθηκε με ρυθμό 3,2% πέρυσι, τουλάχιστον τριπλάσια από το 0,9% της Ευρωζώνης και κόντρα στη συρρίκνωση 0,2% της Γερμανίας. Η εξέλιξη αυτή καθιστά τους κατόχους των ομολόγων, καθώς η ισχυρή ανάπτυξη

Το spread των ιταλικών ομολόγων έναντι των γερμανικών είναι πλέον μικρότερο από 100 μονάδες βάσης.

βοηθεί στη βιωσιμότητα του χρέους. Ενώ αναμένεται ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα της Γερμανίας θα διαμορφωθεί κοντά στο 3% του ΑΕΠ, δηλαδή στο όριο του μπλοκ, το έλλειμμα της Ιταλίας προβλέπεται να υποχωρήσει στο 2,9% μέχρι το τέλος του 2026 από 7,2% το 2024. Για την Ισπανία προβλέπεται 2,5% από 3,2%.

Αυτό οφείλεται στην περιορισμένη κινητοποίηση για αμυντικές δαπάνες εν μέρει λόγω των δημοσιονομικών ορίων στη Νότια Ευρώπη. Συγκεκριμένα, σε αντίθεση με τη Γερμανία, ούτε η Ιταλία ούτε η Ισπανία ζήτησαν ενεργοποίηση της ρήτρας διαφυγής της Ε.Ε., ώστε να μην ξεπεράσουν το όριο

του 3% στο έλλειμμα. Πάντως, η Ιταλία έχει κάνει λόγο για ανάγκη μεγαλύτερου περιθωρίου στο έλλειμμα, ώστε να επιτρέψει αύξηση των αμυντικών δαπανών.

Σμειώνεται πως η περιφέρεια αναμένεται να λάβει επίσης έως 150 δισ. ευρώ σε δάνεια από κοινά αμυντικά πρότζεκτ που θα χρηματοδοτήσει η Ε.Ε. μέσω κοινού δανεισμού. Η βελτιωμένη εμπιστοσύνη στις προοπτικές της Ευρώπης έχει στηρίξει και τις μετοχές, με τον ιταλικό και τον βασικό ισπανικό δείκτη να καταγράφουν άνοδο 15% και 20% αντιστοίχως από την αρχή του έτους. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 έχει ανέβει σχεδόν 7% το ίδιο διάστημα.

Συνεχίζεται η έξοδος των εισηγμένων εταιρειών προς τις ΗΠΑ

Η αναβίωση της χρηματιστηριακής αγοράς του Λονδίνου είναι μία εξαιρετικά δυσκολη υπόθεση, καθώς συνεχίζεται η έξοδος των εισηγμένων εταιρειών προς τις ΗΠΑ. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Wise, του ευρωπαϊκού κολοσσού fintech που μπήκε στο βρετανικό χρηματιστήριο το 2021, φουντώνοντας τις ελπίδες ότι θα προσελκύσει την προσοχή των αναλυτών, χρήματα από διαθέσιμες επενδύσεις και ακόμα περισσότερα IPOs από αστέρια του επιχειρείν. Τέσσερα χρόνια μετά, όμως, η κατάσταση δεν είναι τόσο ρόδινη και η Wise ανακοίνωσε πρόσφατα ότι πρόκειται να «μετακομίσει» στις ΗΠΑ. Αντίστοιχα κι άλλες μεγάλες εταιρείες, όπως η Klarna, στρέφονται προς τις ΗΠΑ, ενώ τέτοιες σκέψεις έχει εκφράσει και ο επικεφαλής της Revolut.

Η αδύναμη προσέλκυσης ταχέως αναπτυσσόμενων εταιρειών ακούγεται μεν πολύ συχνά για το Λονδίνο, αλλά πρόκειται για πανευρωπαϊκό φαινόμενο. Το think tank New Financial υπολογίζει ότι μεταξύ 2014 και 2024, περίπου 130 εταιρείες μεταφέρθηκαν από την Ευρώπη στις ΗΠΑ, ενώ τουλάχιστον 1.000 βγήκαν εντελώς από το χρηματιστήριο. Μεγαλύτερος «καμένος» είναι η Ιρλανδία, ενώ ακολουθούν η Σουηδία, η Βρετανία και η Γερμανία.

Η οικονομική ελίτ της Ευρώ-

Η Wise ανακοίνωσε πρόσφατα ότι πρόκειται να «μετακομίσει» από το Λονδίνο στο χρηματιστήριο των ΗΠΑ.

της απάντησε με task forces, συμβουλευτικές επιτροπές και μακροσκελές αξιολογήσεις. Εγιναν «τραβηγμένες» δεσμεύσεις για λεπτομερείς αναφορές, για νέα μέτρα και για κεντρική εποπτεία. Η βρετανική κυβέρνηση μάλιστα εξετάζει ακόμα και να επενδύσει μέρος των συνταξιοδοτικών αποταμιεύσεων με σκοπό την αναβίωση της αγοράς. Οι επικεφαλής ιδιωτικών

επιχειρήσεων τονίζουν ότι οι προσπάθειες αυτές είναι κρίσιμες για τη βελτίωση των αγορών της ήπειρου.

Συχνά, οι περισσότεροι μέτοχοι αυτών των εταιρειών είναι ήδη Αμερικανοί. Συνεπώς, η εισαγωγή στις ΗΠΑ συνεπάγεται τη χρήση τραπεζιτών και ενός ευρύτερου περιγύρου, με τον οποίο οι μέτοχοι αισθάνονται άνετα. Ακόμα πιο σημαντικό είναι αν μια εταιρεία έχει παγκόσμιες φιλοδοξίες, που λίγο-πολύ

Μεταξύ 2014 και 2024, περίπου 130 ευρωπαϊκές επιχειρήσεις μεταφέρθηκαν σε αμερικανικά χρηματιστήρια.

εξαρτώνται από venture capital. Αλλωστε, η αμερικανική καταναλωτική αγορά είναι ανάμεσα στις πιο κερδοφόρες. Ενα IPO στη Νέα Υόρκη μπορεί επίσης να τονώσει το brand. Τέλος, ο μεγαλύτερος εφιάλτης ανάμεσα στους ιδρυτές τεχνολογικών εταιρειών είναι ότι οι ανήσυχοι Ευρωπαίοι επενδυτές είναι μόνιμα επιφυλακτικοί να εγκρίνουν τις στρατηγικές υψηλού ρίσκου και υψηλής ανάπτυξης που θέλουν να ακολουθήσουν.

Το νέο κατάστημα της Louis Vuitton στη Σαγκάη, το «The Louis», έχει σχήμα καραβιού, ύψος 30 μέτρων και χαρακτηρίζεται χώρος εμπειριών, καθώς περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, χώρο εκθέσεων και καφετέρια.

Οι οίκοι πολυτελείας αλλάζουν για να προσελκύσουν τους Κινέζους

Η Dior ανοίγει καφετέρια πολυτελείας και η Prada εστιατόριο

Το καινούργιο κατάστημα - ναυαρχίδα της Louis Vuitton στη Σαγκάη, το «The Louis», έχει σχήμα καραβιού, ύψος 30 μέτρων και χαρακτηρίζεται χώρος εμπειριών, καθώς περιλαμβάνει -μεταξύ άλλων- χώρο εκθέσεων και καφετέρια. Αδιαμφισβήτητα θα προσελκύσει πολύ κόσμο που θα θέλει να βγάλει φωτογραφίες για τα social media, όμως ο όμιλος LVMH στοιχειοματίζει πολύ περισσότερα σε αυτό το κατάστημα: ελπίζει ότι θα αυξήσει τις πωλήσεις στους Κινέζους καταναλωτές, οι οποίοι δαπανούν για πολύ λιγότερα σε προϊόντα πολυτελείας.

Η επιχειρηματική στρατηγική του κολοσσίου ομίλου μόδας αντανακλά μια στροφή ολόκληρου του κλάδου πολυτελείας. Οι εταιρείες απομακρύνονται σταδιακά από το αμιγώς συναλλακτικό μοντέλο, στο οποίο ένα κατάστημα απλώς πουλάει

προϊόντα στους πελάτες του, και κινούνται προς την προσέλκυση καταναλωτών με «εμπειρίες», οι οποίες τελικά πυροδοτούν την ανάπτυξη. Το διακύβευμα για τις μάρκες πολυτελείας είναι μεγάλο, καθώς βασίζονταν επί χρόνια στις ισχυρές πωλήσεις στην Κίνα, οι οποίες στήριζαν την παγκόσμια ανάπτυξη τους και τις φιλοδοξίες τους. Τώρα όμως η ζήτηση στη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου επιβραδύνεται. Το μέγεθος της κινεζικής αγοράς μειώθηκε τουλάχιστον κατά 18% πέρυσι στα περίπου 350 δισ. γουάν και οι πωλήσεις αναμένεται να παραμείνουν λίγο-πολύ αμετάβλητες το 2025. Οι Κινέζοι καταναλωτές, άλλωστε, οι οποίοι δέχθηκαν σφοδρό πλήγμα από την οικονομική αβεβαιότητα και την παρατεταμένη ύφεση στην αγορά ακινήτων, περιορίσαν τις δαπάνες τους σε προϊό-

ντα δευτερεύουσας σημασίας, όπως τα αγαθά πολυτελείας. Κι όμως, οι μάρκες πολυτελείας αισιοδοξούν πως υπάρχει μια ευκαιρία για τόνωση των πωλήσεών τους. Ενώ η

Το μέγεθος της κινεζικής αγοράς μειώθηκε τουλάχιστον κατά 18% πέρυσι, περίπου στα 350 δισ. γουάν

ζήτηση για προσωπικά καταναλωτικά αγαθά πολυτελείας -ιδίως στην Κίνα, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο- υποχωρεί λόγω των οικονομικών πιέσεων και της ανόδου των τιμών, ο ρυθμός των πωλήσεων «βιομηχανικών προϊόντων» ανεβαίνει, σύμφωνα με σχετική

έκθεση της Bain. Μάλιστα, η έκθεση αυτή αναδεικνύει την άνοδο των προσωποποιημένων εμπειριών φιλοξενίας και των πωλήσεων fine dining. Σύμφωνα με την Bain, το 2024 η συνολική αγορά προσωπικών αγαθών πολυτελείας υποχώρησε κατά 1%-3% διεθνώς, παρότι οι δαπάνες σε εμπειρίες πολυτελείας αυξήθηκαν κατά 5%.

Νέα έρευνα της συμβουλευτικής εταιρείας ακινήτων Savills επιβεβαιώνει ότι αναδύεται μια νέα τάση στην Κίνα, όπου η αγορά πολυτελείας εξελίσσεται. Ο κόσμος αναζητά εμπειρίες από γνωστές μάρκες, από εστιατόρια μέχρι salon privé, δηλαδή ιδιωτικούς χώρους αποκλειστικά για καταναλωτές που έχουν κλείσει ραντεβού.

Οι μεγάλες μάρκες έχουν υποχρεωθεί να κλείσουν καταστήματα στην Κίνα, ιδίως από το δεύτερο εξάμηνο του 2024. Ωστόσο,

πολλές ανοίγουν ύστερα νέα μαγαζιά, τα οποία προσφέρουν εμπειρίες πολυτελείας. Για παράδειγμα, η Dior ανοίγει καφετέρια πολυτελείας στην πόλη Τσενγκτού και η Prada ένα εστιατόριο στη Σαγκάη. Η Tiffany and Co. μίκρυνε μεν το μεγάλο της κατάστημα στη Σαγκάη, αλλά ανοίγει νέο τριώροφο κατάστημα - ναυαρχίδα στην Τσενγκτού.

«Πιστεύω ότι είναι ένας τρόπος προσέγγισης του πελάτη σου, είτε σαν κάποιον που θα αγοράσει προϊόντα είτε σαν κάποιον που προσπαθεί να έχει μια πιο γεμάτη ζωή. Αν ο σκοπός σου δεν είναι μόνο να τροφοδοτήσεις τον πελάτη σου με καταναλωτικά προϊόντα, αλλά να του δώσεις κάτι περισσότερο, μπορεί πράγματι να έχεις μεγαλύτερη απήχηση», είπε στο Reuters ο Πάτρικ Νόρντντ, διευθυντής συμβούλου της συμβουλευτικής Trajectory.

Ανοδος στις τιμές προϊόντων σε Ισπανία, Γαλλία

Ο πληθωρισμός αυξήθηκε στη Γαλλία και την Ισπανία, αλλά όχι αρκετά ώστε να ανησυχίσουν οι αξιωματούχοι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, οι οποίοι είναι αισιόδοχοι ότι ο στόχος του 2% θα επιτευχθεί φέτος. Οι τιμές στη Γαλλία αυξήθηκαν κατά 0,8% σε ετήσια βάση τον Ιούνιο, από το χαμηλό τεσσάρων ετών (0,6%) που

Δεν ανησυχεί η ΕΚΤ, αισιοδοξία για επίτευξη του στόχου 2% φέτος.

είχε καταγραφεί τον Μάιο και λίγο πάνω από τις εκτιμήσεις, όπως ανακοίνωσε την Παρασκευή η στατιστική υπηρεσία Insee. Στην Ισπανία σημείωσαν άνοδο 2,2%, επιβεβαιώνοντας τις εκτιμήσεις των αναλυτών.

Τα στοιχεία αντανακλούν μια σχετικά ευνοϊκή κατάσταση του πληθωρισμού σε ολόκληρη την Ευρώπη των 20 χωρών, η οποία επέτρεψε

«Τα στοιχεία δείχνουν ότι ο πληθωρισμός παραμένει πολύ καλά ελεγχόμενος στη Γαλλία», δήλωσε στο Παρίσι ο διοικητής της Τράπεζας της Γαλλίας, Φρανσουά Βιλερουά ντε Γκαλό.

στην ΕΚΤ να μειώσει τα επιτόκια οκτώ φορές μέσα σε ένα χρόνο. Επειτα από μια πιθανή βουτιά κάτω από τον στόχο το 2026, η κεντρική τράπεζα εκτιμά ότι η ενίσχυση της οικονο-

μίας -που θα έλθει με τις υψηλότερες στρατιωτικές δαπάνες και τις δαπάνες για υποδομές- θα ανεβάσει την αύξηση των τιμών ξανά στο 2% το 2027.

Τα συνολικά στοιχεία για

τον πληθωρισμό Ιουνίου στην Ευρώπη θα ανακοινωθούν την επόμενη εβδομάδα. Μια πρόβλεψη του Bloomberg Economics κάνει λόγο για 2%, από 1,9% τον Μάιο.

Η αύξηση των τιμών στη Γαλλία οφείλεται στις υπηρεσίες, όπου ο πληθωρισμός σκαρφάλωσε στο 2,4% από 2,1% τον Μάιο. Οι τιμές στη μεταποίηση μειώθηκαν κατά 0,2% για δεύτερο συνεχόμενο μήνα, ενώ η πτώση των τιμών της ενέργειας ήταν λιγότερο απότομη.

«Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι ο πληθωρισμός παραμένει πολύ καλά ελεγχόμενος στη Γαλλία», δήλωσε στο Παρίσι ο διοικητής της Τράπεζας της Γαλλίας Φρανσουά Βιλερουά ντε Γκαλό: «Είναι συνεπές με τις επικαιροποιημένες προβλέψεις μας από τις αρχές Ιουνίου. Τα στοιχεία αυτά είναι ενθαρρυντικά για την κεντρική τράπεζα και είναι καλά νέα για τους συμπολίτες μας».

Η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της περιφέρειας κάνει έδαφος, καθώς το ασταθές πολιτικό σκηνικό στο οποίο η κυβέρνηση μειοψηφίας του πρωθυπουργού Φρανσουά Μπιαρού προσπαθεί να προωθήσει περικοπές δαπανών, πλήττει το κλίμα μεταξύ των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.

Νέα κινεζική startup στη μάχη για ηγεμονία στην τεχνητή νοημοσύνη

Στην «πρώτη γραμμή» της μάχης του Πεκίνου για την παγκόσμια ηγεμονία στον κλάδο της τεχνητής νοημοσύνης εισέρχεται μια άγνωστη μέχρι σήμερα νεοφυής εταιρεία τεχνητής νοημοσύνης. Δεν πρόκειται για την DeepSeek, που έγινε πρωτοσέλιδο στις αρχές του 2025, όταν ξεπέρασε τις επιδόσεις των Αμερικανών ανταγωνιστών με πολύ λιγότερο κόστος, προκαλώντας απότομη πτώση στην αξία τεχνολογικών κολοσσών σε όλο τον κόσμο. Ο λόγος για τη Zhipu AI, η οποία, σύμφωνα με την αμερικανική OpenAI, έχει σημειώσει «αξιοσημείωτη πρόοδο» στον αγώνα της τεχνητής νοημοσύνης, καθώς εντείνεται ο παγκόσμιος ανταγωνισμός. Η εταιρεία, που ιδρύθηκε το 2019, έχει αναφερθεί από τα εγχώρια μέσα ενημέρωσης ως μία από τις «κινεζικές τίγρεις της τεχνητής νοημοσύνης», μια κατηγορία μεγάλων γλωσσικών μοντέλων που θεωρούνται «κλειδί» για τις προσπάθειες του Πεκίνου να μειώσει την εξάρτησή της από την αμερικανική τεχνολογία. Ενώ η DeepSeek έχει μονοπωλήσει σχεδόν το ενδιαφέρον, μετά την κυκλοφορία του μοντέλου της R1 τον Ιανουάριο, η OpenAI τονίζει ότι η επέκταση της Zhipu εκτός συνόρων και οι δεσμοί της με το Πεκίνο αξίζουν μεγαλύτερης προσοχής.

«Η Zhipu AI συνεργάζεται συχνά με αξιωματούχους του Κομμουνιστικού Κόμματος συμπεριλαμβανομένου του πρωθυπουργού Λι Κιάνγκ», ισχυρίστηκε η OpenAI, εκτιμώντας την αξία των κρατικών επενδύσεων στη νεοσύστατη επιχείρηση σε πάνω από 1,4 δισ. δολάρια.

Η Zhipu AI φέρεται να έχει γραφεία στη Μέση Ανατολή, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Σιγκαπούρη και στη Μαλαισία, ενώ λειτουργεί επίσης κοινά έργα «κέντρων καινοτομίας» σε όλη τη Νοτιοανατολική Ασία. Όλα τα παραπάνω δείχνουν ότι θα μπορούσε να διαδραματίσει βασικό ρόλο στη στρατηγική του «Ψηφιακού Δρόμου του Μεταξίου» της Κίνας, καθώς προσφέρει

λύσεις υποδομής τεχνητής νοημοσύνης σε κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο. «Στόχος τους είναι να κλειδώσουν τα κινεζικά συστήματα και πρότυπα στις αναδυόμενες αγορές πριν από τους Αμερικανούς ή τους Ευρωπαίους, παρουσιάζοντας παράλληλα μια υπεύθυνη, διαφανή και έτοιμη για έλεγχο κινεζική εναλλακτική λύση AI», ανέφερε η OpenAI.

Την περασμένη εβδομάδα, ο πρόεδρος της Zhipu AI, Λιου Ντεμπίνγκ, δήλωσε στους δημοσιογράφους ότι η εταιρεία ελπίζει να συνεισφέρει στην τεχνολογική ιαχή της Κίνας στον κόσμο, απειλώντας πιθανότατα την OpenAI, η οποία έχει λάβει την υποστήριξη της Ουάσινγκτον. Κατά τη διάρκεια επίσκεψης στα ΗΑΕ τον Μάιο, ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ ανακοίνωσε εμπορικές συμφωνίες άνω των 200 δισ. δολαρίων στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένων της

Η Zhipu AI, σύμφωνα με την αμερικανική OpenAI, έχει σημειώσει αξιοσημείωτη πρόοδο.

κατασκευής μιας πανεπιστημίουπολης τεχνητής νοημοσύνης Stargate στα ΗΑΕ από την OpenAI, την Oracle, τη Nvidia και την Cisco Systems. Αναμένεται να ξεκινήσει το 2026. Αυτόν τον μήνα, η OpenAI εξασφάλισε επίσης συμβόλαιο 200 εκατ. δολαρίων για την παροχή εργαλείων AI στο υπουργείο Άμυνας των ΗΠΑ και ανακοίνωσε την πρωτοβουλία «OpenAI για την κυβέρνηση», μια πρωτοβουλία που στοχεύει στην παροχή των εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης της σε δημοσίους υπαλλήλους σε όλες τις ΗΠΑ.

Η Zhipu AI φέρεται να συνεργάζεται επίσης με τον εγχώριο στρατό, βοηθώντας τον να εκσυγχρονιστεί μέσω προηγμένων τεχνητής νοημοσύνης.

Ο CEO της Renault έτοιμος να αναλάβει το τιμόνι της Gucci

Το τιμόνι της Kering, του πολυτελούς οίκου μόδας Gucci, είναι έτοιμος να αναλάβει ο μέχρι πρότινος επικεφαλής της Renault, Ιταλός Λούκα ντε Μέο. Η Renault ανακοίνωσε αργά την Κυριακή ότι ο Ντε Μέο θα αποχωρήσει από την εταιρεία στα μέσα Ιουλίου, «για να αναλάβει νέες προκλήσεις εκτός του τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας». Η κίνηση αυτή ακολουθεί τις φήμες ότι η Kering εξέταζε τη διάσπαση των ρόλων του διευθυνόντος συμβούλου και του προέδρου, τους οποίους κατέχει σήμερα ο Φρανσουά Ανρί Πινό, η οικογένεια του οποίου ελέγχει τον ταλαιπωρημένο όμιλο πολυτελών ειδών. Τα τελευταία χρόνια, η εταιρεία ανταγωνίζεται αντιπάλους όπως η LVMH και η Hermes International, καθώς η Gucci αντιμετωπίζει «δυσκολούς καιρούς» στην Κίνα.

Εάν επιβεβαιωθεί, η μετακίνηση του Ντε Μέο στην Kering θα σηματοδοτήσει μια δραματική αλλαγή. Ο Πινό θα παραμείνει πρόεδρος της Kering. «Η διαχείριση των εμπορικών σημάτων και το μάρκετινγκ είναι το φόντο του», δήλωσε ο αναλυτής της Bernstein, Λούκα Σόλκα, για τον Ντε Μέο, προσθέτοντας πως «ταιριάζει με αυτό που κάνει η βιομηχανία πολυτελείας, για την οποία φαίνεται να είναι παθιασμένος».

Ο Ντε Μέο άλλαξε την πορεία της γαλλικής αυτοκινητοβιομηχανίας μέσα σε πέντε χρόνια, αναθεωρώντας τη στρατηγική συμμαχία της με τη Nissan που πήρκεσε δύο δεκαετίες και διπλασιάζοντας την ανάπτυξη υβριδικών κινητήρων, ενώ παράλληλα στράφηκε προς τα ηλεκτρικά οχήμα-

τα. Κατά τη διάρκεια της θητείας του, οι μετοχές της Renault έχουν περίπου διπλασιαστεί. «Ο Ντε Μέο θα λειτουργήσει ως αχμή του δόρατος για την επιχείρηση και ως ξένος θα είναι πιο πρόθυμος να λάβει πιο σκληρές αποφάσεις», έγραψε ο αναλυτής της RBC Πιράλ Νταντάνια. Υπό την ηγεσία του Πινό, ο όμιλος έγινε ένας ισχυρός παίκτης της πολυτελείας και απόλαυσε χρόνια θεαματικής ανάπτυξης, με άθροισμα κυρίως από την Gucci. Αλλά μετά την πανδημία, η Kering προχωράει να αναζωογονήσει το brand της.

Αποχωρεί στα μέσα Ιουλίου από την αυτοκινητοβιομηχανία - Ποιες διοικητικές αλλαγές σχεδιάζει ο οίκος μόδας.

Εχει επίσης αναλάβει χρέη άνω των 10 δισ. ευρώ, τα οποία την εκθέτουν πλέον στον κίνδυνο νέας υποβάθμισης της πιστοληπτικής της ικανότητας, σύμφωνα με το Reuters. Τα τελευταία χρόνια, η Kering προχώρησε σε μια εκστρατεία εξαγορών, αγοράζοντας την εταιρεία παραγωγής αρμυρών Creed καθώς και το 30% της ιταλικής εταιρείας μόδας Valentino. Η εταιρεία επένδυσε επιπλέον σε αγορές πολυτελών ακινήτων, αλλά τώρα επιδιώκει να πουλήσει μερίδια σε αυτά τα κτίρια σε μια προσπάθεια να μειώσει το χρέος της.

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate
8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΣΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Altamira
doValue Group

Νέες ιδέες για προώθηση του βιώσιμου τουρισμού

Οι διαμαρτυρίες κατά του υπερτουρισμού σε δημοφιλείς ευρωπαϊκούς ταξιδιωτικούς προορισμούς απασχόλησαν πέρυσι το καλοκαίρι την επικαιρότητα και όχι αδικαιολόγητα, εάν σκεφτεί κανείς την εκτίναξη των τιμών των κατοικιών για τους ντόπιους και τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές πιέσεις που δημιουργεί το φαινόμενο.

Μπορεί οι εντάσεις να επέστρεψαν το φετινό καλοκαίρι, τις συνοδεύουν όμως και ιδέες για να διορθωθεί το πρόβλημα του μαζικού τουρισμού. Σε όλη την Ευρώπη μια σειρά νέων πρωτοβουλιών στοχεύει στην εξισορρόπηση του τουρισμού με τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής. Τρεις δημοφιλείς προορισμοί δίνουν το παράδειγμα, με νέες ιδέες για μια πιο βιώσιμη ταξιδιωτική περίοδο.

Το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο της Ελβετίας θα λειτουργεί φέτος εξ ολοκλήρου με υδροηλεκτρική ενέργεια, στο πλαίσιο της νέας στρατη-

Ποια μέτρα λαμβάνουν Ισπανία, Ελβετία και Γερμανία.

γικής Swisustainable, η οποία αποσκοπεί στην πιο ομοιόμορφη κατανομή του τουρισμού σε όλη τη χώρα και σε όλο τον χρόνο.

Με τη σεζόν του σκι να απειλείται από την αύξηση της θερμοκρασίας και τους παγετώνες της χώρας να είναι ευάλωτοι, η Ελβετία γνωρίζει πολύ καλά τη σημασία της εξισορρόπησης του τουρισμού και του περιβάλλοντος. Καμπάνιες με πρωταγωνιστή τον διάσημο τενίστα Ρότζερ Φέντερερ προωθούν τα ταξίδια εκτός εποχής, δείχνοντας πώς είναι η χώρα πέρα από την περίοδο του σκι και τις καλοκαιρινές πεζοπορίες.

Οι αναβαθμίσεις σε όλοκληρη τη χώρα θα λειτουργούν για μεγαλύτερες περιόδους και τα εποχικά ξενοδοχεία θα παρατείνουν επίσης τις ημερομηνίες λειτουργίας τους, κα-

θιστώντας την Ελβετία πιο προστή όλο το χρόνο. Η Ισπανία έχει βρεθεί στο επίκεντρο της συζήτησης για τον υπερτουρισμό τα τελευταία δύο χρόνια και συνεχίζει να είναι εξαιρετικά δημοφιλής ως ο νούμερο ένα προορισμός για τους Βρετανούς τουρίστες το 2024 και η δεύτερη χώρα με τις περισσότερες επισκέψεις στην Ευρώπη.

Εν μέσω της αυξανόμενης ανησυχίας για τον υπερτουρισμό, ιδιαίτερα στα Κανάρια και τις Βαλεαρίδες Νήσους, η χώρα ενεργεί γρήγορα. Ηδη φέτος έχει ζητήσει την αφαίρεση σχεδόν 66.000 καταχωρίσεων Airbnb και έχει περιορίσει τις εκστρατείες influencers στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που φέρνουν τουρίστες που τραβούν selfies στις μικρές παραλίες της.

Μεταξύ άλλων έχει αναπτύξει μια ψηφιακή πλατφόρμα που παρακολουθεί πόσοι άνθρωποι βρίσκονται στις παραλίες, καθώς και την ποιότητα του αέρα, τις θερμοκρασίες της θάλασσας, τον καιρό, ακόμη και τις μέδουσες στο νερό!

Η κυβέρνηση επενδύει επίσης σημαντικά στην πολιτιστική κληρονομιά μέσω της πρωτοβουλίας Paradores of Spain, μιας κρατικής αλυσίδας πολυτελών ξενοδοχείων που χρησιμοποιεί ιστορικά κτίρια, όπως κάστρα και αρχοντικά, για να προσελκύσει ταξιδιώτες πέρα από την παραλία.

Το Βερολίνο αναπτύσσει τη δική του σειρά αντιμοιβών για τους βιώσιμους τουρίστες. Στόχος είναι να χρησιμοποιηθούν κίνητρα για να γίνει η βιώσιμη συμπεριφορά πιο ελκυστική για τους επισκέπτες, όπως για παράδειγμα δωρεάν ξεναγήσεις, εκπτώσεις ή εισόδοι σε αξιοθέατα, εάν οι επισκέπτες του Βερολίνου λάβουν μέρος σε εκστρατείες δένδρφυτευσης ή συλλογής απορριμμάτων το επόμενο έτος.

Το Βερολίνο παράλληλα αυξάνει τον κατάλογο των οικολογικών ξενοδοχείων, καταστημάτων οικολογικών αναμνηστικών και ποδηλατοδρόμων. Η τουριστική αρχή έχει επίσης αναπτύξει μια ασυνήθιστη ιδέα της πόλης των 15 λεπτών, που σημαίνει ότι τα συμμετέχοντα ξενοδοχεία διαθέτουν ό,τι χρειάζεστε σε απόσταση 15 λεπτών με τα πόδια ή με ποδήλατο, βοηθώντας τους ταξιδιώτες να μειώσουν το αποτύπωμά τους, καθώς εξερευνούν την περιοχή σαν ντόπιοι.

Οι προοπτικές ανάπτυξης

«**Η ευρωπαϊκή** οικονομία έχει εξαντλήσει τη δυναμική της ανάκαμψης μετά την πανδημία και η στάσιμη παραγωγικότητα επιβαρύνει τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης. Οι ευρωπαϊκές χώρες αντιμετωπίζουν σημαντικές πιέσεις στα δημόσια οικονομικά τους με αυξανόμενες πιέσεις στις δαπάνες», λέει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

12 τρισ.

Δολ. ήταν το 2024 η συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς των χρηματιστηρίων της Ε.Ε., 60 τρισ. των δύο μεγαλύτερων χρηματιστηρίων των ΗΠΑ.

Εγκαταλείπουν την Ευρώπη

Σύμφωνα με έρευνα του Ρικάρντο Ράις, οικονομολόγου στο London School of Economics, οι εταιρείες που προσίζονται να καταστούν μονόκεροι, δηλαδή είναι υποψήφιος να αποκτήσουν αξία πάνω 1 δισ. δολάρια, εγκαταλείπουν την Ευρωπαϊκή Ένωση για τις ΗΠΑ με ρυθμό 120 φορές ταχύτερο από το αντίστροφο.

40%

Έχει αυξηθεί τις τελευταίες δύο δεκαετίες η παραγωγικότητα των εισηγμένων τεχνολογικών εταιρειών στις ΗΠΑ.

Οι ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές

Οι νέες εταιρείες, ειδικά οι τεχνολογικές, αυγνήως έχουν λιγότερα φυσικά και πιο άυλα περιουσιακά στοιχεία, όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Η ήπιας χρειάζεται κεφαλαιαγορές για να διοικηθεί τις αποταμιεύσεις σε μεγάλης κλίμακας μακροπρόθεσμες επενδύσεις σε επικίνδυνες, αλλά δυνητικά επαναστατικές ιδέες, αναφέρει ανάλυση του ΔΝΤ.

Η Ε.Ε. βλέπει τις ΗΠΑ με τα κιάλια

Ποιες είναι οι τάσεις που διαμορφώνουν το χάσμα της ευρωπαϊκής με την αμερικανική οικονομία

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

Η ενιαία αγορά της Ευρώπης ως εγχείρημα ανεκπλήρωτο ρίχνει βαριά τη σκιά της σε μια από τις πιο απαιτητικές περιόδους για την παγκόσμια οικονομία. Μέσα σε ένα διεθνές περιβάλλον σκληρού ανταγωνισμού και αμείωτης γεωπολιτικής ρευστότητας, με αποκορύφωμα τον εμπορικό πόλεμο που είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι μελέτες διεθνών οργανισμών όπως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο συντείνουν στο συμπέρασμα ότι η Γηραιά Ήπειρος «λυγίζει» στο stress test της παραγωγικότητας, με σημείο αναφοράς τουλάχιστον τις ΗΠΑ.

«Η ευρωπαϊκή οικονομία έχει εξαντλήσει τη δυναμική της ανάκαμψης μετά την πανδημία και η στάσιμη παραγωγικότητα επιβαρύνει τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης. Οι ευρωπαϊκές χώρες αντιμετωπίζουν σημαντικές πιέσεις στα δημόσια οικονομικά τους με αυξανόμενες πιέσεις στις δαπάνες (σ.σ. σε τομείς όπως η άμυνα)». Οι εξαγωγείς της Ευρώπης είναι αντιμέτωποι με αυστηρούς δασμούς για να πουλήσουν αγαθά στην πιο σημαντική εξωτερική αγορά τους (σ.σ. στις ΗΠΑ). Επιπλέον, ο πληθυσμός σε ηλικία εργασίας της Ευρώπης αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 54 εκατ. μέχρι το τέλος αυτού του αιώνα, καθιστώντας ακόμη πιο δύσκολη την ανάπτυξη και την άνοδο του βιοτικού επιπέδου», αναφέρει τα μεταξύ άλλων στις διαπιστώσεις των τεχνοκρατών του ΔΝΤ για τις προοπτικές της Ευρώπης.

Περαιτέρω έρευνα του Ταμείου είχε καταδείξει ότι τα εμπόδια στο εμπόριο εντός της Ευρώπης ισοδυναμούν με κόστος επί της αξίας 44% για τα μεταποιημένα προϊόντα και 110% για τις υπηρεσίες.

Στο μεταξύ, η Ευρωπαϊκή Ένωση απέχει πολύ ακόμη από το να ολοκληρώσει την περιβόητη ενιαία κεφαλαιαγορά, με τον κατακερματισμό να αποθαρρύνει τις διασυνοριακές ροές. Το 2024, η συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς των

χρηματιστηρίων του ευρωπαϊκού μπλοκ ήταν περίπου 12 τρισ. δολάρια. Αρκεί να αναλογιστεί κανείς ότι τα δύο μεγαλύτερα χρηματιστήρια στις ΗΠΑ είχαν συνολική κεφαλαιοποίηση αγοράς 60 τρισ. δολάρια. Επειτα, όπως έχουν επισημάνει τεχνοκράτες και στην ίδια την Ευρώπη, η περιορισμένη εναρμόνιση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης σε κομβικούς τομείς –βλ. δίκαιο των κινητών αξιών– παρεμποδίζει την ανάπτυξη δυσχεραίνοντας τη ροή κεφαλαίων προς τα πεδία που είναι τα πιο παραγωγικά. Ενδεικτικό είναι το παράδειγμα της

υιοθέτησης τεχνολογίας, όπου η Ευρώπη έχει μείνει πίσω, με αποτέλεσμα να στερείται εργαλείων που θα μπορούσαν να ενισχύσουν τη χαμηλή παραγωγικότητα της οικονομίας της. Σήμερα, η συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι περίπου 20% κάτω από το επίπεδο των ΗΠΑ. Χαμηλότερη παραγωγικότητα σημαίνει και χαμηλότερα εισοδήματα: ακόμη και στις μεγαλύτερες και πιο προηγμένες οικονομίες της Ευρώπης, το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι περίπου 30% χαμηλό-

τερο από τον μέσο όρο των ΗΠΑ. Οι κορυφαίες εταιρείες της Ευρώπης όχι μόνο υστερούν σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους στην άλλη όχθη του Ατλαντικού, αλλά με την πάροδο του χρόνου η απόσταση αυξάνεται περαιτέρω. Η παραγωγικότητα των εισηγμένων τεχνολογικών εταιρειών στις ΗΠΑ έχει αυξηθεί κατά περίπου 40% τις τελευταίες δύο δεκαετίες, περίοδος στην οποία οι ευρωπαϊκές τεχνολογικές εταιρείες δεν έχουν δει σχεδόν καμία βελτίωση. Επιπλέον, η Ε.Ε. διαθέτει πάρα πολλές μικρές, παλιές και χαμη-

λής ανάπτυξης εταιρείες. Η μέση ευρωπαϊκή εταιρεία που δραστηριοποιείται εδώ και τουλάχιστον 25 χρόνια απασχολεί περίπου 10 εργαζομένους, όταν στις ΗΠΑ απασχολεί 70 εργαζομένους.

Με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, το ευρωπαϊκό σύστημα –τουλάχιστον όταν συγκρίνεται με το αμερικανικό– από τη λειτουργία του περιορίζει τα κίνητρα, όπως και τις ικανότητες των επιχειρήσεων να μεγαλώσουν και να πετύχουν. «Οι χρηματοπιστωτικές αγορές της Ευρώπης, που κυριαρχούνται από τις τράπεζες, ευνοούν τις φυσικές εξαγωγικές για τα δάνειά τους. Αλλά οι νέες εταιρείες, ειδικά στον τεχνολογικό τομέα, συνήθως έχουν λιγότερα φυσικά και πιο άυλα περιουσιακά στοιχεία, όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Η ήπιας χρειάζεται κεφαλαιαγορές για να διοικηθεί τις αποταμιεύσεις σε μεγάλης κλίμακας μακροπρόθεσμες επενδύσεις σε επικίνδυνες, αλλά δυνητικά επαναστατικές ιδέες», αναφέρεται σε ανάλυση του ΔΝΤ.

Άλλη παράμετρος η οποία ορίζει τις προκλήσεις με τις οποίες είναι αντιμέτωπη η Ευρώπη αφορά την τάση καινοτομικών ευρωπαϊκών εταιρειών να μεταφέρουν τα ταλέντα τους σε πιο δυναμικές αγορές. Σύμφωνα με έρευνα του Ρικάρντο Ράις, οικονομολόγου στο London School of Economics, οι εταιρείες που προσίζονται να καταστούν μονόκεροι, δηλαδή είναι υποψήφιος να αποκτήσουν αξία πάνω 1 δισ. δολ., εγκαταλείπουν την Ευρώπη για τις ΗΠΑ με ρυθμό 120 φορές ταχύτερο από το αντίστροφο.

Εχει μετρηθεί ότι η Ε.Ε. θα μπορούσε να αυξήσει το ΑΕΠ της κατά 7% και την πολυεθνική παραγωγή της κατά 10% εάν μείωνε τα εσωτερικά εμπόδια για το εμπόριο αγαθών. Σημαντικά περιθώρια βελτίωσης έχουν εντοπιστεί μέσα από το μεγαλύτερο άνοιγμα τομέων, την εναρμόνιση των κανονισμών, την περαιτέρω ενοποίηση της αγοράς και φυσικά τη μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές ενέργειας.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το άσπρισμα της μαυρίλας

Του **ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ**

Για δεκαετίες η χώρα είχε μια εργασιακή νομοθεσία που απευθυνόταν σε μια άλλη οικονομία από αυτήν που είχαμε στην πραγματικότητα. Υποκρινόμεσαν ότι η παραγωγική μας βάση ήταν κατά κύριο λόγο μεγάλες επιχειρήσεις που δούλευαν Δευτέρα με Παρασκευή. Η αλήθεια αποδείχτηκε πολύ διαφορετική. Το 95% των επιχειρήσεων της χώρας είναι μικρού ή πολύ μικρού μεγέθους και οι εργαζόμενοι στους περισσότερους κλάδους (τουρισμός, εστίαση κ.λπ.) απασχολούνταν σε άλλες ώρες από αυτές που προέβλεπε

Το εργασιακό μας πλαίσιο ήταν τόσο εμμονικό, που οδηγούσε επιχειρήσεις και εργαζομένους στη «μαύρη» ή υποδλωμένη εργασία.

η εργασιακή νομοθεσία. Παρέμεναν πρακτικά ακάλυπτοι. Το εργασιακό μας πλαίσιο ήταν τόσο εμμονικό, που οδηγούσε επιχειρήσεις και εργαζομένους στη

«μαύρη» ή υποδλωμένη εργασία. Επί της ουσίας είχαμε δημιουργήσει ολόκληρους κλάδους εθιμένους στην απόλυτη «μαυρίλα», με την οποία είχε σε μεγάλο βαθμό συνδεθεί και η βιωσιμότητά τους.

Η εθνική μας εργασιακή αυταπάτη καταρρίφθηκε μέσα στα μνημόνια, όταν οι εκπρόσωποι των δανειστών είδαν την ανάγκη μιας μεγάλης μεταρρύθμισης, προκειμένου να μειωθεί το κόστος εργασίας, φέρνοντας διατάξεις που δημιουργούσαν μεγαλύτερη ευελία στο εργασιακό πλαίσιο.

Δεν ήμασταν ωστόσο ακόμη έτοιμοι ώστε να συνοδευτεί η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση από μέ-

τρα προστασίας των εργαζομένων και ως εκ τούτου ένα μεγάλο μέρος της «μαυρίλας» παρέμεινε. Αυτό ήρθε να αλλάξει πολύ αργότερα με την ψηφιακή κάρτα εργασίας.

Τον πιο σημαντικό ίσως θεσμό κατοχύρωσης του μέσου εργαζομένου ότι δηλώθηκε, δούλεψε και θα πληρωθεί για την εργασία του. Το μέτρο πέτυχε σε έναν καλό βαθμό.

Μαζί με την ψηφιακή κάρτα η τότε ηγεσία του υπουργείου Εργασίας (Αδ. Γεωργιάδης) έφερε και ρυθμίσεις που επέτρεψαν στα δημοφιλή ελληνικά επαγγέλματα (εστίαση, τουρισμό) να απασχολούν για μία ημέρα επιπλέον τους

εργαζομένους, ενώ έδωσε τη δυνατότητα της νόμιμης ημερήσιας απασχόλησης σε δύο διαφορετικούς εργοδότες διάρκειας έως 13 ώρες προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα κενά στην αγορά εργασίας. Όλα αδιανόητα μέχρι και πριν από μερικά χρόνια.

Οι νέες ρυθμίσεις της σημερινής υπουργού (Ν. Κεραμέως) που περνούν αύριο από το υπουργικό συμβούλιο έρχονται να προσαρμόσουν ακόμη περισσότερες τις εργασιακές ρυθμίσεις. Να τις φέρουν πιο κοντά στην ελληνική πραγματικότητα.

Μεταξύ άλλων να μπορεί να δουλέψει κάποιος με επιπλέον

αμοιβή έως και 13 ημέρες και στον ίδιο εργοδότη, όχι μόνο σε διαφορετικούς. Μέχρι σήμερα επιτρεπόταν η απασχόληση σε παραπάνω του ενός εργοδότη, την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα χρονικά όρια ανάπαυσης του εργαζομένου. Πλέον θα μπορεί να το κάνει και στον ίδιο εργοδότη, λαμβάνοντας γι' αυτή την απασχόληση προσαυξημένη αμοιβή της υπερωρίας (40%) και γλιτώνοντας τη μετακίνηση από δουλειά σε δουλειά.

Επιπλέον, ο εργοδότης θα μπορεί να εισέρχεται στην «Εργάνη» και να υποβάλλει όλες τις δηλώσεις και τα έντυπα εύκολα από το

κινητό του μέσω ενός χρηστικού app, ενώ εισάγεται και η δυνατότητα ταχείας πρόσληψης για επείγουσες ανάγκες της επιχείρησης μέσω εφαρμογής από κινητό για εργασία έως δύο ημερών.

Και οι δύο ρυθμίσεις απευθύνονται ξεκάθαρα σε κλάδους όπως αυτός της εστίασης, που αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής αγοράς εργασίας δεδομένης της διάρθρωσής της. Είναι το κομμάτι που για πολλούς λόγους είχαμε αποφασίσει να το αφήσουμε στην τύχη του και μόνο τα τελευταία χρόνια επικρίνεται να μπει μια κάποια τάξη, μήπως και βγει από τη μαυρίλα...

ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy
8000-3333

Alpha Bank Platinum Mastercard

- Ταξιδιωτική Ασφάλεια
- Priority Pass
- Mastercard Airport Security Fast Track
- Mastercard Flight Delay Pass

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Ευκαιρίες και προκλήσεις στην Ευρώπη λόγω Τραμπ

Η απρόβλεπτη εμπορική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών έχει οδηγήσει τους επενδυτές να χάσουν την εμπιστοσύνη τους στο δολάριο και στα αμερικανικά περιουσιακά στοιχεία. Και πολλοί πιστεύουν πως η Ευρώπη θα μπορούσε να επωφεληθεί από αυτή τη μετατόπιση. Η επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Κριστίν Λαγκάρντ έκανε πρόσφατα λόγο για τη στιγμή του «παγκόσμιου ευρώ» για την Ευρώπη, ενώ και ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας έχει επανειλημμένα επισφάνει τη μεγάλη ευκαιρία που παρουσιάζεται ώστε να καθιερωθεί το ευρώ παγκόσμιο αποθεματικό νόμισμα.

Ο κ. Γκανγκούλι βλέπει τα σχόλια αυτά της κ. Λαγκάρντ και του κ. Στουρνάρα περισσότερο ως έκκληση για μεγαλύτερη ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, καθώς εκτιμά πως είναι δύσκολο το ευρώ να καταλάβει αυτή την ηγετική θέση σύντομα. «Όσο επιθυμητό κι αν είναι το ευρώ να χρησιμεύσει ως παγκόσμιο αποθεματικό νόμισμα, υπάρχει ακόμη πολύς δρόμος μπροστά μας μέχρι να επιτευχθεί αυτό. Υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσει η Ευρώπη προτού μπορέσει να προσφέρει μέσα χωρίς ρίσκο (risk free) με επαρκή ρευστότητα για να καλύψει την παγκόσμια ζήτηση για ένα αποθεματικό περιουσιακό στοιχείο, και το ευρώ να χρησιμεύσει ως αποθεματικό νόμισμα, όπως τονίζει. «Αυτές οι προκλήσεις επικεντρώνονται στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, στη δημιουργία μιας ένωσης αποταμιεύσεων και επενδύσεων και στην αμοιβαιοποίηση του χρέους», προσθέτει.

Την ίδια στιγμή, μια άλλη ευκαιρία αλλά και πρόκληση έχει αναδυθεί. Η πολιτική των ΗΠΑ και η γενικότερη γεωπολιτική κατάσταση έχουν υπογραμμίσει την ανάγκη η Ευρώπη να ενισχύσει την άμυνά της. Ο νέος στόχος του ΝΑΤΟ για τις δαπάνες στην άμυνα –που πρέπει να επιτευχθεί τα επόμενα 10 χρόνια– τέθηκε στο 5% του ΑΕΠ και κατανέμεται ως εξής: 3,5% του ΑΕΠ για τις «σκληρές» αμυντικές δαπάνες (στρατεύματα, οπλικά συστήματα) και 1,5% για ευρύτερες υποδομές, όπως κυβερνοασφάλεια, προστασία αγωγών και ενίσχυση του οδικού δικτύου για βαρέα στρατιωτικά οχήματα.

Αυτό έχει οδηγήσει σε εκτιμήσεις ότι πολλές ευρωπαϊκές χώρες που ήδη σημειώνουν μεγάλα ελλείμματα και αυξημένο χρέος, θα βρεθούν αντιμέτωπες με αυξημένους δημοσιονομικούς κινδύνους. Κατά τον κ. Γκανγκούλι, αν και δεν υπάρχει άμεση ανησυχία για τη δημοσιονομική βιωσιμότητα στην Ε.Ε., μακροπρόθεσμα τα πράγματα θα δυσκολέψουν. «Υπάρχει μακρύ χρονοδιάγραμμα για την επίτευξη του στόχου του 3,5% στον βασικό τομέα της άμυνας και θα μπορούσε να υπάρξει απόκλιση.

Οι χώρες μπορεί να μη χρειαστεί καν να αυξήσουν τα ελλείμματα για να επιτύχουν τον πρόσθετο στόχο του 1,5% για τις δαπάνες που συνδέονται με την άμυνα». Αυτό, όπως εξηγεί, συμβαίνει επειδή υπάρχει σημαντικό περιθώριο αναταξινόμησης των υφιστάμενων δαπανών. Μεσοπρόθεσμα, ωστόσο, «η Ευρώπη χρειάζεται να βρει δημοσιονομικό χώρο για να καλύψει πρόσθετες δαπάνες. Οι τρέχουσες ανάγκες είναι η άμυνα, αλλά όπως μας έχουν δείξει τα τελευταία χρόνια, το χρέος και τα ελλείμματα όχι μόνο αυξάνονται κάθε φορά που υπάρχει κρίση, αλλά και οι ίδιες οι κρίσεις δεν είναι σε έλλειψη».

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Τα τελευταία χρόνια η παγκόσμια οικονομία έχει βιώσει πολλά σοκ και απανωτές προκλήσεις και το 2025 κάθε άλλο παρά εξάιρεση αποτελεί. Η εμπορική πολιτική των ΗΠΑ με τις απειλές, τα μπρος πίσω και τη γενικότερα ασταθή και αλλοπρόσαλλη συμπεριφορά του προέδρου Ντόναλντ Τραμπ, έχει προκαλέσει πολλαπλές επιπτώσεις στις αγορές και την οικονομία στην αντίληψη των επενδυτών για τις προοπτικές των περιουσιακών στοιχείων και έχει σπείρει τεράστια αβεβαιότητα διεθνώς. Παράλληλα, το φλεγόμενο γεωπολιτικό τοπίο στη Μέση Ανατολή με τον 12ήμερο πόλεμο Ισραήλ - Ιράν, ήρθε να προσθέσει μια νέα πρόκληση στην οικονομία, αυτή τη φορά μέσω των τιμών της ενέργειας. Πολύ γρήγορα οι εμπορικές ανησυχίες μπήκαν στο περιθώριο, με τις γεωπολιτικές εντάσεις να παίρνουν τη θέση τους και να προκαλούν ένα νέο –βραχύβιο ωστόσο, όπως αποδείχθηκε– σοκ, εκτοξεύοντας τις τιμές των πετρελαιο. Η εμπλοκή των ΗΠΑ στη σύρραξη έφερε την αντίδραση του Ιράν με στοχευμένα, συμβολικά και προαναγγελλθέντα πλήγματα, κάτι που χαρακτηρίστηκε από αναλυτές ως «χορογραφία», οδηγώντας στη συνέχεια σε εκκευρία, η οποία ωστόσο είναι εύθραυστη – άλλωστε η Ιστορία δείχνει ότι η ηρεμία στην περιοχή δεν διαρκεί.

Η «Κ» μίλησε με τον ανώτερο διευθυντή της Moody's

Η εκκευρία μεταξύ Ιράν και Ισραήλ αποτελεί καλή είδηση για την παγκόσμια οικονομία, κατά τον κ. Γκανγκούλι, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι οι εντάσεις στη Μέση Ανατολή δεν μπορεί να κλιμακωθούν και πάλι.

Analytics και επικεφαλής οικονομικής έρευνας Ευρώπης και Μέσης Ανατολής του οίκου, Γκάουραβ Γκανγκούλι, για το πώς βλέπει να εξελίσσονται οι προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας εν μέσω όλων αυτών της αβεβαιότητας στο εμπορικό και το πολιτικό μέτωπο, τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που παρουσιάζονται για την Ευρώπη και το κατά πόσο η Ελλάδα θα μπορέσει σε αυτό το δύσκολο τοπίο να διατηρήσει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Η παγκόσμια οικονομία, παρά τις αντιξοότητες φέτος, συνεχίζει να επιδεικνύει ανθεκτικότητα. Αυτή η ανθεκτική απόδοση μπορεί να μας θυμίζει τα τελευταία χρόνια, όπου η παγκόσμια οικονομία ξεπέρασε επίσης τις προσδοκίες απέναντι σε μια σειρά προκλήσεων, όπως ο υψηλός πληθωρισμός, τα αυξανόμενα επιτόκια και οι γεωπολιτικές πιέσεις. Κατά τον κ. Γκανγκούλι, αν και η ανάπτυξη θα πληγεί λόγω των δασμών,

Ανθεκτική στους δασμούς η διεθνής οικονομία

Θετική η εκτίμησή μας για την Ελλάδα, λέει στην «Κ» ο ανώτερος διευθυντής της Moody's Analytics Γ. Γκανγκούλι

Η 9η Ιουλίου, ημέρα που λήγει η προθεσμία για τους δασμούς, πλησιάζει και κανείς δεν ξέρει αν η παύση θα συνεχιστεί ή αν ο Τραμπ επιστρέψει στις απειλές των πολύ υψηλών δασμών, προκαλώντας αντίποινα, σημειώνει το στέλεχος της Moody's.

ωστόσο η παγκόσμια οικονομία θα αντέξει. Όπως επισημαίνει, «η παγκόσμια οικονομία έχει αντιμετωπίσει πολλαπλά σοκ τα τελευταία χρόνια. Οι κίνδυνοι έχουν υπάρξει μεγάλοι, η ανάπτυξη ήταν ασθενής σε αρκετές μεγάλες οικονομίες, ορισμένες μικρότερες χώρες έχουν αντιμετωπίσει σημαντικά προβλήματα, αλλά μια ολοκληρωτική παγκόσμια ύφεση έχει αποφευχθεί τα τελευταία δύο χρόνια». Το 2025 ο ίδιος προβλέπει τη συνέχιση της σταθερής παγκόσμιας ανάπτυξης, ακόμη και την έναρξη της ανάκαμψης, αλλά έπρεπε να αναθεωρήσει τις προσδοκίες του λόγω της σημαντικής αύξησης

της αβεβαιότητας και των ανησυχιών σχετικά με τους δασμούς. Πλέον, όπως επισημαίνει, «εκτιμούμε πως η ανάπτυξη θα κυμανθεί στην περιοχή του 2,1% φέτος και του χρόνου, μια σημαντική πτώση από το 2,8% το 2023 και το 2024. Ωστόσο, η παγκόσμια οικονομία θα καταφέρει να αντεπεξέλθει στις τρέχουσες αντιξοότητες χωρίς να εισέλθει σε ύφεση».

Κατά τον κ. Γκανγκούλι η ελληνική οικονομία, αν και δεν είναι άτρωτη στις παγκόσμιες αντιξοότητες, αναμένεται να παραμείνει ισχυρή. «Αναμένουμε ότι η ανάπτυξη στην Ελλάδα θα είναι οριακά κάτω από 2% φέ-

τος και ελαφρώς υψηλότερη του χρόνου. Πρόκειται μόνο για μια μικρή επιβράδυνση σε σχέση με το 2024, η οποία επιβεβαιώνει την άποψή μας ότι η οικονομία βρίσκεται σε εύρωστη κατάσταση», όπως σημειώνει.

Η επερχόμενη εκκευρία μεταξύ Ιράν και Ισραήλ αποτελεί καλή είδηση για την παγκόσμια οικονομία, κατά τον κ. Γκανγκούλι, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι οι εντάσεις στη Μέση Ανατολή δεν μπορεί να κλιμακωθούν και πάλι. «Το κύριο κανάλι μετάδοσης στην παγκόσμια οικονομία θα ήταν μέσω των αγορών πετρελαίου, αλλά υπήρχαν επίσης ανησυχίες για

τις αλυσίδες εφοδιασμού», τονίζει. «Εάν αυτοί οι κίνδυνοι είχαν εκδηλωθεί, θα είχαν επηρεάσει τον πληθωρισμό, την ενεργειακή ασφάλεια και ενδεχομένως θα είχαν δημιουργήσει ακόμη και ελλείψεις. Αλλά με την είδηση της εκκευρίας, οι τιμές του πετρελαίου έχουν αντιστρέψει τα πρόσφατα κέρδη τους και οι ευρύτεροι φόβοι για περιφερειακή αστάθεια έχουν υποχωρήσει», προσθέτει.

Σε αυτό το πλαίσιο ο οικονομολόγος εκτιμά ότι δεδομένης της αλλαγής της κατάστασης στη Μέση Ανατολή και της πτώσης των τιμών του πετρελαίου, η μάχη του πληθωρισμού μοιάζει να έχει κερδηθεί. «Οι κίνδυνοι πλέον δείχνουν περισσότερο προς αποπληθωρισμό παρά προς πληθωρισμό, αυξάνοντας την πιθανότητα περαιτέρω μειώσεων επιτοκίων», υποστηρίζει. Ωστόσο, όπως προειδοποιεί, «είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι κίνδυνοι δεν έχουν εξαφανιστεί εντελώς και θα μπορούσαν να επανεμφανιστούν», υπογραμμίζοντας ότι η εκκευρία είναι εξαιρετικά εύθραυστη.

Στο εμπορικό μέτωπο, η «ημέρα απελευθέρωσης» θα μείνει σίγουρα στην Ιστορία, καθώς αποτέλεσε ουσιαστικά την εκκίνηση ενός εμπορικού πολέμου που αρκετοί δεν πίστευαν τελικά ότι θα «τολμήσει» ο Τραμπ. Προκάλεσε ένα μαζικό sell-off στις αγορές και μια πρωτοφανή πτώση της αξιοπιστίας στα αμερικανικά assets, που κάθε άλλο παρά υποστήριξε το αφήγημα Τραμπ να κάνει την Αμερική μεγάλη ξανά, ενώ έθεσε τον εξαιρετισμό των ΗΠΑ υπό αμφισβήτηση, δίνοντας χώρο στο «ξήνημα» του εξαιρετισμού της Ευρώπης. Μέσα σε λίγες ημέρες, όμως, ο Τραμπ άλλαξε στάση αποφασίζοντας την παύση των επιπλέον δασμών για 90 ημέρες. Η 9η Ιουλίου, ημέρα που λήγει αυτή η προθεσμία, πλησιάζει και κανείς δεν ξέρει αν η παύση θα συνεχιστεί ή αν ο Τραμπ επιστρέψει στις απειλές των πολύ υψηλών δασμών, προκαλώντας αντίποινα.

Αν και η Moody's Analytics εκτιμά πως θα υπάρξει συμφωνία μεταξύ Ε.Ε. και ΗΠΑ για δασμούς στο 10%, ωστόσο δεν αποκλείει υψηλότερους δασμούς. Ειδικότερα, όπως σημειώνει ο κ. Γκανγκούλι, «η προθεσμία πλησιάζει γρήγορα και τα περιγράμματα μιας συμφωνίας δεν έχουν ακόμη διαφανεί, υπογραμμίζοντας τη δυσκολία επίτευξης κάποιου deal. Η άποψή μας και το βασικό μας σενάριο είναι ότι η Ε.Ε. και οι ΗΠΑ θα καταλήξουν σε μια συμφωνία στην οποία η Ε.Ε. θα αποδεχθεί καθολικούς δασμούς 10% συν τομεακούς δασμούς και δεν θα προβεί σε αντίποινα». Όπως επισημαίνει, «οι δασμοί 10% μοιάζουν με κόκκινη γραμμή που η κυβέρνηση των ΗΠΑ δεν θα παραβιάσει, ενώ για την Ε.Ε. τα αντίποινα των αφήνων επικινδύνευα ανοιχτά σε κλιμάκωση».

Ο οικονομολόγος εξηγεί πως μια τέτοια συμφωνία είναι αρνητική για την Ε.Ε., αλλά θα μπορούσε να βοηθήσει δημιουργώντας μεγαλύτερη βεβαιότητα γύρω από το δασμολογικό τοπίο στο μέλλον. Ωστόσο, όπως προσθέτει, οι κίνδυνοι γύρω από το βασικό σενάριο του οίκου είναι υψηλοί και είναι επίσης πιθανό η προθεσμία να παρέλθει και, τουλάχιστον για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, να προκύψουν υψηλότεροι δασμοί.

“

Πληθωρισμός και μειώσεις επιτοκίων

Δεδομένων της αλλαγής της κατάστασης στη Μέση Ανατολή και της πτώσης των τιμών του πετρελαίου, η μάχη του πληθωρισμού μοιάζει να έχει κερδηθεί. «Οι κίνδυνοι πλέον δείχνουν περισσότερο προς αποπληθωρισμό παρά προς πληθωρισμό, αυξάνοντας την πιθανότητα περαιτέρω μειώσεων επιτοκίων».

“

Δεν υπάρχει κίνδυνος ύφεσης

Εκτιμούμε πως η ανάπτυξη παγκοσμίως θα κυμανθεί στην περιοχή του 2,1% φέτος και του χρόνου, μια σημαντική πτώση από το 2,8% το 2023 και το 2024. Ωστόσο, η παγκόσμια οικονομία θα καταφέρει να αντεπεξέλθει στις τρέχουσες αντιξοότητες χωρίς να εισέλθει σε ύφεση.

Επιλέγουν Ελλάδα 1.200 φορολογικοί μετανάστες

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες αποκτά η Ελλάδα για την προσέλκυση και εγκατάσταση στη χώρα μας πολύ υψηλής αξίας φυσικών προσώπων. Ιδιαίτερα ευκατάστατων δηλαδή ανθρώπων που θα έρθουν να εγκατασταθούν εδώ, επενδύοντας σε κατοικίες και πραγματοποιώντας υψηλές δαπάνες τσώνωντας την οικονομία. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών για την προσέλκυσή τους είναι τα τελευταία χρόνια εντονότατος. Το διακύβημα είναι υψηλό: σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Henley & Partners, που συμβουλευεί εύπορους πελάτες σε θέματα μετανάστευσης, 1.200 ξένοι εκατομμυριούχοι ενδέχεται να μετακομίσουν στην Ελλάδα το 2025. Σύμφωνα με τις προβλέψεις αυτές, άτομα με συνολικό πλούτο 7,7 δισ. ευρώ μπορεί να επιλέξουν την Ελλάδα φέτος, ανεβάζοντας τη συνολική αύξηση των εκατομμυριούχων στη χώρα μας την τελευταία δεκαετία στο 24%.

Το βασικό κίνητρο είναι η φορολογική αντιμετώπιση των διένων εισοδημάτων. Μετά και τις αλλαγές που δρομολόγησε αυτή η κυβέρνηση ο υπουργός Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης σε συνεννόηση με την προεδρία της κυβέρνησης, εκτιμάται πως το πλήθος αυτών της κατηγορίας των φορολογικών μεταναστών στην Ελλάδα μπορεί να ενισχυθεί σημαντικά. Η εναλλακτική φορολόγηση αλλοδαπού εισοδήματος επενδυτών που εγκαθίστανται μόνιμα στην Ελλάδα (αρ. 5Α του κώδικα φορολογίας εισοδήματος), γνωστό ως βέλγιο για τους non-dom («non domiciled») ή «μη διαμένον κάτοικοι», κατά την πρώτη πενταετία εφαρμογής της (2020-2025) έφερε στη χώρα 213 επενδυτές που έχουν φέρει αλλοδαπά κεφάλαια 277 εκατ. ευρώ. Τώρα το καθεστώς αυτό με νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή τροποποιείται για να γίνει ακόμα πιο ελκυστικό, ενώ, όπως αποκάλυψε ο Κ. Πιερρακάκης στο πλαίσιο του συνεδρίου Mergers & Acquisitions Summit που διοργά-

Πρόσθετα κίνητρα για τη μεταφορά φορολογικής κατοικίας από αλλοδαπούς εκατομμυριούχους.

νωσε το οικονομικό site της «Καθημερινής», moneyreview.gr, από το φθινόπωρο θα ξεκινήσει marketing στο εξωτερικό μέσω εκδηλώσεων και παρουσιάσεων. «Το σχέδιο είναι να προσεγγίσουμε επιχειρηματίες, επαγγελματίες και επιστήμονες που για διάφορους λόγους σκέφτονται να μετακινήθούν φορολογικά. Πρώτος στόχος είναι να διαφημιστούν τα κίνητρα που προσφέρει η Ελλάδα, οι νέες ευνοϊκές ρυθμίσεις και η άμεση επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν», ανέφερε. Επιπλέον για ένταξη στο ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς είναι εκείνα τα φυσικά πρόσωπα που δεν ήταν φορολογικοί κάτοικοι της Ελλάδας τα επτά από τα προηγού-

μενα οκτώ έτη και αποδεικνύουν ότι επενδύουν τουλάχιστον 500.000 ευρώ κατά την πρώτη τριετία στην Ελλάδα. Η φορολόγηση όσων ενταχθούν προβλέπει την καταβολή 100.000 ευρώ κάθε χρόνο ως κατ' αποκοπήν φόρο για εισοδήματα, στο εξωτερικό και φορολόγηση με κανονικούς συντελεστές για εισοδήματα Ελλάδας. Προβλέπεται μάλιστα η δυνατότητα επέκτασης της εναλλακτικής φορολόγησης σε μέλη της οικογένειας (σύζυγοι, τέκνα), εφόσον εγκατασταθούν στην Ελλάδα ταυτόχρονα με τον επενδυτή, με επιπλέον καταβολή φόρου 20.000 ετησίως για κάθε μέλος. Η μέγιστη διάρκεια παραμονής σ' αυτό το καθεστώς είναι 15 έτη, ενώ χορηγείται πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας από την Ελλάδα που σε συνδυασμό με τις Συνθήκες Αποφυγής Διπλής Φορολόγησης που έχει η χώρα, σημαίνει πως δεν θα καταβάλλουν φόρους αλλού με εξαίρεση τους Αμερικανούς υπηκόους που υποχρεούνται να φορολογούνται στις ΗΠΑ όσο έχουν αμερικανικό διαβατήριο).

Τώρα με το σχέδιο νόμου προστίθεται η δυνατότητα ένταξης μελών της οικογένειας στην εναλλακτική φορολόγηση οποτεδήποτε εντός της 15ετούς παραμονής στην Ελλάδα (αν για παράδειγμα παντρευτεί ή κάνει παιδί). Επιπλέον, οι δικαιούχοι υπάγονταν σε φόρο δωρεάς και κληρονομιάς εάν αποφάσιζαν να δωρίσουν ή να κληροδοτήσουν αλλοδαπά κινητά περιουσιακά στοιχεία τους. Με τη νέα διάταξη εξαιρούνται αυτά τα κίνητρα περιουσιακά στοιχεία (π.χ. μετοχές) από φόρο δωρεάς και κληρονομιάς στην Ελλάδα. Κάτι που μέχρι σήμερα αποτελούσε αντικίνητρο σε αντίθεση με αντίστοιχα φορολογικά καθεστώτα όπως της Ιταλίας. Πολύ σημαντική επίσης κρίνεται η τροποποίηση της διατύπωσης στον σχετικό νόμο που αφορά την υποχρέωση της φορολογικής διοίκησης να ενημέρωση των φορολογικών αρχών του κράτους προηγούμενης κατοικίας, ώστε να καθίσταται σαφές ότι πλέον η υποχρέωση εφαρμόζεται, σε διμερή βάση, «υπό τον όρο της αμοιβαιότητας».

Η εταιρεία Χρ. Καποδιστριας και Υιοί Λτδ με Αριθμό Μητρώου Εργοδότη (ΑΜΕ) 218158/5/4532 ζητά να προσλάβει Pickers/Αποθηκάρχους με αρκετά καλούς όρους εργοδότησης, όχι χαμηλότερους από αυτούς που ισχύουν για το υπόλοιπο προσωπικό με βάση τις Συμφωνίες Εργοδότησής τους.

Οι ενδιαφερόμενοι να αποστέινονται στο Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας Λεμεσού στο τηλέφωνο 25827350.

Οργανισμός Χρηματοδότησης Στέγης

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο Οργανισμός Χρηματοδότησης Στέγης ανακοινώνει ότι πρόκειται να απασχολήσει άτομα για τις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Αμμοχώστου, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, με καθεστώς αγοράς υπηρεσιών.

Σχετικές πληροφορίες έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης www.hfc.com.cy

PRESENTS

SUMMER TOUR

6 ΙΟΥΛΙΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑ / 13 ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΡΩΤΑΡΑΣ / 27 ΙΟΥΛΙΟΥ ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ
3 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΛΕΜΕΣΟΣ / 10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΠΑΦΟΣ

SUPPORTED BY

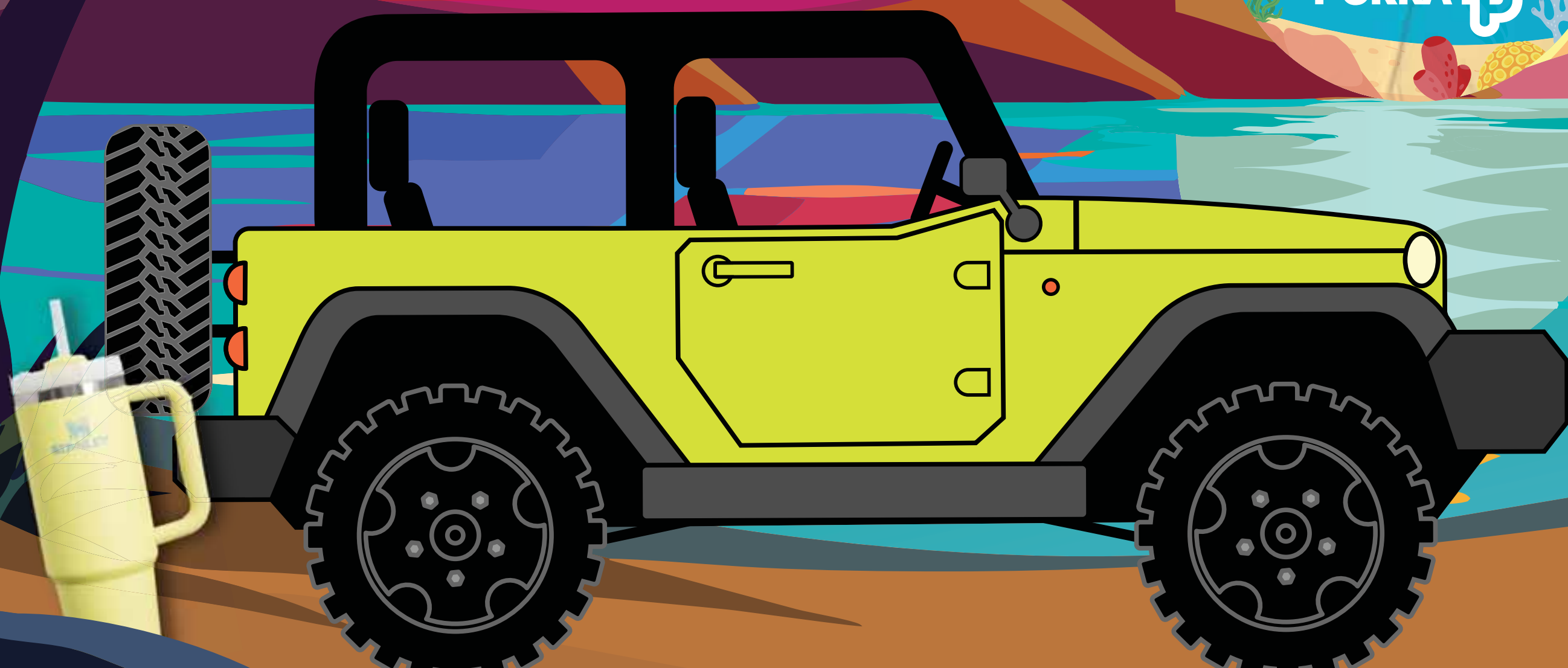

Jeep

AUTOMASTERS

SPONSORED BY

Ποιοι όμιλοι υλοποιούν ψηφιακά έργα αξίας 3,5 δισ. στο Δημόσιο

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Δύσκολα μπορεί να εντοπιστεί εταιρεία πληροφορικής και τεχνολογίας που να μην εμπλέκεται σε κάποιο έργο για την ψηφιοποίηση του δημόσιου τομέα την τελευταία πενταετία. Από τον Ιανουάριο του 2020 μέχρι τον Μάιο του 2025 έχουν συμβασιοποιηθεί ψηφιακά έργα συνολικής αξίας 3,5 δισ. ευρώ, σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς. Ωστόσο το μεγαλύτερο μέρος συγκεντρώνεται στα χέρια των μεγάλων παικτών, οι οποίοι πρωταγωνιστούν στην κούρσα του ψηφιακού μετασχηματισμού, ανεβάζοντας ταχύτητα με την ευνοϊκή συγκυρία των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από το Ταμείο Ανάκαμψης. Η στρατηγική του ΟΤΕ να μετατραπεί σε ισχυρό όμιλο, όχι μόνο στις τηλεπικοινωνίες αλλά και στην τεχνολογία, αντικατοπτρίζεται πλήρως στη μεγάλη αξία συμβάσεων που έχει αναλάβει, η οποία αγγίζει πλέον το 1,37 δισ. ευρώ. Ακολουθούν στη δεύτερη θέση η Netcompany και στην τρίτη η Uni Systems, ενώ την πρώτη πεντάδα συμπληρώνουν η Nova και η Vodafone.

Πιο αναλυτικά, ο ΟΤΕ υλοποιεί μέρος του έργα συνολικής αξίας 744 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχούν σε ποσοστό άνω του 50% από το 1,37 δισ. ευρώ, στα οποία συμμετέχει συνολικά. Στα υπόλοιπα λαμβάνει μέρος μέσω κοινοπραξιών. Αν και κατέχει τη δεύτερη θέση με μερίδιο 12% και χαρτοφυλάκιο έργων 673,1 εκατ. ευρώ, η Netcompany υλοποιεί αυτόνομα μόλις 58,7 εκατ. ευρώ, καθώς τα περισσότερα έργα της προέρχονται από κοινοπρακτικές αναθέσεις.

Ακολουθεί σε κοντινή απόσταση η Uni Systems του ομίλου Quest, με συνολικές υπογεγραμμένες συμβάσεις ύψους 631,5 εκατ. ευρώ, από τα οποία τα 83,8 εκατ. ευρώ τα υλοποιεί μόνη της. Την πρώτη πεντάδα των εταιρειών με τα περισσότερα ψηφιακά πρότζεκτ καταλαμβάνουν οι άλλοι δύο μεγάλοι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι, η Nova και η Vodafone. Η Nova έχει αναλάβει έργα συνολικής αξίας 593 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 192,8 εκατ. αφορούν συμβάσεις που εκτελεί ως μοναδική ανάδοχος.

Η Vodafone, αντίστοιχα, έχει υπογράψει συμβάσεις ύψους 513,7 εκατ. ευρώ, με τα 220,9 εκατ. να υλοποιούνται αυτόνομα. Στην έκτη θέση κατατάσσεται η Space Hellas, η οποία την τελευταία πενταετία έχει ενισχύσει το χαρτοφυλάκιό της με έργα αξίας 350 εκατ. ευρώ. Περισσότερα από τα μισά αφορούν συμβάσεις όπου εμφανίζεται ως μοναδικός ανάδοχος, χωρίς κοινοπρακτική συμμετοχή. Εβδομη έρχεται η Cosmos Business Systems, με συμμετοχή σε ψηφιακά έργα συνολικού ύψους 279,8 εκατ. ευρώ, ενώ στην όγδοη θέση συναντάμε την Byte, της οποίας το ενεργό χαρτοφυλάκιο αγγίζει τα 239 εκατ. ευρώ.

Η Nova ICT και η Cosmote ολοκληρώνουν την πρώτη δεκάδα, με συνολική αξία έργων 181,6 εκατ. και 167,2 εκατ. ευρώ αντίστοιχα. Παράλληλα, σημαντική είναι η παρουσία στο Δημόσιο και για την Q&R, η οποία έχει συνάψει συμβάσεις ύψους 162 εκατ. ευρώ, καθώς και για την Profile, με ενεργές συμμετοχές σε έργα 113,7 εκατ. ευρώ.

Πλέον, το μεγάλο στοίχημα για τον κλάδο είναι η εμπρόθεσμη ολοκλήρωση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης, καθώς η πιθανότητα παράταξης πέραν της προθεσμίας, που φτάνει έως τα μέσα του 2026, μοιάζει ολοένα και πιο απομακρυσμένη.

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Απόσταση ίση με το 0,4% του ΑΕΠ της, δηλαδή περίπου 1 δισ. ευρώ με βάση το σημερινό ΑΕΠ, πρέπει να καλύψει η Ελλάδα για να φτάσουν οι αμυντικές δαπάνες της στο 3,5% του ΑΕΠ, όπως απαιτεί η νέα συμφωνία του NATO για το 2035. Σύμφωνα με τα στοιχεία του NATO, το 2024 οι αμυντικές δαπάνες της βρίσκονται στο 3,1% του ΑΕΠ της. Αυτό την τοποθετεί στην 5η υψηλότερη θέση μεταξύ των μελών της Συμμαχίας. Προηγούνται η Πολωνία, οι ΗΠΑ, η Λετονία και η Εσθονία. Ο μέσος όρος του NATO είναι 2,71% του ΑΕΠ, ενώ ειδικά οι ευρωπαϊκές χώρες του NATO συν τον Καναδά δαπάνησαν κατά μέσον όρο 2,02% του ΑΕΠ τους.

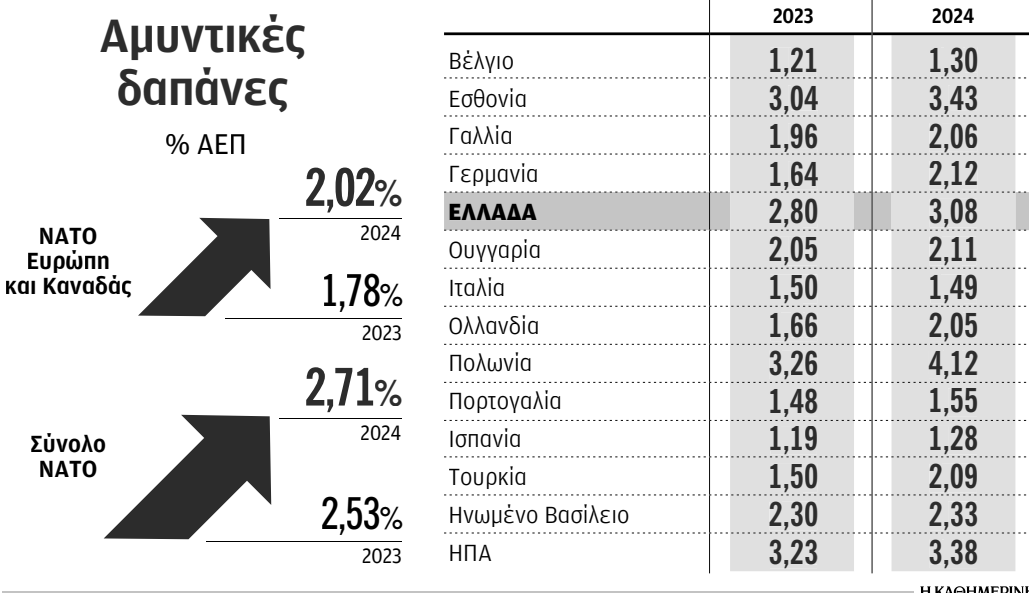
Πιο δύσκολο από ό,τι φαινόταν

Παρότι φαίνεται απολύτως επιβεβαιωμένη η αύξηση για την Ελλάδα σε σύγκριση με άλλες χώρες, όπως υποστηρίζουν και οι ξένοι οικονομικοί αναλυτές, ο σχεδιασμός που υπάρχει αυτή τη στιγμή για ανάπτυξη εξοπλιστικού προγράμματος 28 δισ. ευρώ σε ορίζοντα 12ετίας, έως το 2037, δεν επαρκεί, όπως αναγνωρίζουν στελέχη του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης. «Με βάση τον σχεδιασμό μας παραμένουμε στο 3% του ΑΕΠ περίπου. Θα το δούμε μετά το 2030, ανάλογα με την πορεία του χρέους μας», σχολιάζει στέλεχος του οικονομικού επιτελείου σχετικά με την απαιτούμενη αύξηση. Σημειώνεται ότι η αύξηση των αμυντικών δαπανών προβληματίζει τις αγορές και τους αναλυτές, λόγω του ότι θα επιφέρει αύξηση του δημοσίου χρέους στην Ε.Ε. Η Ελλάδα, αυτή τη στιγμή με το υψηλότερο χρέος στην Ε.Ε., βρίσκεται σε καθοδική πορεία, την οποία βεβαίως δεν θα θέσει σε κίνδυνο, όπως διαβεβαιώνουν στην κυβέρνηση.

«Σαφέστατα δεν χρειάζεται να καταβάλουμε τη δημοσιονομική προσπάθεια άλλων κρατών, όπως π.χ. της Ιταλίας», αναφέρει άλλο κυβερνητικό στέλεχος. «Είμαστε

Κατά 1 δισ. πρέπει να αυξήσει η Ελλάδα τις αμυντικές δαπάνες

Για να φτάσουν στο 3,5% του ΑΕΠ και να συμμορφωθεί με τη νέα συμφωνία του NATO

κοντά στον στόχο, το μέγεθος είναι ελεγχόμενο και δεν θα αλλάξει τον δημοσιονομικό σχεδι-

σμό μας. Να σημειώσουμε άλλωστε ότι η Ε.Ε. εφαρμόζει και τη ρήτρα διαφυγής για την αύ-

ξηση των αμυντικών δαπανών». Σύμφωνα με τα στοιχεία του NATO, σε απόλυτα μεγέθη, οι

αμυντικές δαπάνες της Ελλάδας το 2024 ήταν 7 δισ. ευρώ. Αυτό το ποσό αντιπροσωπεύει αύξηση 55% σε μια 10ετία. Το 2014 οι αμυντικές δαπάνες αντιπροσώπευαν το 2,22% του ΑΕΠ της. Βρίσκεται σταθερά στις πρώτες θέσεις και παρ' όλα αυτά δεν καλύπτει τον στόχο του 3,5%. Σημειωτέον ότι ο στόχος του 3,5% του ΑΕΠ περιλαμβάνει όχι μόνο εξοπλισμούς, αλλά και μισθοδοσία στρατιωτικών και λειτουργικές δαπάνες. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών, η Ελλάδα θα δαπανήσει φέτος για εξοπλισμούς 1,6-1,7 δισ. ευρώ και το 2026 θα φτάσει τα 2,1 δισ. ευρώ (εξ ου και έχει δημοσιονομικό χώρο 500 εκατ. ευρώ για το 2026, καθώς εφαρμόζεται η ρήτρα διαφυγής για την αύξηση των αμυντικών δαπανών). Το 2027 οι δαπάνες εξοπλισμών θα αυξηθούν στα 2,25 δισ. ευρώ. Στη συνέχεια, σταδιακά θα αυξηθούν στα 2,4-2,5 δισ. ευρώ.

Οι δαπάνες για προσωπικό

Πλέον των εξοπλισμών, στον φρενιό προϋπολογισμό οι δαπάνες μισθοδοσίας ανέρχονται σε περίπου 3,5 δισ. και το λειτουργικό κόστος που σχετίζεται με την άμυνα κυμαίνεται στο 1 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με τα στοιχεία του NATO, το προσωπικό του στρατού ανέρχεται σε 110.000 άτομα.

Τα στοιχεία της Ατλαντικής Συμμαχίας δείχνουν ότι από το σύνολο της αμυντικής δαπάνης της το 2024, η Ελλάδα διαθέτει το 36% για εξοπλιστικά προγράμματα και το 55,92% για το στρατιωτικό προσωπικό.

Η συμφωνία του NATO προβλέπει επίσης δαπάνες 1,5% του ΑΕΠ για υποδομές απαιτούμενες με την άμυνα, π.χ. διάνοιξη ή διαπλάτυνση οδικών αξόνων. Έτσι, ο στόχος για τις αμυντικές δαπάνες φτάνει συνολικά στο 5% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τα στοιχεία του NATO, αυτή τη στιγμή η Ελλάδα δαπανά πολύ μικρό ποσοστό, μόνο 0,33% των συνολικών αμυντικών δαπανών της, για υποδομές.

Πέμπτη στο NATO

Σύμφωνα με τα στοιχεία του NATO, το 2024 οι αμυντικές δαπάνες της βρίσκονται στο 3,1% του ΑΕΠ της. Αυτό την τοποθετεί στην 5η υψηλότερη θέση μεταξύ των μελών της Συμμαχίας. Ο μέσος όρος του NATO είναι 2,71% του ΑΕΠ.

Εξοπλιστικό 28 δισ. ευρώ

Ο σχεδιασμός που υπάρχει αυτή τη στιγμή για ανάπτυξη εξοπλιστικού προγράμματος 28 δισ. ευρώ σε ορίζοντα 12ετίας, έως το 2037, δεν καλύπτει το νέο όριο που θέτει η Συμμαχία.

Διπλό όφελος για εργαζομένους συνταξιούχους

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Μικρότερη εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (ΕΑΣ) θα καταβάλουν οι συνταξιούχοι που συνέχισαν να εργάζονται μετά τη συνταξιοδότησή τους, εφόσον διακόψουν οριστικά την εργασία τους και λάβουν προσαύξηση στη σύνταξη τους. Η τελική διάταξη για την ΕΑΣ που καταρτίζει το υπουργείο Εργασίας και αναμένεται –εκτός απροόπτου– να περιληφθεί στο εργασιακό σχέδιο νόμου που θα παρουσιάσει στο υπουργικό συμβούλιο της Δευτέρας η Νίκη Κεραμέως, προβλέπει την επιβολή της εισφοράς που ήδη ισχύει για τη σύνταξη χωριστά, στο ποσό προσαύξεσής λόγω της επιπλέον εργασίας.

Στην πράξη, η ΕΑΣ θα παραμείνει «παγωμένη» στο ίδιο ποσοστό που είναι και σήμερα για το ποσό της σύνταξης που ήδη καταβάλλεται και θα επιβάλλεται κατά το ίδιο ποσοστό στο επιπλέον ποσό που προέρχεται από την εργασία που παρείχε ο συνταξιούχος. Με αυτόν τον τρόπο ο συνταξιούχος δεν θα ανεβαίνει κλίμακα, καθώς κάτι τέτοιο θα οδηγούσε ακόμη και σε μείωση της σύνταξης αντί για αύξηση, ενώ και ο ΕΦΚΑ θα έχει επιπλέον έσοδα για τις υψηλές συντάξεις.

ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Η νέα κλίμακα που ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2025

Ετσι, οι περίπου 110.000 συνταξιούχοι που κατά δήλωσή τους προς τον ΕΦΚΑ συνεχίζουν να απασχολούνται ως μισθωτοί ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες, μετά τη συνταξιοδότησή τους, εφόσον υπόκεινται σε κράτηση ΕΑΣ θα έχουν διπλή ωφέλεια όταν σταματήσουν να εργάζονται. Θα δουν τη σύνταξή τους να αυξάνεται λόγω της προσαύξεσής σύνταξης, με μικρότερη κράτηση ΕΑΣ, ώστε να μην οδηγούνται σε μεγαλύτερη παρακράτηση.

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ», η πλέον πιθανή εκδοχή ενός μέτρου που

Αυξάνεται η σύνταξή τους μετά την οριστική διακοπή της εργασίας τους και πληρώνουν μικρότερη εισφορά αλληλεγγύης.

έχει προβληματίσει πολύ το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης –καθώς υπάρχουν πολλές «κυβερνητικές» φωνές που τάσσονται υπέρ της πλήρους

κατάργησης της ΕΑΣ, παράλληλα βέβαια με αυτές που εξακολουθούν να υποστηρίζουν ότι το δημοσιονομικό κόστος μιας πλήρους κατάργησης είναι αξιοσημείωτα μεγάλο για να μπορεί να καλυφθεί από τον ΕΦΚΑ –είναι οι εργαζόμενοι συνταξιούχοι που διεκδικούν ή θα διακόψουν την απασχόλησή τους και οι οποίοι λαμβάνουν σύνταξη που υπόκειται σε κράτηση ΕΑΣ, δηλαδή λαμβάνουν κύριες συντάξεις από 1.434 ευρώ και πάνω ή θα λάβουν υψηλότερη σύνταξη λόγω των επιπλέον ενσήμων, θα πληρώσουν όμως επιπλέον, μόνο εισφορά επί της προσαύξεσής, χωρίς να

αλλάζουν κλίμακα. Το ίδιο ισχύει και για τους συνταξιούχους που πριν από την προσαύξηση, η σύνταξή τους δεν ξεπερνούσε τα 1.434 ευρώ. Θα πληρώσουν επιπλέον μόνο εισφορά 3% για την προσαύξηση.

Ετσι, για παράδειγμα, συνταξιούχος που λαμβάνει σήμερα σύνταξη 1.360 ευρώ, δεν επιπτεται στην περίπτωση ΕΑΣ. Εάν λάβει προσαύξηση από την επιπλέον εργασία της τάξης των 75 ευρώ, τότε η σύνταξή του θα φθάσει στα 1.435. Για την 1η κλίμακα ορίζεται από τις διατάξεις του ισχύοντος νόμου ότι μετά την παρακράτηση της ΕΑΣ το ποσό της σύνταξης δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.434 ευρώ. Στην πράξη, δηλαδή, δεν θα πληρώσει ΕΑΣ 43 ευρώ, αλλά μόλις 1 ευρώ.

Συνταξιούχος με σύνταξη της τάξης των 2.350 ευρώ, υπόκειται σε ΕΑΣ της τάξης του 7%. Μετά τη διακοπή της επιπλέον εργασίας, του προμετράται από τον ΕΦΚΑ επιπλέον σύνταξη της τάξης των 100 ευρώ. Με 2.450 ευρώ, η ΕΑΣ που πρέπει να πληρώσει είναι της τάξης του 9%. Όμως, σύμφωνα με το επικρατέστερο σενάριο του υπουργείου Εργασίας, η κράτηση ΕΑΣ θα επιβληθεί χωριστά στο ποσό της σύνταξης, όπως ήδη συμβαίνει. Θα πληρώσει 65,5 ευρώ ΕΑΣ

για την αρχική σύνταξη (έως το πλαφόν των 2.455 ευρώ όπως ορίζει ο νόμος Τσακαλόγλου) και θα επιβληθεί επίσης εισφορά 7% στο επιπλέον ποσό των 100 ευρώ που προκύπτει από την πρόσφατη εργασία ως συνταξιούχος, ήτοι 7 ευρώ. Συνολικά, το ποσό που θα καταβάλει είναι 72,5 ευρώ.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του υπουργείου Εργασίας, από την 1η Ιανουαρίου 2024 που άλλαξε το καθεστώς απασχόλησης των συνταξιούχων, έχουν ξαναπάσει δουλειά πάνω από 220.000 άτομα. Οι μεγάλες ελλείψεις προσωπικού αλλά και η ακρίβεια που πιέζει τα νοικοκυριά (ειδικά τα οικονομικά ασθενέστερα) ώθησαν εκατοντάδες χιλιάδες συνταξιούχους στο να επιστρέψουν στην εργασία, παρά την ηλικία τους. Βέβαια, από τις 220.000 δηλώσεις, μόνον οι μισοί εκτιμούν ότι απασχολούνται είτε στον ιδιωτικό είτε στον δημόσιο τομέα είτε στον επαγγελματίες.

Οι υπολοίποι είναι κατά κύριο λόγο αγρότες και λοιποί ασφαλισμένοι που απασχολούνται από την εισφορά του 10% και κατ' επέκταση από την προσαύξηση σύνταξης. Αλλά και από τους περίπου 110.000, δεν είναι όλοι υψηλосυνταξιούχοι, που υπόκεινται στις κρατήσεις ΕΑΣ.

Ανοδος στην πληρότητα των ξενοδοχείων της Αθήνας το πεντάμηνο

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Συνεχίστηκε και τον Μάιο η άνοδος των τιμών αλλά και της πληρότητας στα ξενοδοχεία της Αθήνας και της ευρύτερης περιφέρειας της Αττικής, καθώς το τουριστικό big bang της πρωτεύουσας διευρύνεται. Όπως άλλωστε δείχνουν και τα στοιχεία από τη διεθνή επιβατική κίνηση στο αεροδρόμιο της Αθήνας, η οποία εμφανίζεται αυξημένη κατά 5% τον Μάιο και κατά 11% στο πεντάμηνο. Αν και οψίμως δεν λείπουν οι ανησυχίες για το κατά πόσον οι γεωπολιτικές εντάσεις και η επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας ενδέχεται να επηρεάσουν και την Ελλάδα, όπως έχουν σήμερα τα πράγματα ο τουρισμός εν γένει οδεύει προς νέα χρονιά-ρεκόρ και ακόμη περισσότερο ο τουρισμός της Αθήνας.

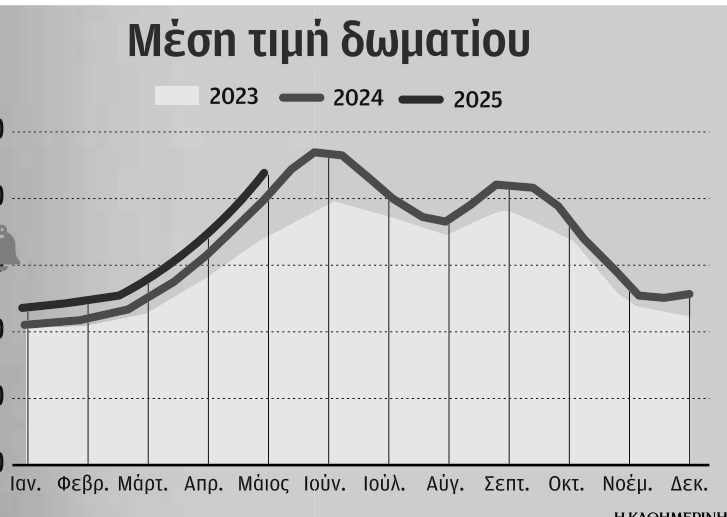
Το πρώτο πεντάμηνο του

Η ελληνική πρωτεύουσα ξεπέρασε Ρώμη και Κωνσταντινούπολη – Στα 210,95 ευρώ η μέση τιμή δωματίου τον Μάιο.

2025 εξελίχθηκε πολύ καλά για την Αττική: Σε ό,τι αφορά την κίνηση και απόδοση των αθηναϊκών ξενοδοχείων, η μέση πληρότητα κατά το διάστημα Ιανουαρίου - Μαΐου διαμορφώθηκε στο 71,5%, αυξημένη κατά 2,2% έναντι της πληρότητας της αντίστοιχης περυσινής περιόδου. Ακόμη μεγαλύτερη αύξηση σημείωσε η μέση τιμή δωματίου που διαμορφώθηκε στα 155,25 ευρώ και εμφανίζεται κατά 4,8% υψηλότερη από την αντίστοιχη μέση τιμή του πρώτου πεντάμη-

νου του 2024. Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από τα μηνιαία δεδομένα που δημοσιεύει η Ένωση Ξενοδόχων Αθηνών, Αττικής και Αργοσαρωνικού (ΕΞΑ). Εξετάζοντας τον Μάιο μεμονωμένα, ο

οποίος περιλαμβάνεται στους εποχικά καλούς μήνες, διαπιστώνεται πως η μέση πληρότητα διαμορφώθηκε φέτος στο 87,9% έναντι 84,5% του περυσινού Μαΐου. Βελτίωση κατά 4,8% κατα-

γράφεται επίσης στη μέση τιμή δωματίου, η οποία διαμορφώθηκε στα 210,95 ευρώ τον Μάιο. Συγκριτικά με άλλες μεσογειακές πόλεις ανταγωνιστικές της Αθήνας, οι επιδόσεις σε πληρό-

τητα, μέση τιμή δωματίου και έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο της ελληνικής πρωτεύουσας κατά το πρώτο πεντάμηνο του 2025 χαρακτηρίζονται από την Ενωση Ξενοδόχων ικανοποιητικές. Η πληρότητα της Αθήνας (71,5%) το πεντάμηνο ακολούθησε τις επιδόσεις της Μαδρίτης και της Βαρκελώνης, οι οποίες σημείωσαν οριακή αύξηση ή και τάσεις μείωσης, όπως στη Βαρκελώνη. Ωστόσο ξεπέρασε τη μέση πληρότητα στη Ρώμη αλλά και στην Κωνσταντινούπολη. Από πλευράς μέσης τιμής δωματίου καταγράφεται, όπως προαναφέρθηκε, αύξηση για την Αθήνα και τη Ρώμη κατά 4,8%, για τη Μαδρίτη κατά 9,5%, για τη Βαρκελώνη κατά 3,6% και για την Κωνσταντινούπολη κατά 0,3%. Την καλή πορεία της Αθήνας ως τουριστικού προορισμού αλλά και της Αθηναϊκής Ριβιέρας και των άλλων προορι-

σμών της περιφέρειας επιβεβαιώνουν και τα στοιχεία για την επιβατική κίνηση από το αεροδρόμιο της πρωτεύουσας, τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών: Η επιβατική κίνηση του αεροδρομίου της Αθήνας κατά τη διάρκεια του Μαΐου 2025 ανήλθε σε 3,1 εκατομμύρια ταξιδιώτες, αυξημένη κατά 2,9% σε σύγκριση με το 2024. Η εγχώρια ζήτηση παρουσίασε πτώση σε σχέση με τα επίπεδα του 2024 κατά 2,1%, ενώ η διεθνής επιβατική κίνηση συνέχισε την ανοδική πορεία της υπερβαίνοντας τα επίπεδα του 2024 κατά 5%.

Συνολικά, κατά τους πρώτους πέντε μήνες του έτους η κίνηση του αεροδρομίου έφθασε στα 11,62 εκατομμύρια επιβάτες, σημειώνοντας άνοδο της τάξης του 8,5%. Η επιβατική κίνηση, τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού, παρουσίασε αύξηση κατά 2,4% και 11%, αντίστοιχα.

Η Ελλάδα στις πιο ακριβές ευρωπαϊκές αγορές Airbnb

Η μέση τιμή ανά διανυκτέρευση για Ιούλιο και Αύγουστο αγγίζει πλέον τα 250 ευρώ, ξεπερνάει τα 750 στη Μύκονο

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Ένας από τους πέντε ακριβότερους ευρωπαϊκούς προορισμούς για διαμονή σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης είναι πλέον η Ελλάδα, καθώς για το φετινό καλοκαίρι και συγκεκριμένα την περίοδο Ιουλίου - Αυγούστου, η μέση τιμή ανά διανυκτέρευση αγγίζει πλέον τα 250 ευρώ, ποσό που είναι χαμηλότερο μόνο από το Μονακό, την Ισλανδία, τη Μ. Βρετανία και την Ισπανία. Ουσιαστικά δηλαδή, σε ό,τι αφορά τους προορισμούς στη νότια Ευρώπη και ευρύτερα στη λεκάνη της Μεσογείου, η Ελλάδα είναι πλέον ο τρίτος πιο ακριβός προορισμός.

Η Μύκονος ξεχωρίζει και φέτος, όντας ο πιο ακριβός προορισμός, καθώς η μέση τιμή ανά διανυκτέρευση σε ένα από τα 3.687 διαθέσιμα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης στο νησί, ξεπερνάει πλέον τα 750 ευρώ. Η τιμή αυτή προκύπτει με βάση τις επιβεβαιωμένες κρατήσεις που είχαν γίνει μέχρι και τις 10 Ιουνίου για το δίμηνο Ιουλίου - Αυγούστου. Με βάση τα στοιχεία αυτά που παρείχε στην «Κ» η AirDNA (www.airdna.co), προκύπτει μέση πληρότητα 45,8%. Ακολουθούν η Αντίπαρος και η Πάρος, με την πρώτη να καθιερώνεται πλέον ως προορισμός πολυτελούς διαμονής, κάτι που αποτυπώνεται και στην υψηλή ζήτηση για αγορά κατοικίας από το εξωτερικό. Στη μεν Αντίπαρο, η μέση τιμή ανά διανυκτέρευση ανέρχεται φέτος σε 493,4 ευρώ, στη δε Πάρο σε 380,5 ευρώ. Στις Σπέτσες, η μέση τιμή αγγίζει τα 371 ευρώ, ενώ την πρώτη

πεντάδα συμπληρώνει η Σαντορίνη, όπου η μέση τιμή διαμορφώνεται σε 362,7 ευρώ. Η Σαντορίνη συγκεντρώνει όμως και το μεγαλύτερο πλήθος καταλυμάτων, μεταξύ των υπολοίπων περιοχών της πρώτης δεκάδας, καθώς λειτουργούν συνολικά 4.709. Η δε πληρότητα κινείται στο 43,9%.

Με εξαίρεση, πάντως, την Πάρο, όπου η πληρότητα είναι πράγματι ιδιαίτερα υψηλή με 56,6%, φαίνεται πως στις περισσότερες περιοχές, οι

Για το φετινό καλοκαίρι η μέση τιμή ανά διανυκτέρευση σε ελληνικούς προορισμούς είναι χαμηλότερη μόνο από το Μονακό, την Ισλανδία, τη Μεγάλη Βρετανία και την Ισπανία.

πιο προσιτές τιμές εξασφαλίζουν και μεγαλύτερη πληρότητα. Για παράδειγμα, στη Σκιάθο, που κατατάσσεται στη 10η θέση, η μέση πληρότητα για το δίμηνο Ιουλίου - Αυγούστου αγγίζει ήδη το 66,7%, καθώς η μέση τιμή/διανυκτέρευση δεν ξεπερνάει τα 277 ευρώ. Υψηλή πληρότητα με 57,6% καταγράφεται και στη Ζάκυνθο, που βρίσκεται στην αμέσως πιο πάνω θέση (9η) με τιμή 280,7 ευρώ/διανυκτέρευση.

Με βάση τα σχετικά στοιχεία, φαίνεται πως όλο και περισσότε-

ρες περιοχές της χώρας τείνουν να ακολουθήσουν την τάση των υψηλών τιμών, προσφέροντας όμως και αντίστοιχου επιπέδου ακίνητα. Σύγχρονες κατασκευές, υψηλής ποιότητας και παροχών, αποτελούν σε αρκετούς θερινούς προορισμούς τον κανόνα και όχι την εξαίρεση, φιλοδοξώντας ασφαλώς να προσελκύσουν και το αντίστοιχο κοινό. Ωστόσο η εύρεση της ισορροπίας είναι κρίσιμο στοιχείο, καθώς μερίδα των επισκεπτών ενδέχεται να προτιμήσει πιο προσιτή διαμονή, σε άλλες περιοχές της χώρας, ή σε διαφορετική περίοδο (π.χ. το φθινόπωρο). Άλλοι πάλι, προτιμούν ξενοδοχειακές υπηρεσίες και στρέφονται σε τέτοιες επιλογές, αν το κόστος είναι παραπλήσιο. Σύμφωνα με τα στοιχεία της AirDNA, οι ταξιδιωτικές συνήθειες είναι πλέον διαφορετικές, καθώς περισσότεροι επισκέπτες επιλέγουν να προχωρήσουν στις κρατήσεις τους μέχρι και 30 ημέρες πριν από την προγραμματισμένη άφιξη τους.

Μια ακόμη σημαντική εξέλιξη είναι η σταθερή άνοδος του μεριδίου των Αμερικανών επισκεπτών σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης. Η Ελλάδα συγκαταλέγεται μεταξύ των πιο δημοφιλών επιλογών τους, μαζί με την Ιταλία και τη Γαλλία. Συνολικά στην Ευρώπη, οι Αμερικανοί είναι υπεύθυνοι για το 11% των κριτικών, ενώ στην Ελλάδα, το ποσοστό αυτό είναι ακόμα πιο υψηλό, ειδικά για την Αθήνα και τους νησιωτικούς προορισμούς.

Ένας ακόμα λόγος για τον οποίο η ελληνική αγορά είναι ακριβή, είναι ασφαλώς και η σημαντική αύξηση του λειτουργικού κόστους των

ΠΗΓΗ: AirDNA

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

καταλυμάτων μετά τις τελευταίες αλλαγές της νομοθεσίας για τις εταιρείες διαχείρισης καταλυμάτων και όσους ιδιοκτήτες έχουν προβεί σε σύσταση εταιρείας (έχουν δηλαδή τουλάχιστον τρία ακίνητα υπό την εκμετάλλευσή τους). Μια σειρά μέτρων και διατάξεων έχουν ως αποτέλεσμα το αυξημένο διαχειριστικό, λειτουργικό και φορολογικό κόστος, κάτι που, όπως φαίνεται, περνάει στην αγορά μέσω των υψηλών τιμών ανά διανυκτέρευση.

Υπενθυμίζεται ότι πλέον στα

καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης επιβάλλεται ΦΠΑ 13% επί των εσόδων, ενώ στο διαχειριστικό κόστος έχει προστεθεί και η τήρηση έδρας, λόγω της υποχρέωσης σύστασης εταιρείας. Παράλληλα, το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση (TAKK) για τα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης αυξήθηκε στα 8 ευρώ, από το 1,5 ευρώ, την περίοδο υψηλής ζήτησης από τον Απρίλιο έως και τον Οκτώβριο, ενώ επιβλήθηκε και τέλος επιπλέον 600 ευρώ ετησίως ανά ακίνητο και όχι ανά εταιρεία, καθώς κάθε

ακίνητο αντιμετωπίζεται ως φορολογικό υποκατάστημα. Μάλιστα, παρότι η διάταξη αυτή κατέπεσε στο ΣτΕ, έπειτα από προσφυγή του ΣΤΑΜΑ (Σύνδεσμος Εταιρειών Βραχυχρόνιας Μίσθωσης Ακινήτων) επανήλθε προς θεσμοθέτηση στο πρόσφατο νομοσχέδιο του υπ. Οικονομικών. Τον προσεχή Οκτώβριο θα τεθούν σε ισχύ και οι διατάξεις για τις προδιαγραφές των καταλυμάτων, που επίσης αναμένεται να αυξήσουν το κόστος, καθώς σε αρκετά καταλύματα θα απαιτηθούν παρεμβάσεις ώστε να είναι νόμιμα.

WINDCRAFT MUSIC FEST

25-27 JULY 2025 KATYDATA, NICOSIA

CONCERTS- WORKSHOPS-ACTIVITIES

FRIDAY 25 JULY 2025
IZE TRIO & ELEONORA ROUSSOU (USA/CY/PS), WINDCRAFT VOICES (CY),
REPRISE QUARTET (CY/UK), COPPER CURIOS (CY),
ROBINSON KHOURY "MÿA" (FR), TROPES (FR/GR/CY)

SATURDAY 26 JULY 2025
NĀBU PĒRA (CY), MOCA & DÁNIEL MESTER (CY/HU), PANAGIOTIS MINA (CY),
ORATNITZA (BG), NIKOS DIMINAKIS (GR), ROCKET MEN (DE)

SUNDAY 27 JULY 2025 (FREE ADMISSION)
QUINTUS ENSEMBLE (CY), WINDCRAFT BAND (CY),
"HER BODY" NIKOS DIMINAKIS & ELISAVET PANAGIOTOU (GR/CY),
KEMAL & AZIZ (CY), BRASS PARTY (GR)

ORGANIZED BY

WINDCRAFT @LOUD

MAIN SPONSOR

ΚΑΤΥDATA

SUPPORTERS

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

PRESS AND INFORMATION OFFICE

PRIME BLUE

WINDCRAFT

Music Center

ΕΤΑΝΤΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

KATYDATA COMMUNITY COUNCIL

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

PIK

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

TICKETS: MORE.COM WWW.WINDCRAFTMUSICFEST.COM

YOU LIVE ONCE

YOU SERVE TWICE

ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ITF ΓΙΑ ΑΡΙΣΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ

ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΧΙΣΑΝ

Περισσότερες πληροφορίες στο:
99631669 και 22105929

HELLENIC BANK

LEXUS

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

perrier

McDonald's

cable.net

Electroline

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΕΡΜΙΟΝΙΔΑ

ΕΡΜΙΟΝΙΔΑ

ecomm.bx

Δέσμη μέτρων 8 δισ. έως το 2032 για νοικοκυριά και επιχειρήσεις

Ο σχεδιασμός για ευάλωτους, στέγαση, ενέργεια και στήριξη μικρομεσαίων

Της ΧΡΥΣΕΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Ένα νέο χρηματοδοτικό πακέ- το ύψους άνω των 8 δισ. ευρώ με έντονα κοινωνικό πρόση- μο παρουσίασαν χθες σε κοινή συνέντευξη Τύπου στο ΥΠΕΝ ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Κωστής Χατζηδάκης, ο υπο- υργός Περιβάλλοντος και Ενέρ- γειας Σταύρος Παπασταύρου και ακόμη πέντε υπουργοί, στη σκιά του σκανδάλιου του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ο προϋπολογισμός των άνω των 8 δισ. ευρώ που η κυβέρνηση θα διαθέσει από τις αρχές του 2026 έως και το 2032 για την ενίσχυ- ση ευάλωτων νοικοκυριών, την κοινωνική συνοχή και τη βελτί- ωση της καθημερινότητας των πολιτών, αλλά και σε δράσεις για την ενίσχυση των επιχειρήσεων και την προστασία των περιβάλ- λοντος προέρχεται από τρία ευ- ρωπαϊκά ταμεία και όπως είπε ο κ. Χατζηδάκης αντιστοιχεί σε μισό Ταμείο Ανάκαμψης.

Ποσό 4,7 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 25% εθνική δαπάνη, προέρχεται από το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο με δυνητικά ωφελούμενους 1,5 εκατομμύριο ενεργειακά και μεταφορικά ευά- λωτα νοικοκυριά και πάνω από 75.000 πολύ μικρές επιχειρήσεις. Ποσό 1,6 δισ. ευρώ προέρχεται

Τα κονδύλια έρχονται από τρία ευρωπαϊκά ταμεία και όπως είπε ο κ. Χατζηδάκης αντιστοιχούν σε μισό Τα- μείο Ανάκαμψης.

από πόρους του Ταμείου Εκσυγ- χρονισμού, με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έως το 2030 και ωφε- λούμενους ιδιώτες, επιχειρήσεις και φορείς του Δημοσίου, και πο- σό ύψους 1,775 δισ από το Τα- μείο Απανθρακοποίησης Νήσων με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έως το 2032.

Ο σχεδιασμός για τις δρά- σεις που εντάσσονται στα τρία Ταμεία εγκρίθηκε χθες από το υπουργικό συμβούλιο και ανα- μένεται να βγει το αμέσως επό- μενο διάστημα σε διαβούλευση πριν σταλεί προς έγκριση στην Κομισιόν έως το τέλος του έτους, ώστε να αρχίσουν να υλοποιού- νται από τις αρχές του 2026. Στο επίκεντρο του προγράμματος, όπως προκύπτει από την πα- ρουσίαση του στη χθεσινή συ- νέντευξη Τύπου, βρίσκονται κοι- νωνικές δράσεις.

Αξιοποίηση ακινήτων

Η υπουργός Κοινωνικής Συ- νοχής και Οικογένειας Δόμνα Μιχαηλίδου ανακοίνωσε χθες δράση του υπουργείου για την αξιοποίηση ακινήτων του Δημ- οσίου και των δήμων και τη διά- θεσή τους με βάση κοινωνικά κριτήρια μέσω ενός πιλοτικού προγράμματος σε πρώτη φάση ανακαίνισης 1.000 κατοικιών, όπως επίσης και την επέκτα- ση της επιδότησης του ενοικίου σε εκπαιδευτικούς, γιατρούς κ.ά. δημόσιους λειτουργούς που υπη- ρετούν σε νησιωτικές και ορει- νές περιοχές. Με 60 εκατ. ευρώ θα χρηματοδοτηθεί το υπουρ-

Διεύρυνση των κριτηρίων ώστε να επωφεληθεί ένας μεγαλύτερος αριθμός ευάλωτων νοικοκυριών περιλα- μβάνει ο σχεδιασμός του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων που θα χρηματοδοτηθεί από το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο με το ποσό του 1,1 δισ. ευρώ.

γείο Κοινωνικής Συνοχής επιδο- τήσεις για ηλεκτρικά αμαξίδια, scooters και hand bikes ατόμων με αναπηρία, καλύπτοντας για πρώτη φορά και ανασφάλιστα άτομα με υψηλό βαθμό αναπη- ρίας, ενώ ο συνολικός προϋπο- λογισμός που θα διαθέσει μέσω του νέου προγράμματος ανέρχε- ται σε 590 εκατ. ευρώ.

Μαθητές ειδικής αγωγής

Ένα πιλοτικό πρόγραμμα ασφαλούς μεταφοράς περίπου 10.000 μαθητών ειδικής αγωγής με ηλεκτρικά λεωφορεία και ένα ενιαίο πληροφοριακό σύστημα για την καλύτερη εξυπηρέτηση κάθε παιδιού περιλαμβάνονται στις δράσεις του υπουργείου Παι- δείας που παρουσίασε η υπουρ- γός Σοφία Ζαχαράκη, όπως και η ενεργειακή αναβάθμιση και ανα-

καίνιση των φοιτητικών εστιών Πατρών και Ζωγράφου και η συνέχιση του στεγαστικού επι- δόματος φοιτητών από ευάλωτες οικογένειες.

Ενεργειακές αναβαθμίσεις

Διεύρυνση των κριτηρίων ώστε να επωφεληθεί ένας με- γάλυτερος αριθμός ευάλωτων νοικοκυριών περιλαμβάνει ο σχεδιασμός του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την ενεργειακή αναβάθμι- ση κτιρίων που θα χρηματοδο- τηθεί από το Κοινωνικό Κλιμα- τικό Ταμείο με το ποσό του 1,1 δισ. ευρώ. Όπως είπε μάλιστα ο αρμόδιος υπουργός Σταύρος Πα- πασταύρου, τόσο σε ό,τι αφορά την εισοδηματική στήριξη των ευάλωτων όσο και τα προγράμ- ματα αναβάθμισης των κτιρίων

θα διευρυνθούν τα εισοδηματικά κριτήρια συμπεριλαμβάνοντας τους τρίτεκνους, τις μονογονει- κές οικογένειες, τη νησιωτικότη- τή ή την ορεινότητα, με αποτέ- λεσμα οι δικαιούχοι να φθάσουν ακόμη και στο 1,5 εκατομμύριο πολίτες.

Ο υπουργός ανακοίνωσε επίσης ότι ρόλο στη διαχείριση των προγραμμάτων ενεργεια- κής αναβάθμισης των κατοικιών αναλαμβάνουν, μέσω του νέου προγράμματος, οι προμηθευ- τές ηλεκτρικής ενέργειας. Θα ακολουθήσουμε τις καλές ευ- ρωπαϊκές πρακτικές, είπε ο κ. Παπασταύρου αναγνωρίζοντας τις καθυστερήσεις και τα πολύ- πλοκα προβλήματα που αντι- μετωπίζουν τα προγράμματα «Εξοικονομώ» στην υλοποίησή τους. Ο τρόπος που θα εμπλέ-

κονται οι εταιρείες προμήθειας δεν έχει ακόμη ξεκαθαριστεί, το πιθανότερο ωστόσο είναι να αναλαμβάνουν οι ίδιες την υλο- ποίηση των έργων ενεργειακής αναβάθμισης και να αποπληρώ- νονται από τους καταναλωτές μέσω των λογαριασμών ρεύμα- τος σε κάποιο βάθος χρόνου. Στο Ταμείο Εκσυγχρονισμού, συν- ολικού προϋπολογισμού 1,6 δισ. ευρώ, εντάσσονται δράσεις για τη στήριξη των ΑΠΕ και την ανα- βάθμιση των δικτύων μεταφοράς ηλεκτρισμού, τον εξηλεκτισμό και τη βελτίωση της ανταγωνι- στικότητας των ενεργόβιων επιχειρήσεων. Ο κ. Παπασταύ- ρου ανακοίνωσε τη δημιουργία ενός εξειδικευμένου μητρώου των δικαιούχων ενεργειακής στήριξης. Όσον αφορά το Τα- μείο Εκσυγχρονισμού, θα ενι- σχύσει την ανάπτυξη υποδομών δικτύου σε κορεσμένες περιο- χές για εγκατάσταση νέων ΑΠΕ, αναβάθμιση και ψηφιοποίηση του δικτύου ηλεκτρικής ενέρ- γειας με την εγκατάσταση εξυ- πνων μετρητών, μονάδες παρα- γής εναλλακτικών καυσίμων και ενεργειακό πρόγραμμα κατα- σκευής και αναβάθμισης αθλητι- κών εγκαταστάσεων και κυρίως ενεργειακής αναβάθμισης των ειδικών σχολείων.

Ενίσχυση βιομηχανίας

Ο υπουργός Ανάπτυξης Τάκνς Θεοδωρικάκος ανακοίνωσε τη δι- δάσχη κονδυλίων ύψους 200 εκατ. ευρώ στον πρώτο κύκλο χρηματοδότησης –όπως είπε– για την ενίσχυση της βιομηχα- νίας από το Ταμείο Εκσυγχρο- νισμού. Οι δράσεις αφορούν επενδύσεις υψηλής στρατηγικής προτεραιότητας από την ίδια την Ε.Ε. και κλάδους της βαριάς βιο- μηχανίας, ιδίως σε τομείς όπως το αλουμινίου, ο χαλκός, ο σιδη- ρός, οι μεταλλικές κατασκευές με όλους τους διαφόρους υποτομείς, η ναυπηγική βιομηχανία και η χημική βιομηχανία. Ένα ξεχω- ριστό πακέτο ύψους 575 εκατ. ευρώ θα διοχετευθεί αποκλειστι- κά στις πολύ μικρές επιχειρήσεις που σήμερα χρησιμοποιούν ορυ- κτά καύσιμα για τη θέρμανση ή την ψύξη του κτιρίου, αλλά και την αντικατάσταση του στόλου οχημάτων που διαθέτουν. Για την απευθείας μείωση του ενερ- γειακού κόστους της βιομηχανί- ας στο πλαίσιο και του νέου θε- σμικού πλαισίου που προωθεί η Ε.Ε. για κρατικές ενισχύσεις στη βιομηχανία, ο κ. Θεοδωρικάκος

δήλωσε ότι συμμερίζεται το αί- τημα της βιομηχανίας για μεί- ωση του ενεργειακού κόστους και την ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ελλή- νικής βιομηχανίας.

Σιδηροδρομικοί σταθμοί

Με πόρους από το ευρωπαϊκό Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο ολο- κληρώνει το υπουργείο Υποδο- μών και Μεταφορών την πλήρη ανανέωση του στόλου λεωφορεί- ων με ηλεκτρικά οχήματα, είπε ο αναπληρωτής υπουργός Κωνσταν- τίνος Κυριακάκης. Αναφέρθηκε επίσης στην ανακαίνιση 38 σιδη- ροδρομικών σταθμών στο βασι- κό δίκτυο Αθήνα - Θεσσαλονίκη αλλά και στην έμπρακτη στήριξη των ΑμεΑ με την ενίσχυση της προσβασιμότητας του μετρό σε όλες τις γραμμές της Αθήνας.

αρχών για την καταπολέμηση του εγκλήματος και την προ- στασία των θυμάτων, και επισή- मानε πως, σύμφωνα με τα στοι- χεία, η καταναγκαστική εργασία αναδεικνύεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα ως κύρια μορφή εκμετάλλευσης στην εμπορία ανθρώπων.

Ο πρόεδρος του ΕΒΕΑ Γιάν- νης Μπράτacos αναφέρθηκε στην ανάγκη υλοποίησης καλών πρακτικών και ενσωμάτωσης κριτηρίων βιωσιμότητας στις επιχειρήσεις, ενώ ο κ. Φαμπιάν Μπονέρτζ, ανώτερος σύμβου- λος στον ΟΑΣΕ, έδωσε έμφαση στους κινδύνους εργασιακής εκμετάλλευσης στην εφοδια- στική αλυσίδα συμβάσεων του Δημοσίου.

ΡΟΥΛΑ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Ενισχύσεις 300 εκατ. για εκσυγχρονισμό ακτοπλοϊκού στόλου

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Στα 300 εκατ. ευρώ ανέρχονται οι πό- ροι του νέου Ταμείου Εκσυγχρο- νισμού που ανακοινώθηκε χθες από την κυβέρνηση, οι οποίοι προορί- ζονται να ενισχύσουν την επενδυ- τική δαπάνη που απαιτείται για την πράσινη μετάβαση της ακτοπλοΐας και τον εκσυγχρονισμό του στόλου. Σε συνδυασμό με ίδια κεφάλαια των επιχειρήσεων του κλάδου και τραπεζικό ή ομολογιακό δανεισμό θα διευκολύνουν τη χρηματοδό- τηση της διαδικασίας, μέσω της οποίας θα περιοριστούν οι εκπο- μές διοξειδίου του άνθρακα σύμ- φωνα με τις δεσμεύσεις της χώρας αρχικά έως το 2030 και περαιτέρω το 2050. Η όλη διαδικασία ανα- μένεται να δώσει δουλειά και σε ελληνικά ναυπηγεία και μάλιστα σύμφωνα με πληροφορίες της «Κα- θημερινής» αναμένονται σχετικές ανακοινώσεις τις αμέσως επό- μενες ημέρες.

Τα νησιά της Ελλάδας και την ηπειρωτική χώρα εξυπηρετούν τα καλοκαίρια 155 πλοία, τα οποία ταξιδεύουν καθημερινά σε 115 λι- μάνια, είτε συνδεδεντάς τα με την ενδοκώρα είτε μεταξύ τους. Τα κα- ράβια αυτά ανήκουν σε 33 εταιρεί- ες. Σκοπός της δράσης είναι να εξασφαλισθεί πρόσβαση σε τραπεζική ή άλλη δανειακή χρηματοδότηση σε όσες από αυτές τις εταιρείες είναι δυνατόν. Ο Σύνδεσμος Επι- χειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας και το Ναυτικό Επιμελητήριο το- ποθετούν το ποσό που χρειάζεται συνολικά για την ανανέωση του ελληνικού ακτοπλοϊκού στόλου και τη συμμόρφωσή του με τους νέους περιβαλλοντικούς κανονι- σμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης περίξ των 3 δισ. ευρώ.

«Ο εκσυγχρονισμός του ακτο- πλοϊκού μας στόλου και των λιμενι- κών υποδομών αποτελεί εθνι- κή προτεραιότητα, με επίκεντρο την πράσινη μετάβαση και την ενίσχυση της ασφάλειας και της ποιότητας των θαλάσσιων μετα- φορών», ανέφερε ο υπουργός Ναυ- τιλίας Βασίλης Κικίλιας κατά την κοινή συνέντευξη Τύπου με τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Κω- στή Χατζηδάκη, τον υπουργό Πε- ριβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρο Παπασταύρου, τον υπουργό Ανά- πτυξης Τάκη Θεοδωρικάκο, την υπουργό Κοινωνικής Συνοχής Δό- μνα Μιχαηλίδου και την υπουργό Παιδείας Σοφία Ζαχαράκη, οι οποί- οι μίλησαν για τις δράσεις που θα χρηματοδοτησουν το Ταμείο Εκ-

συγχρονισμού, το Κοινωνικό Κλι- ματικό Ταμείο και το Ταμείο Απαν- θρακοποίησης Νήσων, συνολικών πόρων των 8 δισ. ευρώ, στους το- μείς ευθύνης τους.

Οι δράσεις που αφορούν το υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιω- τικής Πολιτικής και προέρχονται από το Ταμείο Εκσυγχρονισμού κινούνται σε τρεις άξονες. Πρώ- τον, στην ανάπτυξη του στόλου της ακτοπλοΐας με τη ναυπήγηση νέων και τον εκσυγχρονισμό υπό κατασκευήν συμβατικών επιβα- τικών και οχηματογώνων πλοίων εξοπλισμένων με σύγχρονες μη- χανές διοξειδίου του άνθρακα καυ- σισμού ή και αμιγώς ηλεκτρικών πλοίων με προηγμένα συστήματα περιβαλλοντικής προστασίας και απόσυρση των πλέον γερασμένων και ρυπογόνων πλοίων. Δεύτερον, σε επεμβάσεις για την ενεργειακή βελτίωση υφιστάμενων πλοίων της ακτοπλοΐας, χωρίς να μεταβάλ- λονται τα κύρια χαρακτηριστικά τους. Η δράση περιλαμβάνει την εγκατάσταση σύγχρονων συστη- μάτων διαχείρισης ενέργειας. Τρί- τον, στην αντικατάσταση κύριων μηχανών με σύγχρονες μηχανές

Θα δοθούν από το Δη- μόσιο για να συγχρημα- τοδοτηθούν επενδύσεις έως και 3 δισ. ευρώ.

διπλού εναλλακτικού καυσίμου και στην ολοκληρωμένη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσής τους.

Πέραν του εκσυγχρονισμού του στόλου, από το σχετικό Ταμείο το υπουργείο Ναυτιλίας εξασφάλισε και επιπλέον 28 εκατ. για την ανα- βάθμιση επτά κτιριακών συγκροτη- μάτων που είτε ανήκουν στο ίδιο το υπουργείο είτε αποτελούν Σχολές Λιμενικού είτε Ακαδημίες Εμπορι- κού Ναυτικού.

Σύμφωνα με τον υπουργό Ναυ- τιλίας Βασίλη Κικίλια σχεδιάζονται επίσης επενδύσεις σε υποδομές εναλλακτικών καυσίμων και γενι- κότερα πράσινων υποδομών στα λιμάνια, ενώ μέριμνα θα υπάρξει και για την πράσινη αναβάθμιση των επαγγελματικών τουριστικών σκαφών, των ημεροπλοίων και των σκαφών αναψυχής. Επιπλέον, τόσο από το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο όσο και από το Ταμείο Απανθρα- κοποίησης θα χρηματοδοτηθούν δράσεις που αφορούν τη νησιωτι- κή οικονομία και κοινωνία.

Παραμένει χαμηλά η παραγωγικότητα στην Ελλάδα

Η παραγωγικότητα της εργασίας είναι κρίσιμη για την οικονομική ανάπτυ- ξη και την ευημερία, καθώς αντα- νακλά την αξία που παράγεται για κάθε ώρα εργασίας. Ωστόσο, τα στοι- χεία της DZ Bank αποτυπώνουν το μεγάλο χάσμα μεταξύ Βόρειας και Νότιας Ευρώπης και την πολύ χα- μηλή παραγωγικότητα της εργασίας στην Ελλάδα.

Η υψηλή παραγωγικότητα διευ- κολύνει την αύξηση των μισθών και της ανταγωνιστικότητας, ενώ η στασιμότητα εγκυμονεί κινδύνους, ειδικά σε κοινωνίες που αντιμετω- πίζουν πρόβλημα γήρυνας του πληθυσμού, τονίζει η DZ Bank. Τα στοιχεία του γερμανικού επενδυ- τικού οίκου υπογραμμίζουν το χά- σμα της παραγωγικότητας στην Ευ- ρώπη, όπου η Βόρεια και η Δυτική Ευρώπη εμφανίζουν τις καλύτερες επιδόσεις, ενώ η Νότια και η Ανατο- λική Ευρώπη τις πιο χαμηλές. Ετσι, για παράδειγμα, στο Λουξεμβούργο μία ώρα δουλειάς παράγει περίπου 163 διεθνή δολάρια (purchasing power parity –PPP– dollars, ή δολά- ρια αγοραστικής δύναμης), σχεδόν πέντε φορές περισσότερα από τη Βουλγαρία. Στην Ιρλανδία μία ώρα δουλειάς παράγει πάνω από 138 PPP δολάρια, στην Ολλανδία 89,5 δολά- ρια και στη Γερμανία 79 δολάρια.

Ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαμορφώνεται στα 70 PPP δολάρια, όμως η Ελλάδα μαζί με την Ισπανία, την Πορτογαλία, την Πολωνία, την Ουγγαρία και τη Βουλγαρία κινούνται σε χαμηλότε- ρα επίπεδα. Συγκεκριμένα, μία ώρα δουλειάς στην Ελλάδα παράγει 48,3 PPP δολάρια.

Όπως σημειώνει η DZ Bank, η αύξηση της παραγωγικότητας της

εργασίας έχει επιβραδυνθεί σε πολ- λές χώρες από το 2015. Στην Ιταλία η ωριαία παραγωγή βάλτων τελευ- ταία, τη στιγμή που στην Πολωνία έχει αυξηθεί κατά 20% από το 2015. Το συμπέρασμα του οίκου είναι ότι η Ανατολική Ευρώπη κάνει πρόο- δο για να καλύψει το χάσμα, ενώ η Νότια Ευρώπη παραμένει σε μεγάλο βαθμό στάσιμη.

Σε διεθνές επίπεδο, η παραγω- γικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι χαμηλότερη σε σχέση με τις ΗΠΑ, αλλά πολύ καλύτερη από την Κίνα. Σύμφωνα με την DZ Bank, οι καλύτερες σε παραγωγικότητα χώ-

Η Ανατολική Ευρώπη κάνει πρόοδο για να καλύψει το χάσμα, ενώ η Νότια Ευρώπη παραμένει σε μεγάλο βαθμό στάσιμη.

ρες της Ε.Ε. πετυχαίνουν παρόμοια ωριαία αποτελέσματα με τις ΗΠΑ, αλλά οι Ευρωπαίοι δουλεύουν λιγό- τερες ώρες συνολικά.

Η Κίνα, από την άλλη πλευρά, έχει πολύ χαμηλότερη παραγωγή ανά ώρα εργασίας, αλλά καλύπτει το κενό με ταχείς ρυθμούς κάρη στη μετάβαση πολλών εργαζομένων από τη γεωργία στη σύγχρονη βιομη- χανία και στις μεγάλες επενδύσεις στις νέες τεχνολογίες. Μάλιστα, σε κάποιους κλάδους η Κίνα έχει ήδη ξεπεράσει την Ευρώπη, η οποία κά- νει μόνο μικρά βήματα στον τομέα της τεχνολογίας.

ΚΟΡΙΝΑ ΣΑΜΑΡΚΟΥ

Οι κλάδοι όπου ευδοκίμει το εργασιακό trafficking

Γεωργία, κτηνοτροφία και εφο- διαστική αλυσίδα είναι οι τρεις μεγάλοι κλάδοι της οικονομίας όπου η καταναγκαστική εργα- σία αναδεικνύεται και στη χώρα μας ως κύρια μορφή εκμετάλ- λευσης στην εμπορία ανθρώ- πων. Κι όπως χαρακτηριστικά επισήμανε ο διοικητής της Ανε- ξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας, Γιώργος Τζιλιβάκης, κατά τη διάρκεια ημερίδας για το εργασιακό trafficking στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επι- μελητήριο Αθηνών, «είναι άν- θρωποι σαν κι εμάς, προερχόμε- νι από χώρες που τις μαστιίζει ο πόλεμος, οι φυσικές καταστρο- φές ή και η πείνα, που αναγκά- ζονται να διασχίσουν εκατοντά- δες χιλιάδες χιλιόμετρα με την ελπίδα ενός καλύτερου αύριου».

Γεωργία, κτηνοτρο- φία, εφοδιαστική αλυσίδα εμφανίζουν τα περισσότερα κρούσματα.

Αντ’ αυτού, πέφτουν θύματα εργασιακής εκμετάλλευσης, ερ- γαζόμενοι στη γεωργία, στην κτηνοτροφία, σε εφοδιαστικές αλυσίδες που θα φέρουν στο σπίτι μας μια σειρά από προϊ- όντα. Μάλιστα η ανεξάρτητη αρχή, από το ξεκίνημα λειτουρ- γίας της, συνεργάζεται με το τμήμα καταπολέμησης εμπο- ρίας ανθρώπων της Ελληνικής Αστυνομίας.

Ο επικεφαλής του γραφείου Εθνικού Εισιτητή του υπουρ- γείου Εξωτερικών για την κατα- πόλεψη εμπορίας ανθρώπων, Ιωάννης Μπράχος, παρουσιάζο-

ντας το έργο που έχει παραχθεί σε εθνικό επίπεδο, έκανε ιδιαι- τερα αναφορά στον επιτυχημέ- νο συντονισμό των εμπλεκόμε- νων υπουργείων και δημόσιων

«Φρενάρουν» τα υπερέσοδα από τον ΦΠΑ

Κατεβαίνει ο πήχης των εισπράξεων, καθώς
μειώνονται η φοροδιαφυγή και ο πληθωρισμός

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

«Φρενάρισμα» στον ρυθμό αύξησης των εισπράξεων από ΦΠΑ και για το 2026 και για το 2027 θα κληθεί να προϋπολογίσει το οικονομικό επιτελείο στο πλαίσιο κατάρτισης των επόμενων προϋπολογισμών, καθώς με τη μείωση του «κενού ΦΠΑ» και του πληθωρισμού θα στενέψουν τα περιθώρια επανάληψης των εντυπωσιακών επιδόσεων στο μέλλον. Με βάση τις εκτιμήσεις, το επόμενο 12μηνο θα μας βρει με ετήσιες εισπράξεις από ΦΠΑ άνω των 27 δισ. ευρώ, με «κενό» στην περιοχή του 5%-7%, πολύ κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο, αλλά και μέσο συντελεστή ΦΠΑ της τάξεως του 15%-16%. Σε αντίθεση με την εικόνα που έχουν οι περισσότεροι για τους συντελεστές ΦΠΑ στην Ελλάδα—καταλαμβάνουμε την 7η υψηλότερη θέση στην Ευρώπη όσον αφορά το ύψος του «κανονικού συντελεστή» (24%) είναι η μικρότερη συγκριτικά με οποιαδήποτε άλλη χώρα στην Ευρώπη. Ναι, έχουμε από τους υψηλότερους «κανονικούς» συντελεστές, ωστόσο τον εφαρμόζουμε στα λιγότερα προϊόντα αξιοποιώντας στο έπακρο τις μετατάξεις προϊόντων στον χαμηλό (13%) και τον υπερχαμηλό συντελεστή.

Όλα τα καλά κάποτε τελειώνουν και αυτό αναμένεται να συμβεί μέσα στο επόμενο 18μηνο και με τις... υπερεισπράξεις φόρων από το πεδίο του ΦΠΑ. Το οικονομικό επιτε-

Η μείωση του λεγόμενου «κενού ΦΠΑ» θα φτάσει στο μέγιστο. Μέσα στο 2026 η ελληνική επίδοση αναμένεται να διαμορφωθεί πολύ κοντά στον μέσο όρο της Ευρώπης, κάπου ανάμεσα στο 5%-7%. Σήμερα είμαστε περίπου στο 10%.

Η πτώση του πληθωρισμού θα αποτυπωθεί και στους έμμεσους φόρους. Είναι ενδεικτικό ότι η μείωση της μέσης τιμής του πετρελαίου στους πρώτους πέντε μήνες του χρόνου έφερε και περιορισμένες εισπράξεις από τον ΦΠΑ στα καύσιμα.

λείο αναμένεται να πέσει... Θύμα της επιτυχίας που καταγράφηκε στο μέτωπο του περιορισμού του λεγόμενου «κενού» (VAT-GAP). Αν από το 2022 στο 2023 και από το 2023 στο 2024 η συνολική εισπράξη

από τον συγκεκριμένο φόρο αυξήθηκε σε δισεκατομμύρια, το 2025 θα μετρηθεί σε εκατοντάδες εκατομμύρια, ενώ από το 2026 θα στενέψουν ακόμη τα περιθώρια. Το 2023 ο ΦΠΑ απέδωσε 23,38 δισ. ευρώ. Το 2024 είχαν προϋπολογιστεί 24,39 δισ. ευρώ, αλλά τελικώς εισπράχθηκαν 26,345 δισ. ευρώ, ποσό-ρεκόρ. Για το 2025 ο πήχης έχει μπει στα 26,645 δισ. ευρώ, αλλά αναμένεται να υπάρξει και πάλι υπεραπόδοση λόγω περαιτέρω μείωσης του «κενού ΦΠΑ». Έτσι, και με δεδομένο ότι ήδη στο 5μηνο υπάρχει υπεραπόδοση 271 εκατ. ευρώ, το τέλος του 2025 είναι πιθανό να μας βρει με εισπράξεις άνω των 27 δισ. ευρώ. Γιατί προβλέπεται «φρενάρισμα» για το 2026 και το 2027; • Πρώτον, διότι η μείωση του λεγόμενου «κενού ΦΠΑ» θα έχει πλέον δώσει το μέγιστο. Μέσα στο 2026 η ελληνική επίδοση αναμένεται να διαμορφωθεί πολύ κοντά στον μέσο όρο της Ευρώπης, κάπου ανάμεσα στο 5%-7%. Σήμερα είμαστε περίπου στο 10%. Αυτή η περαιτέρω μείωση της τάξεως των 3-5 μονάδων μπορεί να μεταφραστεί σε επιπλέον έσοδα ενός δισ. ευρώ από το «μέτωπο» του περιορισμού της φοροδιαφυγής. Φέτος θα είναι έτος κορύφωσης, καθώς θα ενεργοποιηθούν η καθολική εφαρμογή των POS για ολόκληρη τη χρονιά, τα ψηφιακά τιμολόγια, τα ηλεκτρονικά βιβλία πελατών κ.λπ. • Δεύτερον, διότι το «φρενάρισμα» του πληθωρισμού δεν μπορεί παρά να αποτυπωθεί και στους έμμεσους φόρους κατανάλωσης. Είναι ενδεικτικό ότι η μείωση της μέσης τιμής του πετρελαίου στους πρώτους πέν-

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ντε μήνες του χρόνου έφερε και μειωμένες εισπράξεις από τον ΦΠΑ στα καύσιμα.

Αυτές τις παραδοχές το οικονομικό επιτελείο θα τις λάβει υπόψη του φέτος το καλοκαίρι προχωρώντας στην κατάρτιση του προϋπολογισμού του 2026. Ο πήχης για τον ΦΠΑ αναμένεται να μπει πλέον ανάμεσα στα 27 με 28 δισ. ευρώ για το 2026, ενώ μετά θα κινούμαστε με βάση τις προβλέψεις για την πορεία της ιδιωτικής κατανάλωσης και του πληθωρισμού.

Με βάση τη φετινή έκθεση του Tax Foundation, η Ελλάδα καταλαμβάνει για το 2025 την 7η θέση στην Ευρώπη με βάση το ύψος του βασικού συντελεστή. Η Ουγγαρία είναι στην πρώτη θέση με 27%, ακολουθεί η Φινλανδία με 25,5%, Κροατία, Δανία, Νορβηγία και Σουηδία είναι στο 25%, και ακολουθούν Ελλάδα και Ισλανδία με 24%. Όμως, η Ελλάδα, εφαρμόζει αυτόν τον συντελεστή σε πολύ περιορι-

σμένη περίμετρο. Ουσιαστικά, το 24% αφορά το 38% της κατανάλωσης, επίδοση καλύτερη μόνο από αυτή του Μεξικού. Η Ουγγαρία, για παράδειγμα, όχι μόνο έχει υψηλότερο συντελεστή, αλλά τον εφαρμόζει και σε ποσοστό μεγαλύτερο του 60% της κατανάλωσης.

Και ενώ στην Ελλάδα οι αλλαγές στους συντελεστές ΦΠΑ είναι εκτός της περιμέτρου των προωθούμενων αλλαγών από την κυβέρνηση, πολλές ευρωπαϊκές χώρες προχωρούν σε τροποποιήσεις. Η Βουλγαρία κατάργησε σταδιακά τις προσωρινές μειώσεις συντελεστών για ορισμένα είδη που εισήχθησαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Η Εσθονία διέυρνε τη βάση του ΦΠΑ μεταφέροντας ορισμένα είδη σε υψηλότερους συντελεστές και πρόκειται να αυξήσει τον κανονικό της συντελεστή από 22% σε 24% τον Ιούλιο. Η Φινλανδία αύξησε τον κανονικό της συντελεστή από 24% σε 25,5% και διέυρνε

τη βάση του ΦΠΑ μεταφέροντας τα περισσότερα είδη από το κλιμάκιο του 10% στο κλιμάκιο του 14% τον Σεπτέμβριο του 2024. Η Μολδαβία εισήγαγε προσωρινό μειωμένο συντελεστή 6% για τις υπηρεσίες εστιατορίων και καφετεριών από τον Δεκέμβριο του 2024 έως τον Ιούνιο του 2025. Οι Κάτω Χώρες μετέφεραν ορισμένα είδη από τον μειωμένο στον κανονικό συντελεστή. Η Σλοβακία αύξησε τον κανονικό της συντελεστή από 20% σε 23%, τον μειωμένο της συντελεστή από 10% σε 19% και μετέφερε πολλά είδη σε διαφορετικούς συντελεστές. Το Ηνωμένο Βασίλειο κατήργησε την απαλλαγή από τον ΦΠΑ για τα διδασκτρα της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Το Βέλγιο και η Ιρλανδία παρέτειναν τους προσωρινούς μειωμένους συντελεστές για ορισμένα είδη που εισήχθησαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας μέχρι τον Ιούνιο και τον Απρίλιο του 2025, αντιστοίχως.

LOVE
100.7FM
98.1 & 105.7

ΦΑΝΗΣ
ΚΡΙΓΚΟΣ

ΤΡΕΝΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ
Κυριακή
19:00 - 21:00

Electroline
είδα στο αὐτίο

ακούς ό,τι αγαπάς

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

BAILOUT
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ & POWER GAMES

Listen on
Apple Podcasts

Listen on
Spotify

ME ΤΟΝ
ΓΙΑΝΝΟ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

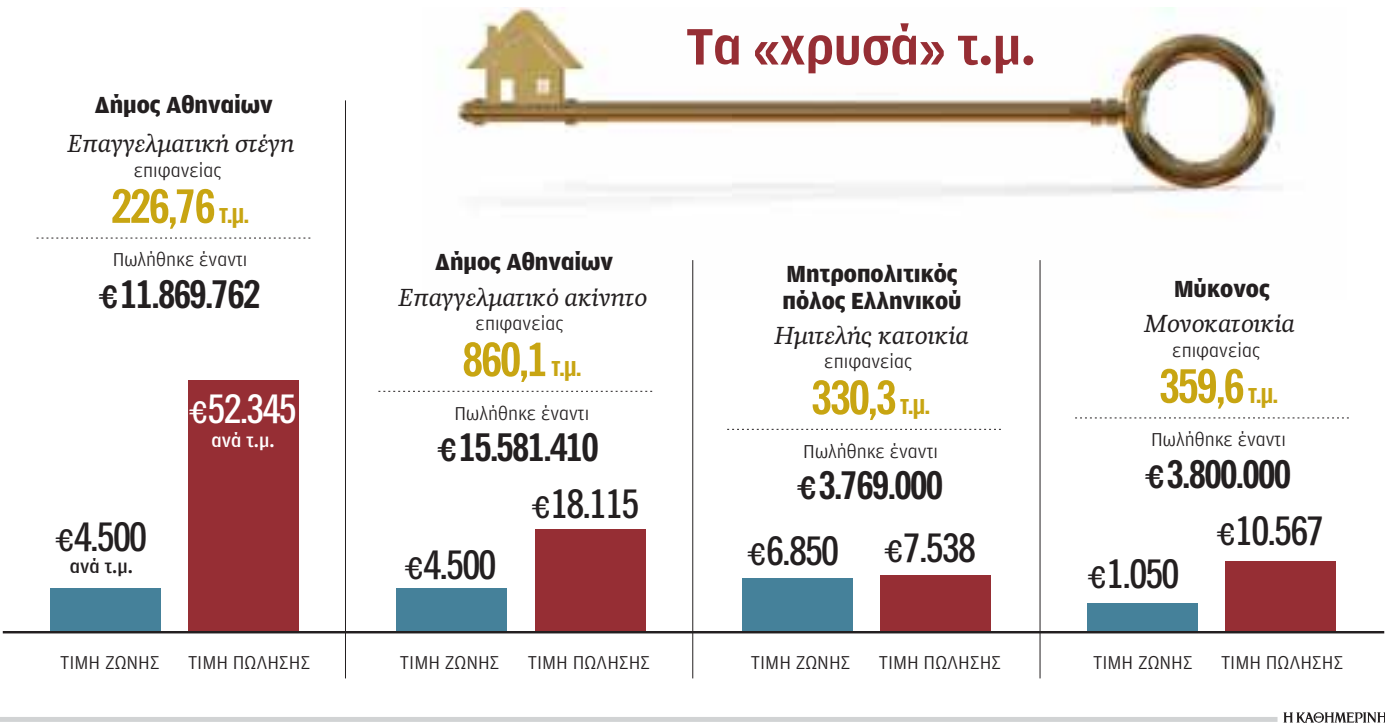
Σημαντικές συναλλαγές στον τομέα της ακίνητης περιουσίας σε ολόκληρη την Ελλάδα, με ιδιαίτερα υψηλές αξίες να σημειώνονται σε ακίνητα εντός αστικών κέντρων και τουριστικών περιοχών, καταγράφησαν το πρώτο τετράμηνο του έτους.

Οι πιο ακριβές αγοραπωλησίες αφορούσαν κυρίως επαγγελματικά ακίνητα, τουριστικές εγκαταστάσεις και πολυτελείς κατοικίες, οι οποίες μάλιστα ήταν πολλαπλάσιες της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων. Η εικόνα αυτή όμως αφορά συγκεκριμένες περιοχές και ακίνητα, και ενδεχομένως αγοραπωλησίες με αγοραστές ξένους επενδυτές και επιχειρήσεις.

Αντιθέτως, η γενική εικόνα δείχνει ότι οι περισσότερες συναλλαγές γίνονται στα επίπεδα των αντικειμενικών αξιών. Αυτό δεν σημαίνει ωστόσο ότι είναι και το τελικό τίμημα που καταβάλλεται. Μπορεί στο συμβόλαιο να αναγράφεται ως τίμημα η αντικειμενική αξία του ακινήτου και κάτω από το τραπέζι να δίνεται το υπόλοιπο ποσό. Η πρακτική αυτή έχει παραληφθεί στη χώρα μας και δεν αποτελεί εξαίρεση, αλλά τον γενικό κανόνα στις αγοραπωλησίες ακινήτων. Και προφανώς, δείχνει ότι όσοι συστηματικά φοροδιαφεύγουν και υποδηλώνουν εισοδήματα, αναγκαστικά σχεδόν πρέπει να δώσουν τη διαφορά με «μαύρα», καθώς διαφορετικά θα «πιαστούν» από τις διασταυρώσεις των δηλωθέντων εισοδημάτων.

Με βάση τα στοιχεία των συναλλαγών που προαναφέρθηκαν, παρατηρείται ότι η αγορά ακινήτων καταγράφει σαφείς ενδείξεις στροφής επενδυτικού ενδιαφέροντος σε ακίνητα υψηλής αξίας, κυρίως σε τουριστικά νησιά, περιοχές υψηλής ζήτησης στην Αττική και αστικά κέντρα με αναβαθμισμένο εμπορικό χαρακτήρα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του μη-

Οι πιο ακριβές αγοραπωλησίες ακινήτων

Ακόμη και δέκα φορές πάνω από την αντικειμενική – Πού έγιναν

τρώου μεταβιβάσεων αξιών ακινήτων:

- Η υψηλότερη συναλλαγή πραγματοποιήθηκε στον Δήμο Αθηναίων και αφορούσε επαγγελματικό ακίνητο επιφανείας 860,1 τ.μ., σε διατηρητέο κτίσμα, με τίμημα που ανήλθε σε 15.581.410 ευρώ, στις 10 Απριλίου 2025. Σημειώνεται ότι η τιμή ζώνης στην περιοχή ανέρχεται σε 4.500 ευρώ το τ.μ., ενώ η

τιμή πώλησης ανήλθε σε 18.115 ευρώ το τ.μ.

- Στην ίδια περιοχή πραγματοποιήθηκε και δεύτερη σημαντική πώληση επαγγελματικής στέγης 226,76 τ.μ., με αξία 11.869.762 ευρώ. Και σε αυτή την περίπτωση η τιμή ζώνης είναι στα επίπεδα των 4.500 ευρώ το τ.μ., ενώ η τιμή πώλησης διαμορφώθηκε σε 52.345 ευρώ το τ.μ.

- Αξιοσημείωτη ήταν και η πώληση τουριστικής εγκατάστασης στη Ρόδο, συνολικής επιφανείας 7.823 τ.μ., η οποία άλλαξε χέρια έναντι 8.700.000 ευρώ στα τέλη Ιανουαρίου.
- Στον μητροπολιτικό πόλο του Ελληνικού - Αγίου Κοσμά, ημιτελής κατοικία 330,3 τ.μ., με τίμημα 3.769.000 ευρώ (Απρίλιος 2025). Η τιμή ζώνης ανέρχεται σε 6.850

ευρώ και η τιμή πώλησης διαμορφώθηκε σε 7.538 ευρώ το τ.μ., αν και ημιτελής.

- Στη Βάρη, μονοκατοικία 401,93 τ.μ. με βοηθητικούς χώρους 484,95 τ.μ., η οποία πωλήθηκε έναντι 3.300.000 ευρώ (Απρίλιος 2025). Στην περιοχή η τιμή ζώνης ανέρχεται στα 1.600 ευρώ το τ.μ. Η τιμή πώλησης διαμορφώθηκε σε 8.210 ευρώ το τ.μ.

- Στη Μύκονο, μονοκατοικία 359,6 τ.μ. πωλήθηκε προς 3.800.000 ευρώ (Ιανουάριος 2025). Η τιμή ζώνης στην περιοχή ανέρχεται στα 1.050 το τ.μ. Η τιμή πώλησης έφθασε σε 10.567 ευρώ.

«Καμπανακί» από Κομισιόν

Με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 9,3% την πενταετία 2020-2024 κινήθηκαν οι τιμές των κατοικιών στην Ελλάδα σε σύγκριση με 4,9% κατά μέσον όρο στην υπόλοιπη Ευρώπη, με αποτέλεσμα οι κατοικίες να θεωρούνται υπερτιμημένες κατά 20%, σημειώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Κομισιόν επισημαίνει τη σοβαρότητα της στεγαστικής κρίσης, τονίζοντας ότι το υψηλό κόστος στέγασης πλήττει κυρίως τα νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα, επηρεάζοντας αρνητικά το βιοτικό τους επίπεδο.

Η έκθεση της Κομισιόν αναφέρει ότι το 2023, το 27% των Ελλήνων δαπανούσε πάνω από το 40% του διαθέσιμου εισοδήματός του για στέγαση, ποσοστό που είναι το υψηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον, το 35,2% του διαθέσιμου εισοδήματος των Ελλήνων κατευθυνόταν σε έξοδα στέγασης, όπως ενοίκια, λογαριασμοί και δάνεια, ποσοστό σχεδόν διπλάσιο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 19,7%. Η κατάσταση αυτή καθιστά τη στέγαση δυσπρόσιτη για μεγάλο μέρος του πληθυσμού, εντείνοντας τις κοινωνικές ανισότητες. Η Κομισιόν σημειώνει ακόμη ότι:

- Η ισχυρή αύξηση των τιμών των κατοικιών έχει επίσης προκαλέσει σημαντικές αυξήσεις ενοικίων.
- Η αύξηση των τιμών οφείλεται στον συνδυασμό της αναζωογόνησης της εγχώριας και εξωτερικής ζήτησης και της περιορισμένης προσφοράς λόγω χαμηλών επενδύσεων στον κατασκευαστικό τομέα για πολλά χρόνια.
- Η επιτάχυνση της κατασκευαστικής δραστηριότητας ενδέχεται να μετριάσει την αύξηση των τιμών των κατοικιών τα επόμενα χρόνια.

Πάνω από 50% η αύξηση τιμών κατοικιών στις Κυκλάδες σε 8 χρόνια

Από 2.453 ευρώ ανέβηκε σε 3.741 ευρώ η μέση αξία του τετραγωνικού

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Σε μία από τις δυναμικότερες περιοχές στην αγορά κατοικίας, μαζί με τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Αττικής και της Θεσσαλονίκης, έχουν εξελιχθεί οι Κυκλάδες, καθώς η υψηλή ζήτηση, ιδίως από το εξωτερικό, έχει πυροδοτήσει ένα ισχυρό ράλι τιμών τα τελευταία χρόνια. Σύμφωνα με σχετική ανάλυση του Spitogatos Insights, της ομώνυμης ψηφιακής πλατφόρμας ηλεκτρονικών αγγελιών, από το 2018 μέχρι και το φετινό πρώτο τρίμηνο, η μέση ζητούμενη τιμή πώλησης στις Κυκλάδες έχει αυξηθεί πάνω από 50%, με αποτέλεσμα πλέον να διαμορφώνεται σε 3.741 ευρώ/τ.μ., από 2.453 ευρώ/τ.μ. το 2018.

Πρόκειται για τιμή υψηλότερη από τις περισσότερες περιοχές της Αττικής, δείγμα και του διαφορετικού αγοραστικού κοινού στις Κυκλάδες, με σημαντικό το στοιχείο των αγοραστών από το εξωτερικό.

Διαρκής άνοδος

Μόνο κατά τους πρώτους τρεις μήνες του 2025, η ετήσια άνοδος διαμορφώθηκε σε 6,9%, ενώ, όπως τονίζεται στην ανάλυση, την τελευταία τριετία ο ρυθμός της ανόδου έχει επιταχυνθεί σημαντικά. Είναι χαρακτηριστικό ότι η μέση τιμή πώλησης το 2024 άγγιξε τα 3.500 ευρώ/τ.μ., σημειώνοντας αύξηση κατά 14,11% συγκριτικά με το 2023. Πάντως, ενώ παρουσιάζουν

αρκετές ομοιότητες, κάθε νησί των Κυκλάδων διαθέτει μοναδικά χαρακτηριστικά, διαφέροντας σημαντικά ως προς το μέγεθος, το τοπίο αλλά επίσης και τις ζητούμενες τιμές και τη διαθεσιμότητα ακινήτων προς πώληση ή ενοίκιαση.

Το ακριβότερο νησί είναι η Μύκονος, όπου η μέση ζητούμενη τιμή αγγίζει τις 7.018 ευρώ/τ.μ., ενώ ακολουθούν η Αντίπαρος και η Φολέγανδρος, με 6.263 ευρώ/τ.μ. και 5.093 ευρώ/τ.μ.

Η ετήσια μεταβολή τιμών στο α' τρίμηνο 2025 είναι 31% στη Φολέγανδρο και 25,3% στην Αντίπαρο.

αντιστοίχως. Πρόκειται για δύο προορισμούς που έχουν κερδίσει σημαντικό έδαφος το τελευταίο διάστημα, λόγω της απήχησης τους στους αγοραστές πολυτελών εξοχικών κατοικιών.

Αυτό αποτυπώνεται και στη μεγάλη αύξηση των τιμών, καθώς η ετήσια μεταβολή κατά το φετινό πρώτο τρίμηνο ανήλθε σε 31% στη Φολέγανδρο και σε 25,3% στην Αντίπαρο. Μεγάλη αύξηση τιμών φέτος με 18,3% καταγράφεται και στο νησί της Κύθνου, όπου η μέση ζητούμενη τιμή πώλησης διαμορφώνεται σε 4.000 ευρώ/τ.μ. Στον αντίποδα, η Ανδρος (2.105 ευρώ/τ.μ.)

και η Σύρος (2.174 ευρώ/τ.μ.) παραμένουν οι πιο προσιτές επιλογές για τους ενδιαφερόμενους αγοραστές.

Τιμές οικοπέδων

Όσον αφορά τις πωλήσεις οικοπέδων, η Αντίπαρος και η Σαντορίνη καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις ως τα ακριβότερα νησιά, ενώ ακολουθούν η Τήνος, η Κίμωλος και η Μήλος. Τις υψηλότερες αυξήσεις κατά το φετινό πρώτο τρίμηνο σημείωσαν η Φολέγανδρος (29%) και η Σέριφος (29,8%), ενώ σημαντική άνοδο καταγράφουν επίσης η Σίφνος (26,8%), η Ανδρος (22,2%) και η Τήνος (21,8%). Όσον αφορά την πορεία της προσφοράς κατοικιών προς πώληση, τα πέντε νησιά με τον μεγαλύτερο αριθμό διαθέσιμων κατοικιών προς πώληση είναι η Πάρος, η Σύρος, η Μύκονος, η Σαντορίνη και η Ανδρος.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν η Σύρος και η Ανδρος, οι οποίες, παρά τον χαμηλότερο βαθμό τουριστικής πίεσης σε σχέση με άλλα νησιά, φαίνεται να κερδίζουν έδαφος ως εναλλακτικοί προορισμοί για αγορά κατοικίας.

Σύμφωνα με την ανάλυση του Spitogatos Insights, «οι Κυκλάδες διατηρούν σταθερά τον χαρακτήρα τους ως ελκυστικός επενδυτικός και παραθεριστικός προορισμός, προσελκύοντας έντονο ενδιαφέρον τόσο από Έλληνες όσο και από διεθνείς αγοραστές. Το πρώτο τρίμηνο του 2025 τα

νησιά των Κυκλάδων κατατάσσονται στην έκτη θέση πανελλαδικά σε επίπεδο ζήτησης από την Ελλάδα και το εξωτερικό για αγορά κατοικίας, επιβεβαιώνοντας τη διαχρονική αξία τους στην εγχώρια και διεθνή ζήτηση για ακίνητα στην Ελλάδα. Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση της ζήτησης κατά 10,4% σε σύγκριση με το αντίστοιχο

τρίμηνο του 2024». Αισθητή μεταβολή καταγράφεται και στις προτιμήσεις των δυνητικών αγοραστών για αγορά κατοικίας στις Κυκλάδες τα τελευταία χρόνια. Το 2021 η υψηλότερη ζήτηση εντοπιζόταν, κατά σειράν, στην Πάρο, στη Μύκονο και στη Σύρο.

Σήμερα η Σύρος έχει «αναρριχηθεί» στην κορυφή των προτιμήσεων των

δυνητικών αγοραστών, ενώ έπονται η Πάρος, η Σαντορίνη, η Νάξος και η Τήνος. Από πλευράς χωρών, ξεχωρίζουν οι ζητήσεις από τις ΗΠΑ, το Ην. Βασίλειο και τη Γερμανία, ενώ ακολουθούν, κατά σειράν, οι αγοραστές από τη Γαλλία, τη Σουηδία, την Ελβετία, την Ολλανδία, την Αυστραλία, την Ιταλία και τον Καναδά.

ΚING'S GARDENS

ΑΠΟ €236.000

ΜΕ ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ROI) 6%

8000 57 57 | www.cyfieldgroup.com | [in](#) [f](#) [@](#) | [@cyfieldgroup](#) | **CYFIELD**

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ

Χτίζοντας δυνατούς δεσμούς με την κοινωνία

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση της Τράπεζας Κύπρου με τίτλο «Χτίζοντας Δυνατούς Δεσμούς με την Κοινωνία», η οποία φιλοξένησε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ), φιλανθρωπικά ιδρύματα και εθελοντικές οργανώσεις, με σκοπό την ενίσχυση της βιωσιμότητας και της συνεργασίας.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό από τον Πρόεδρο του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού, Ηλία Δημητρίου, ο οποίος τόνισε τη σημασία της συνεργείας μεταξύ εθελοντικών οργανώσεων και επιχειρήσεων, καθώς και την ανάγκη για σταθερές και διαφανείς συνεργασίες με επίκεντρο τον άνθρωπο.

Ακολούθησε η παρουσίαση της νέας υπηρεσίας QuickPay Care από την Τράπεζα Κύπρου, η οποία δίνει τη δυνατότητα σε πελάτες και οργανώσεις να ενισχύουν κοινωνικούς σκοπούς με εύκολο και άμεσο τρόπο μέσω ψηφιακών συναλλαγών.

Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν για το ρυθμιστικό πλαίσιο συμμόρφωσης των ΜΚΟ, από την Πάμελα Ετεοκλέους, Head of Financial Crime Policy and Assurance, της Διεύθυνσης Compliance της Τράπεζας καθώς και για τα βασικά στατικά μιας επιτυχημένης πρότασης χορηγίας από ΜΚΟ προς τον ιδιωτικό τομέα, από την Έλλη Ιωαννίδου, Διευθύντρια Εταιρικής Κοινωνικής Υπευθυνότητας της Τράπεζας Κύπρου. Οι παρουσιάσεις παρείχαν πολύτιμη γνώση και πρακτικά εργαλεία που ενισχύουν την επαγγελματική προσέγγιση των ΜΚΟ στις συνεργασίες τους με επιχειρήσεις.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με ανοιχτή συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, κατά την οποία αναδείχθηκαν οι προκλήσεις, αλλά και οι ευκαιρίες που προκύπτουν όταν οι κοινωνικοί και επιχειρηματικοί φορείς συνεργάζονται με κοινό όραμα.

ΚΩΤΣΟΒΟΛΟΣ

Ενισχύει οικογένειες που έχουν ανάγκη

Η Κωτσόβολος παρουσιάζει το πρόγραμμα «Δεύτερο Σπίτι» και μας καλεί να δωρίσουμε τις συσκευές που δε χρειαζόμαστε σε οικογένειες που τις έχουν πραγματικά ανάγκη. Με αυτόν τον τρόπο, η εταιρεία προτρέπει και ενδυναμώνει τους καταναλωτές να κάνουν REACT, για έναν Καλύτερο Κόσμο και να γίνουν μέρος της αλλαγής, αφού ακόμη και μια μικρή κίνηση –όπως η προσφορά μιας συσκευής που δεν χρειάζονται πλέον– μπορεί να δημιουργήσει ένα κύμα θετικής αλλαγής.

Το πρόγραμμα πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ), το οποίο ανταποκρινόμενο στην πρόσκληση που του απηύθυνε η εταιρεία, έλαβε θεσμικά την απόφαση να συνδράμει σε αυτήν τη δράση, αναγνωρίζοντας για μια ακόμη φορά την ανάγκη στήριξης οικογενειών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

Στο πλαίσιο αυτό, η Κωτσόβολος αναλαμβάνει να παραλάβει, να ελέγξει και να φροντίσει τις συσκευές που δεν χρειάζονται πλέον οι καταναλωτές, ενώ χωρίς κανένα κόστος και με δική της ευθύνη θα τις αποστέλλει στις ευάλωτες οικογένειες που τις χρειάζονται, σύμφωνα με την υπόδειξη του ΠΣΣΕ. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που ενισχύει την κυκλική οικονομία, καθώς την απόφαση να συνδράμει σε αυτήν τη δράση, αναγνωρίζοντας για μια ακόμη φορά την ανάγκη στήριξης οικογενειών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

Σε δημοσιογραφική διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου, παρουσία του υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, κ. Γιώργου Παπαναστασίου, η Κωτσόβολος παρουσίασε το πρόγραμμα «Δεύτερο Σπίτι», ενώ ανακοίνωσε πως έχει ήδη προχωρήσει στη δωρεά 52 συσκευών σε οικογένειες, μέσω του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού, συμβάλλοντας στο σπουδαίο έργο που επιτελεί ο Οργανισμός.

Χαιρετίζοντας την εκδήλωση, ο υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, κ. Γιώργος Παπαναστασίου, τόνισε τη στήριξη του Υπουργείου στη σημαντική αυτή πρωτοβουλία. «Το πρόγραμμα «Δεύτερο Σπίτι» που παρουσιάζεται σήμερα, αποτελεί μια αξιόπαινη πρωτοβουλία με έντονο κοινωνικό πρό-

σχηματιστικό περιεχόμενο και ουσιαστική περιβαλλοντική ευαισθησία. Πρόκειται για δράση που υπερβαίνει τα στενά όρια ενός εταιρικού προγράμματος, καθώς υλοποιείται σε συνεργασία με το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού, με σκοπό την έμπρακτη στήριξη ευάλωτων οικογενειών σε ολόκληρη την Κύπρο. Είναι ένα πρόγραμμα που αξίζει να σταθεί στο προσκήνιο, αφού συνδυάζει την κοινωνική αλληλεγγύη με την κυκλική οικονομία, ενώ δημιουργεί κι ένα ξεκάθαρο αποτύπωμα ουσιαστικής εταιρικής ευθύνης».

Η Κωτσόβολος συνεχίζει να καινοτομεί και να ξεχωρίζει, κατακτώντας το Best Buy Award συνολικά σε 8 κατηγορίες, μεταξύ των οποίων και στην κατηγορία «Τμήμα φρέσκων φρούτων και λαχανικών» από τον διεθνή οργανισμό ICERTIAS, αναδεικνύοντάς την, τη «No.1 εταιρεία στην Κύπρο με την καλύτερη σχέση ποιότητας-τιμής» για το έτος 2023/2024.

KPMG ΚΥΠΡΟΥ

«Πυροδοτεί» την καινοτομία με το «Business Game» 2025

Στις 25 Ιουνίου 2025, η KPMG Κύπρου μετέτρεψε τα γραφεία της στη Λευκωσία σε ένα κέντρο καινοτομίας και επιχειρηματικού πνεύματος με τη διοργάνωση του 8ου ετήσιου Business Game. Η πρόκληση έδωσε την ευκαιρία σε φιλόδοξους φοιτητές να σκεφτούν ευρηματικά και να παρουσιάσουν τολμηρές ιδέες, συμμετέχοντας στο κορυφαίο γεγονός του Summer Internship Programme της KPMG.

Οι interns χωρίστηκαν σε ομάδες

και ανέλαβαν να σχεδιάσουν μία τεχνολογικά υποστηριζόμενη, βιώσιμη λύση σε ένα συγκεκριμένο ζήτημα. Κάθε ομάδα ανέπτυξε ένα επιχειρηματικό concept και το παρουσίασε σε μία επιτροπή «επενδυτών» –ένα μείγμα διοικητικών στελεχών της KPMG Κύπρου και εκπροσώπων από την ίδια την ομάδα των interns– οι οποίοι αξιολόγησαν τα έργα βάσει δημιουργικότητας, υλοποισιμότητας και αντίκτυπου.

Οι ξεχωριστές ιδέες και εντυπω-

σιακές παρουσιάσεις δημιούργησαν μια ατμόσφαιρα γεμάτη ενέργεια και ενθουσιασμό. Για ακόμη μία χρονιά η εκδήλωση ήταν κάτι πολύ περισσότερο από έναν διαγωνισμό, καθώς διενήργησε ως πλατφόρμα

για καινούργιες ιδέες από ταλαντούχους νέους. Το Business Game της KPMG συνεχίζει να εμπνέει, να προκαλεί και να ενδυναμώνει την επόμενη γενιά που φέρνει την αλλαγή.

LIDL ΚΥΠΡΟΥ

Η νέα καμπάνια επαναπροσδιορίζει τη φρεσκάδα

Η Lidl Κύπρου παρουσιάζει τη νέα της καλοκαιρινή καμπάνια «Πραγματικά Φρέσκα στα Lidl», μια καινοτομία προσέγγιση στην προβολή της φρεσκάδας, που συνδυάζει κινηματογραφική αισθητική, αυθεντικές εμπειρίες και κυπριακό φως. Η καμπάνια ξεχωρίζει για τη δημιουργική της σύλληψη, μετατρέποντας την καθημερινή εμπειρία των φρούτων και λαχανικών σε ένα οπτικοακουστικό ταξίδι αισθήσεων.

Σε 60 δευτερόλεπτα, η Lidl Κύπρου επαναπροσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνείται η φρεσκάδα: με υποκειμενικά πλάνα που βάζουν τον θεατή στη θέση του πρωταγωνιστή, με ήχους και εικόνες που ζυπνούν μνήμες καλοκαιριού, και με food styling που αναδεικνύει την ποιότητα των προϊόντων. Η καμπάνια δεν «διαφημίζει» απλώς, αλλά διηγείται μια ιστορία – μια ιστορία κυπριακής γης, καθημερινών στιγμών και αυθεντικής απόλαυσης.

Η καινοτομία δεν περιορίζεται μόνο στο δημιουργικό. Η Lidl Κύπρου επενδύει στρατηγικά στην τοπική παραγωγή και διαφάνεια. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός πως 57% της μανάβικς της προέρχεται από Κύπριους προμηθευτές. Πάνω από 110 επιλογές φρούτων και λαχανικών είναι διαθέσιμες καθημερινά, ενώ πραγματοποιούνται περισσότεροι από 1.400 ποιοτικοί έλεγχοι ετησίως.

Η Lidl Κύπρου συνεχίζει να καινοτομεί και να ξεχωρίζει, κατακτώντας το Best Buy Award συνολικά σε 8 κατηγορίες, μεταξύ των οποίων και στην κατηγορία «Τμήμα φρέσκων φρούτων και λαχανικών» από τον διεθνή οργανισμό ICERTIAS, αναδεικνύοντάς την, τη «No.1 εταιρεία στην Κύπρο με την καλύτερη σχέση ποιότητας-τιμής» για το έτος 2023/2024.

JAKE GYLLENHAAL
NIGHTCRAWLER
RELEASING OCTOBER 31

SUNDAY NIGHT MOVIE
MOVIES BEST HD
THE HOME OF MOVIES!

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΙΟΥΛΙΟΥ 21:00

NIGHTCRAWLER
ΘΡΙΛΕΡ

Με το θράσος και την ευρηματικότητά του, ο μικροσπατεωνάς Λου Μπλουμ αναδεικνύεται πολύ σύντομα, με μια σειρά αιματοβαμμένων αποκλειστικότητας, σε περιζήτητο τηλεοπτικό ανταποκριτή του νυχτερινού Λος Άντζελες.

Το Κανάλι Διατίθεται:

Θέση: 101 Θέση: 49 www.mesimvria.com

ΑΘΛΗΤΙΚΑ
ΜΕ ΑΠΟΨΗ

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

Με άνοδο ξεκίνησε τον Ιούλιο το Χρηματιστήριο της Αθήνας

Ο Γενικός Δείκτης ενισχύθηκε 0,91% και έκλεισε στις 1.885,04 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Με δυναμική επιστροφή των αγοραστών ξεκίνησε το Χρηματιστήριο Αθηνών τον Ιούλιο, με τις τοποθετήσεις να επικεντρώνονται κυρίως στις τραπεζικές μετοχές. Το Χ.Α. υπεραπέδωσε έτσι έναντι των ευρωπαϊκών αγορών, όπου το κλίμα που επικράτησε ήταν επιφυλακτικό έπειτα από τη μικρή άνοδο που σημείωσε ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη, επιστρέφοντας στον στόχο του 2% τον προηγούμενο μήνα, υποδηλώνοντας ότι η ΕΚΤ πιθανότατα θα κάνει μια παύση στις μειώσεις των επιτοκίων. Παράλληλα οι επενδυτές παρακολουθούσαν τις εμπορικές συνομιλίες των ΗΠΑ και έναν μαραθώνιο ψηφοφορίας στην Ουάσιγκτον σχετικά με το νομοσχέδιο Τραμπ για τους φόρους και τις δαπάνες.

Σύμφωνα με εγχώριους αναλυτές, το επόμενο διάστημα οι θετικοί καταλύτες για το Χ.Α., αλλά και για τα διεθνή χρηματιστήρια, θα αναζητηθούν στο προϊόν των εμπορικών συζητήσεων για τους δασμούς, αλλά ακόμη κι αν έχουμε ένα συ-

Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε άνοδο 1,76% κλείνοντας στις 1.965,45 μονάδες.

νολικά θετικό αποτέλεσμα, εκτιμούν ότι δεν είναι δεδομένο ότι θα οδηγήσει σε άμεση περαιτέρω άνοδο τις αγορές. Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.885,04 μονάδες με κέρδη 0,91%, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 252,94 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με κέρδη 1% στις 4.727,08 μονάδες, ενώ με άνοδο 0,14% έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, στις 2.772,63 μονάδες.

Στα μη τραπεζικά blue chips, με κέρδη 2,47% έκλεισε η Coca-Cola και ακολουθώντας με κέρδη άνω του 1% οι ΟΠΑΠ και Βιοχάλλκο.

Ο δείκτης MSCI Greece (εννέα μετοχές, με τις τέσσερις να είναι οι συστημικές τράπεζες) πετυχαίνει την καλύτερη απόδοση παγκοσμίως σε όρους δολαρίου (+53%).

Στον αντίποδα, απώλειες 3,03% σημείωσε η Σαράντς, ενώ άνω του 1% ήταν η πτώση σε Jumbo, Metlen και TITAN.

Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε άνοδο 1,76% κλείνοντας στις 1.965,45 μονάδες, με την Alpha Bank να σημειώνει κέρδη 3,68%, την Optima Bank να ακολουθεί με κέρδη 1,75%, την Εθνική Τράπεζα να ενισχύεται κατά 1,52%, την Τράπεζα Πειραιώς κατά 1,50% και τη Eurobank κατά 1,17%, ενώ αμετάβλητη έκλεισε η Τράπεζα Κύπρου.

Όπως σχολιάζει ο Δημήτρης Τζάνας, σύμβουλος Διοίκησης Κύκλος ΑΞΕΠΕΥ, το ελληνικό χρηματιστήριο συγχρονίζει

την κίνησή του με τις διεθνείς αγορές, έχοντας πετύχει αξιοσημείωτες επιδόσεις στο εξάμηνο.

Ετσι, ο Γενικός Δείκτης σημειώνει αλεπαλλάλληλα ρεκόρ 15ετίας, με ώθηση και από τον οίκο MSCI, ο οποίος άφησε πριν από μερικές μέρες ανοικτό το ενδεχόμενο να συμπεριλάβει το Χ.Α. σε watchlist για αναβάθμιση σε ανεπτυγμένη αγορά αν συνομολογήσει η επενδυτική κοινότητα. Επί του παρόντος, πάντως, όπως παρατηρεί ο κ. Τζάνας, ο δείκτης MSCI Greece (εννέα μετοχές, με τις τέσσερις να είναι οι συστημικές τράπεζες) πετυχαίνει την καλύτερη απόδοση παγκοσμίως σε όρους

δολαρίου (+53%). Περαιτέρω καταλύτς για την ελληνική αγορά αναμένεται να αποτελέσει, κατά τον αναλυτή, η εκκίνηση της διαπραγματεύσεως της Metlen στο χρηματιστήριο του Λονδίνου στις αρχές Αυγούστου, ολοκληρώνοντας το εγχείρημα της ταυτόχρονης διαπραγμάτευσης σε δύο αγορές.

Από την άλλη πλευρά, συμπληρώνει ο αναλυτής, το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ προκάλεσε μικρές μόνο χρηματιστηριακές αναταράξεις, καθώς τα διεθνή κεφάλαια δεν θεωρούν ότι υφίσταται ουσιώδης απειλή «πολιτικού κινδύνου» για την ελληνική οικονομία.

Δεύτερη ημέρα πτώσης στις ευρωπαϊκές αγορές

Με πτώση –για δεύτερη συνεχόμενη ημέρα– έκλεισαν χθες τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια με φόντο τις εκτιμήσεις για μικρή άνοδο στον πληθωρισμό στην Ευρωζώνη και την αντίστροφη μέτρηση για την επιβολή των νέων δασμών του Ντόναλντ Τραμπ. Οι «27» που καλούνται να καταλήξουν σε εμπορική συμφωνία με την Ουάσιγκτον μέχρι τις 9 Ιουλίου φέρεται να αποδέχονται τον καθολικό δασμό του Τραμπ, ύψους 10%, στις εξαγωγές για να αποφύγουν μια επικείμενη αύξηση 50%, αλλά παράλληλα επιδιώκουν βασικές εξαιρέσεις, αναφέρει το πρακτορείο Bloomberg.

Ο ευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 υποχώρησε λοιπόν κατά 0,21% στις 540 μονάδες, ο FTSE 100 στο Λονδίνο σημείωσε άνοδο 0,28% στις 8.785 μονάδες, ο DAX 30 στη Φρανκφούρτη κινήθηκε χαμηλότερα 0,99% στις 23.673 μονάδες και ο CAC 40 στο Παρίσι κατέγραψε απώλειες 0,04% στις 7.662 μονάδες.

Νωρίτερα ανακοινώθηκε ότι ο ετήσιος πληθωρισμός στην Ευρωζώνη αναμένεται να διαμορφωθεί στο 2% τον Ιούνιο του 2025, σημειώνοντας μικρή άνοδο από το 1,9% του Μαΐου. Η εξέλιξη αυτή αντικατοπτρίζει τις συνεχιζόμενες πιέσεις στις τιμές, οι οποίες παραμένουν πλησιών του στόχου της ΕΚΤ για πληθωρισμό κοντά, αλλά κάτω από το 2%.

Η γερμανική βιομηχανική και αμυντική εταιρεία Thyssenkrupp είναι μεταξύ των εταιρειών με τις χειρότερες επιδόσεις, καταγράφοντας απώλειες ύψους 5,4%. Η πτώση σημειώθηκε μετά την ανακοίνωση του μεγάλων της αμερικανικής συνταξιοδοτικού ταμείου της Νορβηγίας, KLP, τη Δευτέρα ότι θα αποκλείσει την εταιρεία –καθώς και την αμερικανική εταιρεία κατασκευής φορητών Oshkosh Corporation– από το χαρτοφυλάκιό του λόγω των «πωλήσεων όπλων στον ισραηλινό στρατό». Το KLP δήλωσε

Το πετρέλαιο Brent ενισχύθηκε κατά 0,5%, στα 67,06 δολ./βαρέλι.

Νευρικότητα στα χρηματιστήρια ενόψει εκπνοής της προθεσμίας Τραμπ για επιβολή δασμών.

ότι είχε αξιολογήσει τις εταιρείες και «ξεκίνησε διάλογο» μαζί τους μετά τη δημοσίευση έκθεσης του ΟΗΕ πριν από ένα χρόνο, η οποία προσδιόριζε τους προμθευτές όπλων ή εξοπλισμού στις Ισραηλινές Αμυντικές Δυνάμεις (IDF) που χρησιμοποιούνται στη Γάζα.

Μέχρι τις 16 Ιουνίου το KLP κατείχε μετοχές αξίας περίπου 1 εκατ. δολαρίων στην Thyssenkrupp, ανέφερε το συνταξιοδοτικό ταμείο. Η τιμή της μετοχής της είχε υπερδιπλασιαστεί από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα, καθώς οι επενδυτές στοιχηματίζουν σε υψηλότερες ευρωπαϊκές αμυντικές δαπάνες στην περιοχή, ιδίως στη Γερμανία.

Το πετρέλαιο Brent ενισχύθηκε κατά 0,5% στα 67,06 δολάρια ανά βαρέλι και η τιμή του αργού WTI σημείωσε άνοδο 0,7%, στα 65,51 δολάρια.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη			UNITEDHEALTH G			324,3			3,9523			PRUDENTIAL			909,6			-0,811			E.ON SE NA			15,85			0,225			CREDIT SAISON			3969			1,77			ALSTOM			19,33			-2,4								
(Σε δολάρια)			US BANCORP			46,3245			2,3746			PERSIMMON			1298,5			0,193			FRESENIUS MEDI			48,8			0,15			DAIWA SEC GROU			1007,5			-1,66			AXA			41,06			-1,46								
Εταιρείες			Πριν από το κλείσιμο			Μετ.%			VERIZON COMMS			43,79			1,2018			PEARSON			1087,5			1,493			FRESENIUS SE			42,64			-0,04			SUBARU			2466,5			-1,95			BNP PARIBAS			75,20			-1,47		
Εταιρείες			Πριν από το κλείσιμο			Μετ.%			WALT DISNEY CO			122,8177			-0,9615			RELX			3923			-0,356			HEIDELBERG MAT			192,25			-7,2			FUJIFILM HOLDI			3058			-2,67			BOUYGUES			38,62			0,57		
3M COMPANY			155,72			2,2859			WELLS FARGO & WARMART INC			80,9975			1,0671			RIO TINTO			4201,513			0,448			HENKEL AG&CO V			67,36			0,7			FUJITSU			3484			-0,88			CAPGEMINI			145,20			0,1		
ALCOA CORP			30,575			3,6089			SAINSBURY(U)			286,6			-1,104			SCHROEDERS			364,2			0,775			MERCK KGAA			112,4			2,4			HONDA MOTOR			1396			0,11			CREDIT AGRICOL			15,95			-0,72		
ALTRIA GROUP			58,41			-0,3752			SAGE GRP			1230,5			-1,599			MUNICH RUECK N			545			-5,6			IHI			15730			0,58			DANONE			70,20			1,21											
AMAZON COM			218,99			-0,1823			ST.JAMES'S PLA			1186,913			-0,338			RWE AG			36,05			0,62			ISUZU MOTORS			18315			0,05			DASSAULT SYSTE			30,73			0											
AMER EXPRESS C			320,72			0,5455			SMITHSONEPHEW			1119			0,539			VOLKSWAGEN VZ			89,26			-0,36			KAJIMA CORP			3772			0,24			L.V.M.H.			469,05			5,5											
AMER INTL GROU			86,17			0,6776			SSE			1841,5			0,573			VONOVIA SE			30,23			0,32			KEIO			3440			-1,88			LAGARDERE			21,50			-0,46											
AMGEN			292,36			4,7097			STAND.CHART.			1183,9205			-2,071			SIEMENS N			215,65			-2			KOBE STEEL			1570			-0,25			MICHELIN			31,47			-0,22											
APPLE INC			207,44			1,1064			ANTOFAGASTA			1832			1,243			SEVERN TRENT			2774			1,463			SAP SE			255,6			-2,55			KONICA MINOLTA			472			0,6											
BANK OF AMERIC			47,99			1,4159			AVIVA			614			-0,84			TRAVIS PERKINS			617,715			1,771			JTEKT			1184,5			-0,29			KERING			195,52			5,94											
BAXTER INTL IN			31,59			4,3263			ASTRAZENCA			10328,319			2,787			TESCO			404,019			1,178			MITSUB UFJ FG			1969			-0,71			PUBLICIS GROUP			92,26			0,2											
BOEING CO			208,9361			-0,2834			BABCOCK INTL			1129			-2,526			TAYLOR WIMPEY			116,512			-0,253			MITSUBISHI COR			2887			-0,03			RENAULT			40,17			2,66											
BRISTOL MYERS			47,98			3,6509			BAE SYS.			1886			-1,246			UNILEVER			4480			1,243			MITSUBISHI ELE			3142			1			SAINT-GOBAIN			97,96			-1,69											
CATERPILLAR IN			392,16			1,0175			BARCLAYS			331,45			-2,253			UTD. UTILITIES			1160,5			1,664			MITSUBISHI MOT			407,9			-0,15			SANOFI			83,07			1,05											
THE CIGNA GP O			336,255			1,7167			BR.AMER.TOB.			3445			-1,299			VODAFONE GRP.			79,051			2,443			NEC CORPORATIO			4174			-1,07			SCHNEIDER ELEC			222,35			-1,53											
CHEVRON			145,76			1,7948			BERKELEY GPHL			3856,563			1,244 <td colspan="3">WPP</td> <td colspan="3">523,8</td> <td colspan="3">2,185</td> <td colspan="3">ABN AMRO BANK</td> <td colspan="3">23,23</td> <td colspan="3">-0,04</td> <td colspan="3">NIKKON HLDG</td> <td colspan="3">3239</td> <td colspan="3">0,93</td>			WPP			523,8			2,185			ABN AMRO BANK			23,23			-0,04			NIKKON HLDG			3239			0,93											
CISCO SYSTEMS			68,755			-0,9008			BR.LAND			379,6			0,85			WHITBREAD			2918			3,365			AKZO NOBEL			59,42			0,03			NIKON CORP			1465			-1,01											
CTIGROUP			85,535			0,4875			BUNZL			2360			1,724 <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">ARCELOORMITTAL</td> <td colspan="3">26,36</td> <td colspan="3">-1,9</td> <td colspan="3">NISSUI CORP</td> <td colspan="3">1950</td> <td colspan="3">0,05</td>												ARCELOORMITTAL			26,36			-1,9			NISSUI CORP			1950			0,05											
CERVCEERIAS			12,99			0,5418			BP			368,25			0,697 <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">ASML HOLDING</td> <td colspan="3">668,2</td> <td colspan="3">-1,39</td> <td colspan="3">NISSAN MOTOR C</td> <td colspan="3">341,8</td> <td colspan="3">-2,4</td>												ASML HOLDING			668,2			-1,39			NISSAN MOTOR C			341,8			-2,4											
COCA-COLA CO			72,09			1,894			BURBERRY GRP			11775			2,369 <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">GALAPAGOS</td> <td colspan="3">23,84</td> <td colspan="3">0,34</td> <td colspan="3">NOMURA HOLDING</td> <td colspan="3">936,9</td> <td colspan="3">-1,59</td>												GALAPAGOS			23,84			0,34			NOMURA HOLDING			936,9			-1,59											
COLGATE PALMOL			92,0317			1,245			BT GROUP			195,371			1,394 <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">HEINEKEN</td> <td colspan="3">75,76</td> <td colspan="3">2,35</td> <td colspan="3">NISSAN CHEMICA</td> <td colspan="3">4315</td> <td colspan="3">-1,95</td>												HEINEKEN			75,76			2,35			NISSAN CHEMICA			4315			-1,95											
DANAOS CORP			86,8257			0,6792			COCACOLA HBC A			3820 <td colspan="3">1,735</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">ING GROEP</td> <td colspan="3">18,628</td> <td colspan="3">0,01</td> <td colspan="3">NIPPON PAPER I</td> <td colspan="3">1032</td> <td colspan="3"></td>			1,735												ING GROEP			18,628			0,01			NIPPON PAPER I			1032														
DIANA SHIPPING			1,495			2,3973			CARNIVAL			1883,849 <td colspan="3">3,007</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">KPN KON</td> <td colspan="3">4,139</td> <td colspan="3">0,07</td> <td colspan="3">OBAYASHI CORP</td> <td colspan="3">2163,5</td> <td colspan="3">-1,01</td>			3,007												KPN KON			4,139			0,07			OBAYASHI CORP			2163,5			-1,01											
DOW INC			28,17			6,3822			CENTRICA			161 <td colspan="3">-0,526</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">NN GROUP</td> <td colspan="3">56,1</td> <td colspan="3">-0,57</td> <td colspan="3">ODAKUY ELEC RA</td> <td colspan="3">1654</td> <td colspan="3">-1,9</td>			-0,526												NN GROUP			56,1			-0,57			ODAKUY ELEC RA			1654			-1,9											
DUPONT DE NMOU			71,67			4,4905			COMPASS GROUP			2527,15 <td colspan="3">2,432</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">IMCO</td> <td colspan="3">114,1</td> <td colspan="3">0,04</td> <td colspan="3">QII HOLDINGS</td> <td colspan="3">728,8</td> <td colspan="3">0,41</td>			2,432												IMCO			114,1			0,04			QII HOLDINGS			728,8			0,41											
GLBL X EM MR E			29,273281			-0,1621			CAPITA GROUP			332,5 <td colspan="3">-0,3</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">RANDSTAD</td> <td colspan="3">40</td> <td colspan="3">2,04</td> <td colspan="3">RICOH CO LTD</td> <td colspan="3">1374,5</td> <td colspan="3">0,66</td>			-0,3												RANDSTAD			40			2,04			RICOH CO LTD			1374,5			0,66											
ENTERGY CP			82,84			-0,3369			CRH			6856 <td colspan="3">2,145</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">RELX</td> <td colspan="3">45,7</td> <td colspan="3">-0,48</td> <td colspan="3">SECOM</td> <td colspan="3">5238</td> <td colspan="3">1,06</td>			2,145												RELX			45,7			-0,48			SECOM			5238			1,06											
EXXON MOBIL			109,241			1,3367			DCC			4800 <td colspan="3">1,523</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">VOPAK</td> <td colspan="3">41,32</td> <td colspan="3">-2,13</td> <td colspan="3">SEVEN & I HLDG</td> <td colspan="3">2285</td> <td colspan="3">-1,64</td>			1,523												VOPAK			41,32			-2,13			SEVEN & I HLDG			2285			-1,64											
FEDEX CORP			235,95			3,801			DIAGEO			1896,5 <td colspan="3">3,747</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">WOLTERS KLUWER</td> <td colspan="3">138,25</td> <td colspan="3">-2,61</td> <td colspan="3">SHARP CORP</td> <td colspan="3">694,1</td> <td colspan="3">-1,04</td>			3,747												WOLTERS KLUWER			138,25			-2,61			SHARP CORP			694,1			-1,04											
FORD MOTOR CO			11,335			4,47			DIRECT LINE			305 <td colspan="3">-0,522</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td>			-0,522																																						
INTL BUS MACHI			290,77			-1,3603			EXPERIAN			3728,126 <td colspan="3">-0,107</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">GIVAUDAN N</td> <td colspan="3">3878</td> <td colspan="3">0,96</td> <td colspan="3">SHIMIZU CORP</td> <td colspan="3">1616,5</td> <td colspan="3">0,34</td>			-0,107												GIVAUDAN N			3878			0,96			SHIMIZU CORP			1616,5			0,34											
GENERAL DYNAMI			292,985			0,4543			EASYJET			532,8 <td colspan="3">0,113</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">NESTLE SA</td> <td colspan="3">79,15</td> <td colspan="3">0,41</td> <td colspan="3">SHISEIDO</td> <td colspan="3">2610</td> <td colspan="3">1,42</td>			0,113												NESTLE SA			79,15			0,41			SHISEIDO			2610			1,42											
GE AEROSPACE O			248,2			-3,5705			FRESNILLO			1464,647 <td colspan="3">1,042</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">TRANSOCEAN N</td> <td colspan="3">0</td> <td colspan="3">0</td> <td colspan="3">SONY GROUP COR</td> <td colspan="3">3640</td> <td colspan="3">-2,41</td>			1,042												TRANSOCEAN N			0			0			SONY GROUP COR			3640			-2,41											
GOLDM SACHS GR			705,28			-0,349			GLENCORE			290,034 <td colspan="3">2,697</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">SWISSCOM N</td> <td colspan="3">566</td> <td colspan="3">0,62</td> <td colspan="3">ENI</td> <td colspan="3">13,79</td> <td colspan="3">13,76</td>			2,697												SWISSCOM N			566			0,62			ENI			13,79			13,76											
HALLIBURTON CO			21,325			4,6369			GSK			1412,5 <td colspan="3">1,619</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">SWISS RE N</td> <td colspan="3">136,45</td> <td colspan="3">-0,51</td> <td colspan="3">#N/A Invalid field.</td> <td colspan="3">4,845</td> <td colspan="3">-0,95</td>			1,619												SWISS RE N			136,45			-0,51			#N/A Invalid field.			4,845			-0,95											
THE HTFD INS O			126,95			0,0631			HKMA			1983,397 <td colspan="3">0,201</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">UBS GROUP N</td> <td colspan="3">26,64</td> <td colspan="3">-0,78</td> <td colspan="3">MEDIOBANCA</td> <td colspan="3">19,74</td> <td colspan="3">19,74</td>			0,201												UBS GROUP N			26,64			-0,78			MEDIOBANCA			19,74			19,74											
HP INC			25,675			4,9673			HAMMERSON			303,452 <td colspan="3">1,605</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">ZURICH INSURAN</td> <td colspan="3">554,2</td> <td colspan="3">-0,07</td> <td colspan="3">RCS MEDIAGROUP</td> <td colspan="3">0,99</td> <td colspan="3">1,00</td>			1,605												ZURICH INSURAN			554,2			-0,07			RCS MEDIAGROUP			0,99			1,00											
HOME DEPOT INC			378,23			3,1611			HSBC HLDGS.UK			868,434 <td colspan="3">-1,27</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td>			-1,27																																						
INTEL CORP			22,9889			2,629			INTL CONSOL AI			343 <td colspan="3">0,557</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">TELECOM ITALIA</td> <td colspan="3">5,41</td> <td colspan="3">0,45</td> <td colspan="3">SUMITOMO CHEM</td> <td colspan="3">348,8</td> <td colspan="3">0,09</td>			0,557												TELECOM ITALIA			5,41			0,45			SUMITOMO CHEM			348,8			0,09											
JOHNSON JOHNSO			157,195			2,91			INTERCON. HOTE			8316,11 <td colspan="3">1,999</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">TENARIS</td> <td colspan="3">15,75</td> <td colspan="3">15,98</td> <td colspan="3">TORAY INDUSTRI</td> <td colspan="3">983,7</td> <td colspan="3">-1,02</td>			1,999												TENARIS			15,75			15,98			TORAY INDUSTRI			983,7			-1,02											
JPMORGAN CHASE			288,445			-0,5053			3I GRP			4082,248 <td colspan="3">-0,461</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">TERNA</td> <td colspan="3">8,75</td> <td colspan="3">8,73</td> <td colspan="3">TORAY INDUSTRI</td> <td colspan="3">983,7</td> <td colspan="3">-1,02</td>			-0,461												TERNA			8,75			8,73			TORAY INDUSTRI			983,7			-1,02											
LAZARD INC ORD			48,55 <th colspan="3">1,188</th> <th colspan="3">IMPBRRANDS</th> <th colspan="3">2886<td colspan="3">-0,521</td><td colspan="3"></td><td colspan="3"></td><td colspan="3"></td><td colspan="3">UNICREDIT</td><td colspan="3">55,93</td><td colspan="3">-1,72</td><td colspan="3">TENDR MICRO</td><td colspan="3">9750</td><td colspan="3">-2,28</td></th>			1,188			IMPBRRANDS			2886 <td colspan="3">-0,521</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">UNICREDIT</td> <td colspan="3">55,93</td> <td colspan="3">-1,72</td> <td colspan="3">TENDR MICRO</td> <td colspan="3">9750</td> <td colspan="3">-2,28</td>			-0,521												UNICREDIT			55,93			-1,72			TENDR MICRO			9750			-2,28											
MCDONALD'S CO			299,41			2,478			INTERTEK GROUP			4693,8532 <td colspan="3">-0,084</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td>			-0,084																																						
MERCK & CO			82,43			4,1309			LAND SECS.			633,5 <td colspan="3">0,396</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">BAYER N</td> <td colspan="3">26,46</td> <td colspan="3">9,25</td> <td colspan="3">TOPY INDS LTD</td> <td colspan="3">2251</td> <td colspan="3">-0,62</td>			0,396												BAYER N			26,46			9,25			TOPY INDS LTD			2251			-0,62											
MICROSOFT CP			491,36			2,2859			LEGAL&GEN.			255,518 <td colspan="3">0,196</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">COMMERCZBANK</td> <td colspan="3">26,7</td> <td colspan="3">-0,08</td> <td colspan="3">CANON INC</td> <td colspan="3">4086</td> <td colspan="3">-2,46</td>			0,196												COMMERCZBANK			26,7			-0,08			CANON INC			4086			-2,46											
3M COMPANY			155,72			2,2859			LLOYDS GRP.			76,47 <td colspan="3">-0,443</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">CONTINENTAL AG</td> <td colspan="3">74,3</td> <td colspan="3">0,2</td> <td colspan="3">ASTELLAS PHARM</td> <td colspan="3">1391</td> <td colspan="3">-1,8</td>			-0,443												CONTINENTAL AG			74,3			0,2			ASTELLAS PHARM			1391			-1,8											
MORGAN STANLEY			140,48			-0,2698			MARKS & SP.			584751 <td colspan="3">0,536</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">DEUTSCHE BANK</td> <td colspan="3">24,26</td> <td colspan="3">-0,91</td> <td colspan="3">BRIDGESTONE CO</td> <td colspan="3">5945</td> <td colspan="3">0,76</td>			0,536												DEUTSCHE BANK			24,26			-0,91			BRIDGESTONE CO			5945			0,76											
NIKE INC CL B			73,53			3,5051			MONDI <td colspan="3">1210,5</td> <td colspan="3">1,765</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">DT BOERSE N</td> <td colspan="3">274,8</td> <td colspan="3">-2,1</td> <td colspan="3">CASIO COMPUTER</td> <td colspan="3">1093,5</td> <td colspan="3">-0,59</td>			1210,5			1,765												DT BOERSE N			274,8			-2,1			CASIO COMPUTER			1093,5			-0,59											
NORFOLK SOUTHE			263,65			3,0004			NATIONAL GRID <td colspan="3">1068</td> <td colspan="3">1,083</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">DT LUFTHANS A</td> <td colspan="3">7,256</td> <td colspan="3">0,076</td> <td colspan="3">CITIZEN WATCH</td> <td colspan="3">842</td> <td colspan="3">-1,52</td>			1068			1,083												DT LUFTHANS A			7,256			0,076			CITIZEN WATCH			842			-1,52											
PFIZER INC			25,24 <th colspan="3">4,1254</th> <th colspan="3">NEXT<td colspan="3">12540</td><td colspan="3">0,804</td><td colspan="3"></td><td colspan="3"></td><td colspan="3"></td><td colspan="3">DT TELEKOM N</td><td colspan="3">31,1</td><td colspan="3">0,13</td><td colspan="3"></td><td colspan="3"></td><td colspan="3"></td><td colspan="3"></td></th>			4,1254			NEXT <td colspan="3">12540</td> <td colspan="3">0,804</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3">DT TELEKOM N</td> <td colspan="3">31,1</td> <td colspan="3">0,13</td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td> <td colspan="3"></td>			12540			0,804												DT TELEKOM N			31,1			0,13																				
PROCTER & GAMB			161,86			1,5943			JOHNSON MATTHE			1786,857			2,938												BAY MOT WERKE			75,3			-0,16																				
ROCKWELL AUTOM			338,11			1,7882			KINGSFISHER			292			0,413												BEIERSDORF			107,9			1,3																				
SCHLIMBERGER L			35,3217			4,5021			LAND SEC.			633,5			0,396												BAYER N			26,46			9,25																				
SOUTHERN			92,25			0,4574			LLOYDS GRP.			76,47			-0,443												CONTINENTAL AG			74,3			0,2			ASTELLAS PHARM			1391			-1,8											
STEALTHGAS			6,48			1,092			MARKS & SP.			584751			0,536												DEUTSCHE BANK			24,26			-0,91			BRIDGESTONE CO			5945			0,76											
UNISYS CORP			4,955			1,4349			MONDI			1210,5			1,765												DT BOERSE N			274,8			-2,1			CASIO COMPUTER			1093,5			-0,59											
									NATIONAL GRID			1068			1,083												DT LUFTHANS A			7,256			0,076			CITIZEN WATCH			842			-1,52											
									NEXT			12540			0,804												DT TELEKOM N			31,1			0,13																				
									JOHNSON MATTHE			1786,857			2,938												BAY MOT WERKE			75,3			-0,16																				
									KINGSFISHER			292			0,413												BEIERSDORF			107,9			1,3																				
									LAND SEC.			633,5			0,396												BAYER N			26,46			9,25																				
									LEGAL&GEN.			255,518			0,196												COMMERCZBANK			26,7			-0,08			CANON INC			4086			-2,46											
									LLOYDS GRP.			76,47			-0,443												CONTINENTAL AG			74,3			0,2			ASTELLAS PHARM			1391			-1,8											
									MARKS & SP.			584751			0,536												DEUTSCHE BANK			24,26			-0,91			BRIDGESTONE CO			5945			0,76											
									MONDI			1210,5			1,765												DT BOERSE N			274,8			-2,1			CASIO COMPUTER			1093,5			-0,59											

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.885,04	1.868,02	17,02	0,91%
FTSE/X.A. LARGE CAP	4.727,08	4.680,14	46,94	1,00%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	16.761,57	16.710,88	50,69	0,30%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.810,96	4.793,78	17,18	0,36%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΑ	2.105,44	2.100,09	5,35	0,25%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.772,63	2.768,79	3,84	0,14%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.122,76	1.111,12	11,64	1,05%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΙΘΕΧ ESG	2.214,54	2.193,05	21,49	0,98%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.427,82	2.431,07	-3,25	-0,13%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	3.663,59	3.630,37	33,22	0,92%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.965,45	1.931,48	33,97	1,76%
FTSE/ΑΤΙΘΕΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	6.332,85	6.314,50	18,35	0,29%
FTSE/ΑΤΙΘΕΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	9.200,66	9.043,07	157,59	1,74%
FTSE/ΑΤΙΘΕΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.923,67	4.932,75	-9,08	-0,18%
FTSE/ΑΤΙΘΕΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.904,92	5.900,15	4,77	0,08%
FTSE/ΑΤΙΘΕΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	8.389,12	8.426,03	-36,91	-0,44%
FTSE/ΑΤΙΘΕΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	7.665,64	7.677,84	-12,20	-0,16%
FTSE/ΑΤΙΘΕΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	5.756,30	5.736,58	19,72	0,34%
FTSE/ΑΤΙΘΕΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝ. ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.062,04	6.079,98	-17,94	-0,30%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στόθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/X.A. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	181.016.005,01
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	15.606.995,56
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	9.040.673,00
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	7.815.415,40
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	5.626.359,39
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	4.825.248,65
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	4.425.717,28
ΔΥΝΑΜΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	4.290.893,32
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	3.051.067,52
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	2.185.902,71
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	1.600.037,70
ΔΥΝΑΜΙΣΤΗΡΙΑ	1.573.684,50
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.366.613,30
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.129.608,98
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	930.466,26
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	794.457,04
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	762.088,87
ΑΠΟΣΤΑΣΗ & ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗ	734.431,48
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	613.214,35
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	523.229,81
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	516.429,60
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	503.259,54
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΠΝΔΥΜΑΤΩΝ	491.004,10
ΤΕΛΕΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	485.869,38
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	475.684,61
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	298.400,05
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΔΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	203.722,58

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΕΥΡΩΒ	2,95	1,17%
ΠΕΙΡ	5,97	1,50%
ΑΛΦΑ	3,1	3,68%
ΕΤΕ	10,995	1,52%
ΕΕΕ	44,8	2,47%
ΜΥΤΙΛ	45,54	-1,04%
ΟΠΑΠ	19,49	1,25%
ΜΠΕΛΑ	29	-1,02%
ΟΤΕ	16,2	0,37%
ΔΕΗ	13,85	-0,07%
ΒΟΧΟGR	6,28	0,00%
ΤΙΤΣ	37,95	-1,17%
ΜΟΗ	23,86	0,85%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	20	-0,20%
ΟΡΤΙΜΑ	20,35	1,75%
ΕΛΠΕ	8,28	0,61%
ΣΕΝΕΡ	9,84	0,82%
ΔΑΑ	9,82	-0,56%
ΛΑΜΔΑ	6,27	-0,48%
ΑΡΑΙΓ	12,16	-0,33%
ΑΚΤΡ	5,43	0,93%
ΣΑΡ	12,8	-3,03%
ΒΙΟ	5,75	1,59%
ΕΥΔΑΠ	5,82	0,52%
ΕΛΧΑ	2,48	-0,20%

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	2,390	8,64%	FRIGOGLOSS (ΚΟ)	0,514	-6,20%
LOULIS FOOD INGREDIENTS (ΚΟ)	3,650	3,99%	MEVACO (ΚΟ)	5,850	-3,31%
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	3,100	3,68%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	12,800	-3,03%
ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	1,860	3,33%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	3,630	-2,94%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	3,405	3,18%	KPI - KPI (ΚΟ)	18,480	-2,33%
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,358	2,58%	QUALCO GROUP Α.Ε. (ΚΟ)	5,770	-2,20%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	44,800	2,47%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	1,600	-2,14%
ΟΑΠ (ΚΟ)	46,150	2,44%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	2,830	-1,74%
ALTER EGO MEDIA Α.Ε. (ΚΟ)	4,486	2,33%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	4,920	-1,60%
ΑΤΤΙΣΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2,060	1,98%	ΟΛΘ (ΚΟ)	33,300	-1,48%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	54.776.910,23
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	51.861.926,81
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	44.320.363,07
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	26.243.830,20
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	15.606.995,56
ΔΕΗ (ΚΟ)	8.228.093,23
TITAN S.A. (ΚΑ)	7.815.415,40
ΟΤΕ (ΚΟ)	5.626.359,39
HELLENIQ ENERGY Holdings (ΚΟ)	4.290.893,32
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	3.131.380,49

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	136	639	6.538
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	1	10	1.497
FTSE/Χ.Α. Large Cap	135	629	5.041
MSCI GREECE REBASED	0	0	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.318	23.384	507.358
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	13	73	16.659
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	6	23	3.548
AKTOR Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	6	23	45.177
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	352	13.196	0
AUTOHELLAS (ΚΟ)	0	0	153
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	0	0	161
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	17	135	3.160
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	14	56	680
SENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	3	6	94
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	16	117	8.922
ΕΛΒΑΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	11	141	4.687
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	18	90	4.433
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	145	3.987	37.046
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	1	6.134
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	1	3	687
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	27	118	12.642
HELLENIQ ENERGY (ΚΟ)	14	47	1.844
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	6	36	4.240
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	80	458	13.232
JUMBO (ΚΟ)	0	0	230.772
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	0	0	263
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	11	44	7.621
MIG (ΚΟ)	140	673	4.493
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	0	0	159
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	10	27	3.624
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	98	419	11.089
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	1	6	958
ΟΤΕ (ΚΟ)	2	10	90
ΟΑΠ (ΚΟ)	10	27	2.240
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	3	11	75
ΔΕΗ (ΚΟ)	242	3.391	48.176
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	36	149	26.639
ΤΙΤΑΝ (ΚΑ)	1	1	95
ΝΙΟΧΑΛΟ ΣΑ/ΝV (ΚΑ)	20	59	1.030
Δικαιώματα σε Δείκτες	14	57	6.535
FTSE/Χ.Α. Large Cap	9	30	1.298
Δικαιώματα σε Μετοχές	9	30	1.298
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4	44	435
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	0
ΟΤΕ (ΚΟ)	4	44	59
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	201
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	147
Συνολική Δραστηριότητα	0	0	0
	0	0	28
	1.467	24.097	515.629

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 1 Ιουλίου 2025

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	6.2400	6.3200	6.2627	-4.0730	"44.514"	6.2400	6.3000	6.2400	-0.64
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1.6600	1.6950	1.6793	2.6600	"25.446"	1.6800	1.6850	1.6800	0.30
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.1530		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0770	0.0790	0.0779	0.1620	"9.822"	0.0770	0.0790	0.0790	3.27
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	4.1600	4.1600	4.1600	-0.2730	"4.842"	4.1200	4.1800	4.1600	-0.48
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.5400	2.5600	2.5495	10.1030	420	2.5200	2.5800	2.5600	3.23
ΚΟΕΑ	ΚΟΕΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.2700	0.3220	0.2804	1.1870	125	0.2700	0.3220	0.3220	8.05
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0250	0.0265		
ΑΙΕΠ	"ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)"						0.0580	0.0615		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (ΕΜ)						0.0130	0.0000		
ΓΙΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0450	0.0000		
ΕΛΜΗ	ELLIMAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.4320	0.4700		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ)	0.0300	0.0300	0.0300	0.0000	"1.334"	0.0300	0.0310	0.0300	0.00
ΙΣΕΠ	"ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)"						0.0285	0.0000		
ΡΕΕΠ	"REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0030	0.0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0030	0.0030	0.0030	0.0000	"3.000"	0.0030	0.0040	0.0030	0.00
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0175		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "						0.0000	2.7000		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.1760		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0.1320	0.1320	0.1320	1.1000	"2.708"	0.1280	0.1320	0.1320	9.09
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0.9050	0.9500	0.9100	1.9020	"2.000"	0.8300	0.9200	0.9500	3.26
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.2300	0.2740		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0295	0.0000		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0105	0.0000		
ΔΒΧΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						1.1600	0.0000		
ΚΕΤΕ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.9850	1.0000	0.9945	-0.5470	"19.613"	0.9900	1.0100	1.0000	0.00
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.4500	0.4900		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΚΟY ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						4.0200	4.0800		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNIDU PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0800		
ΚΕΟ	KEO PLC						2.4400	2.5000		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.7700		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						1.4400	1.5300		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0.4200	0.4500		
Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC (Σ)						0.0000	1.0400		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD	0.1740	0.1740	0.1740	1.4290	"3.250"	0.1660	0.0000	0.1740	9.43
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.3180	0.3460		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0940	0.0960	0.0952	-0.3850	"33.000"	0.0960	0.0970	0.0955	-3.54
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.1100	0.1270		
Ενέργεια										
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0.9700	0.9700	0.9700	-1.0000	"5.000"	0.9600	0.9800	0.9700	-1.02
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.2080		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0040	0.0100		
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΙΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0.0180	0.0190	0.0188	-0.0270	"28.228"	0.0180	0.0190	0.0190	0.00
ΤΟΕΠ	"ΤΟΣΟΤΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0315		
ΝΤΟΔ	"DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0.0000	0.0000		
Βιομηχανία										
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)	0.2740	0.2740	0.2740	1.7950	"6.738"	0.2740	0.2780	0.2740	7.03
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)	0.2460	0.2640	0.2607	2.0950	"19.125"	0.2460	0.2640	0.2600	8.33

ΑΝΑΛΥΣΗ

Μείωση τιμών πετρελαίου και ανησυχιών για πληθωρισμό

Ο κίνδυνος για σοβαρές διαταραχές στην προσφορά πετρελαίου λόγω ενδεχόμενης κλιμάκωσης της γεωπολιτικής κρίσης στη Μέση Ανατολή μειώθηκε αισθητά την εβδομάδα που διανύσαμε. Η εξέλιξη αυτή είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική πτώση της τιμής του «μαύρου χρυσού» και την ταυτόχρονη εξασθένιση των ανησυχιών για άμεσες πληθωριστικές πιέσεις. Η αποκλιμάκωση στις τιμές ξεκίνησε τη Δευτέρα, όταν το Ιράν αντέδρασε συγκρατημένα στις επιθέσεις των ΗΠΑ σε πυρηνικές εγκαταστάσεις του, και συνεχίστηκε με την ανακοίνωση κατάπαυσης του πυρός με το Ισραήλ.

Επειτα από αρχική άνοδο κοντά στα \$81,50/βαρέλι νωρίς τη Δευτέρα, το υψηλότερο επίπεδο από τα μέσα Ιανουαρίου, η τιμή του αργού πετρελαίου υποχώρησε λίγο κάτω από τα \$70/βαρέλι εντός της ημέρας και ακολούθως στα \$66,80 την Τρίτη, το χαμηλότερο επίπεδο από τις 10 Ιουνίου. Στο τέλος της εβδομάδας η τιμή κυμαίνεται κοντά στα \$68,50/βαρέλι, παραμένοντας –παρά τη μικρή άνοδο– κοντά στα επίπεδα που είδαμε πριν από την έναρξη της πολεμικής σύγκρουσης, με την πλειονότητα των επενδυτών να αναμένει περιορισμένες διακυμάνσεις τους αιχμής επόμενων μήνες, εφόσον η κατάπαυση του πυρός διατηρηθεί.

Μετά την απομάκρυνση του γεωπολιτικού ρίσκου, η εν λόγω εκτίμηση θεωρείται ότι αντικατοπτρίζει μια αγορά αργού πετρελαίου που παραμένει καλά εφοδιασμένη, παρά τις προβλέψεις για ήπια επιβράδυνση του ρυθμού μεγέθυνσης της παγκόσμιας οικονομίας λόγω αυξημένων δασμών και αβε-

βαιότητας που σχετίζεται με την πολιτική Τραμπ. Ενδεικτικά, η παραγωγή οχιστολιθικού πετρελαίου στις ΗΠΑ βρίσκεται σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, ενώ τα μέλη του OPEC+, συμπεριλαμβανομένων της Σαουδικής Αραβίας και της Ρωσίας, ανακοίνωσαν στα τέλη Μαΐου μια νέα αύξηση της συνολικής παραγωγής κατά 411.000 βαρέλια ημερησίως για τον Ιούλιο, ενδεχομένως σε μια προσπάθεια εξισορρόπησης των μεριδίων προσφοράς με χώρες-παραγωγούς που υπερβαίνουν τις συμφωνημένες ποσοτώσεις παραγωγής.

Η πτώση των τιμών του πετρελαίου και ο περιορισμός των πληθωριστικών ανησυχιών ενίσχυσαν τις εκτιμήσεις για περαιτέρω μείωση των επιτοκίων, οδηγώντας τα περισσότερα διεθνή χρηματιστήρια σε άνοδο, παράλληλα με τις αγορές κυβερνητικών ομολόγων. Σύμφωνα με τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, οι αγορές αποτιμούν πλέον συνολική μείωση των επιτοκίων από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα (Fed) ύψους περίπου 70 μονάδων βάσης έως το τέλος του έτους, η υψηλότερη πρόβλεψη των τελευταίων έξι εβδομάδων. Ωστόσο, για ακόμα μια φορά, ο πρόεδρος της Fed Τζερόμι Πάουελ δεν έδωσε ενδείξεις άμεσης πρόθεσης για χαμηλότερα επιτόκια στην εξεπννιαία ομιλία του στο Κογκρέσο. Επανέλαβε ότι η τράπεζα βρίσκεται σε θέση αναμονής, επιδιώκοντας να διαμορφώσει μια πληρέστερη εικόνα για τις επιπτώσεις των αυξημένων δασμών στον πληθωρισμό και στην οικονομία, πριν εξετάσει οποιαδήποτε προσαρμογή στη νομισματική της στάση.

EUROBANK RESEARCH

Χωρίς σημαντική μεταβολή έκλεισε την Τρίτη το ΧΑΚ

Χωρίς ιδιαίτερη μεταβολή ολοκληρώθηκε η διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) χθες Τρίτη, με τον Γενικό Δείκτη να κλείνει στις 252,82 μονάδες, καταγράφοντας οριακή άνοδο κατά 0,03%.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 παρουσίασε επίσης την ίδια οριακή άνοδο κλείνοντας στις 153,08 μονάδες. Η συνολική αξία των συναλλαγών ανήλθε στις €381.171.

Κέρδη κατέγραψαν όλοι οι επόμενοι χρηματιστηριακοί δείκτες. Τη μεγαλύτερη άνοδο κατέγραψαν τα Ξενοδοχεία κατά 3,31% και ακολούθησε η Ενυαλκτική Αγορά με αύξηση 0,38%, οι Επενδυτικές με άνοδο 0,29% και η Κύρια Αγορά με άνοδο 0,03%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον συγκεντρώσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €278.776 (τιμή κλεισίματος €6,2 - πτώση 0,64%), της Δήμητρα Επενδυτική με €42.731 (τιμή κλεισίματος €1,68 - άνοδος 0,30%), της Logicom με €20.142 (τιμή κλεισίματος €4,16 - πτώση 0,48%), της Cyprus Cement Company με €19.505 (τιμή κλει-

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 252,82 μονάδες, καταγράφοντας οριακή άνοδο κατά 0,03%.

σίματος €1 - αμετάβλητη) και της Woolworth Properties με €4.985 (τιμή κλεισίματος €0,26 - άνοδος 8,33%).

Από τις μετοχές που έτuxαν διαπραγματεύσεως 9 κινήθηκαν ανοδικά, 4 καθοδικά και 4 παρέμειναν αμετάβλητες.

Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 121.

Εκτός συνόρων στρέφονται οι τράπεζες

Η συμμαχία της Alpha με τη UniCredit, η ενίσχυση της Eurobank σε Κύπρο, Βουλγαρία και το ψηφιακό «άνοιγμα» της Πειραιώς

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Σε πρωταθλητισμό εξωστρέφειας επιδιόταν οι ελληνικές τράπεζες, με εξαγορές και συνεργασίες που επιδιώκουν να διευρύνουν το αποτύπωμά τους στον ευρύτερο περιφερειακό, αλλά και ευρωπαϊκό χώρο. Την πρωτοκαθεδρία των κινήσεων έχουν η Alpha Bank μέσω της μετοχικής σχέσης που έχει με τη UniCredit και μια σειρά εξαγορών εντός και εκτός Ελλάδας, και η Eurobank, που μετά την εξαγορά της Ελληνικής Τράπεζας αναδεικνύεται ο μεγαλύτερος περιφερειακός παίκτης, δρομολογώντας την περαιτέρω ενίσχυση της παρουσίας της στη Βουλγαρία. Η Τράπεζα Πειραιώς από την πλευρά της επικεντρώνει την παρουσία της στην ελληνική αγορά, με την εξαγορά της Εθνικής Ασφαλιστικής και τη δημιουργία της ψηφιακής τράπεζας Snappi, ενώ πρωτοβουλίες έχει προαναγγείλει και η διοίκηση της Εθνικής Τράπεζας.

Αν και η παρουσία των ελληνικών ομίλων στην ευρύτερη ευρωπαϊκή αγορά απέχει πολύ από αυτή που είχαν αναπτύξει πριν από την κρίση, όταν οι τέσσερις συστημικές τράπεζες είχαν επεκταθεί σε δέκα χώρες και το ενεργητικό από τη διεθνή τους δραστηριότητα ξεπερνούσε τα 60 δισ. ευρώ –σε αξίες 2008–, η προσπάθεια για την ενίσχυση των συνεργασιών που θα αποδώσουν έσοδα σε μια περίοδο πτωχικής πορείας των επιτοκίων κυριαρχεί στους σχεδιασμούς των διοικήσεων των ελληνικών τραπεζών, που αναζητούν ευκαιρίες εντός και εκτός Ελλάδας.

Η παραίτηση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας Κυριάκου Πιερρακάκη στο πλαίσιο της ετήσιας γενικής συνέλευσης της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών την περασμένη εβδομάδα, για την ανάγκη δημιουργίας «εθνικών πρωταθλητών» στην ελληνική οικονομία «με μοχλό τις τράπεζες», διαβάστηκε ως παράρτημα για τη δημιουργία μεγαλύτερων οχημάτων μέσω συγχωνεύσεων και στο εσωτερικό, σενάριο που έχει επιχειρηθεί και στο παρελθόν χωρίς ωστόσο επιτυχία. Ο Κυριάκος Πιερρακάκης κάλεσε τις τράπεζες «να γίνουν ισχυρές στην ελληνική αγορά και ταυτόχρονα παρούσες, με επιρροή στην ευρύτερη περιοχή μας», ώστε, όπως είπε, «να γίνουν και πάλι ηγέτιδες της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας, φορείς του κύρους της χώρας στο περιφερειακό και το διεθνές περιβάλλον». Στην παρούσα φάση το κέντρο βάρους επικεντρώνεται στην οριοθέτηση των α-

Κατάστημα της θυγατρικής της Eurobank στη Βουλγαρία. Η ελληνική τράπεζα στοχεύει στην ενίσχυση της παρουσίας της στη γειτονική χώρα, αγορά από την οποία ο ελληνικός όμιλος αντλεί το 16% των συνολικών εσόδων του και βρίσκεται σε φάση αναζήτησης ευκαιριών για εξαγορά.

Η ψηφιακή τράπεζα Snappi της Πειραιώς εντάσσεται στον κύκλο της εξωστρέφειας, καθώς έχοντας αδειοδοτηθεί από την ΕΚΤ διαθέτει διαβατήριο για επέκταση και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

γορών που θα μπορούσαν οι ελληνικές τράπεζες να έχουν ένα υπολογίσιμο μέγεθος και στη διεύρυνση των συνεργασιών που θα αποδώσουν προστιθέμενη αξία.

Στη βάση αυτή, η επίσκεψη του επικεφαλής της UniCredit Αντρέα Ορσέλ την περασμένη εβδομάδα στην Αθήνα και η συνάντηση που είχε με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, προσέδωσε «μνύμα αισιοδοξίας για τον ανερχόμενο ρόλο της Ελλάδας στο ευρωπαϊκό χρηματοοικονο-

μικό τοπίο και την προσπάθεια για προώθηση της ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης». Την άποψη αυτή υποστήριξε και η διοίκηση της ΤΤΕ, που βλέπει πίσω από την αύξηση στο 20% του ποσοστού που διατέθεται πλέον ο ιταλικός όμιλος στην Alpha Bank και την εμφάνισή της συνεργασίας, ένα ουσιαστικό βήμα στην πορεία για τραπεζική ένωση.

Σύμφωνα με τον επικεφαλής της Alpha Bank, Βασίλη Ψάλτη, η συνεργασία μεταφράζεται σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, όπως η ανάπτυξη καινοτόμων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την ενίσχυση της κατοικίας τόσο σε επίπεδο προσφοράς όσο και ζήτησης με την αύξηση των κοινωνικών κατοικιών. Στον τομέα της επιχειρηματικότητας η συνεργασία μεταφράζεται στην υποστήριξη των μικρομεσαίων και τοπικών επιχειρήσεων, αξιοποιώντας μεταξύ άλλων και το εθνικό δίκτυο των ΕΛΤΑ, ενώ σε ευρωπαϊκό επίπεδο στα οφέλη περιλαμβάνονται οι διεθνείς χρηματοδοτήσεις, οι εκδόσεις ομολόγων, οι συμβουλευτικές

υπηρεσίες στον τομέα των εξαγορών και η διεύρυνση της παρουσίας επενδυτικών προϊόντων στις ευρωπαϊκές αγορές.

Ισχυρός πόλος αναδεικνύεται ο όμιλος της Eurobank, με παρουσία εκτός από την Ελλάδα σε Κύπρο, Βουλγαρία και Λουξεμβούργο και ενεργητικό που έχει ξεπεράσει πλέον τα 100 δισ. ευρώ. Η εξαγορά της Ελληνικής Τράπεζας αναδεικνύει τον όμιλο σε νούμερο ένα τραπεζικό παίκτη στην Κύπρο, που αποτελεί κύρια αγορά, καθώς με βάση τον στρατηγικό σχεδιασμό θα λειτουργήσει ως επενδυτικός και επιχειρηματικός κόμβος που θα συνδέει την Ευρώπη με νέες αγορές, όπως η Σαουδική Αραβία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Ινδία. Επόμενο βήμα, σύμφωνα με όσα έχει προαναγγείλει ο διευθύνων σύμβουλος της τράπεζας, Φωκίων Καραβίας, είναι η ενίσχυση της παρουσίας της στη Βουλγαρία, αγορά από την οποία ο ελληνικός όμιλος αντλεί το 16% των συνολικών του εσόδων και βρίσκεται σε φάση αναζήτησης ευκαιριών για εξαγορά.

Η εξαγορά της AstroBank και οι κινήσεις της Εθνικής

Η Εθνική Τράπεζα αναζητεί νέες συνεργασίες στον ασφαλιστικό τομέα ή ακόμη και την εξαγορά άλλης ασφαλιστικής. Οι συζητήσεις δίνουν και παίρνουν με όλους τους ισχυρούς παίκτες του κλάδου, μεταξύ των οποίων η Interamerican, η Groupama κ.ά.

της Axia Ventures μέσω της οποίας η Alpha Bank ενισχύει σημαντικά τις δυνατότητές της στο investment banking, η εξαγορά της FlexFin στον τομέα του factoring και η πρόσφατη στρατηγική συνεργασία με τα ΕΛΤΑ που στόχο έχουν τη διεύρυνση των δυνατοτήτων στήριξης ομάδων που σήμερα υποεξυπηρετούνται.

Από τις κινήσεις στο εσωτερικό ξεχωρίζει η εξαγορά της Εθνικής Ασφαλιστικής από την Τράπεζα Πειραιώς, έναντι τιμή-

ματος 600 εκατ. ευρώ για το 100% της εταιρείας, καθώς περιλαμβάνει εκτός από το 90,01% από το CVC Capital Partners, και το υπόλοιπο 9,99% της εταιρείας που κατέχει σήμερα η Εθνική Τράπεζα. Η εξαγορά φιγουράρει στον κατάλογο με τις μεγαλύτερες εξαγορές ασφαλιστικών επιχειρήσεων στην Ευρώπη τους τελευταίους μήνες, κινητοποιώντας τον μηχανισμό του λεγόμενου συμβιβασμού της Δανίας (danish compromise), που στόχο έχει την κατάταξη της Πειραιώς ως χρηματοοικονομικού ομίλου με στόχο την εξαγορά της επιβάρυνσης που θα έχει η εξαγορά στον κεφαλαιακό της δείκτη. Η εξαγορά ερμηνεύεται ως άμυνα στην πτώση των επιτοκίων και όπως έχει δηλώσει ο διευθύνων σύμβουλος της Πειραιώς Χρήστος Μεγάλογ, εντάσσεται στη στρατηγική του ομίλου τα έσοδα από προμήθειες να προσεγγίσουν αυτά των ιταλικών τραπεζών, που αντιπροσωπεύουν το 30% των συνολικών εσόδων. Σε πλήρη εξέλιξη είναι, την ίδια στιγμή, η νέα ψηφιακή τράπεζα που ετοιμάζει ο όμιλος της Πειραιώς, η Snappi, η οποία αν και δεν αποτελεί εξαγορά, εντάσσεται στον κύκλο της εξω-

στρέφειας, καθώς έχοντας αδειοδοτηθεί από την ΕΚΤ διαθέτει διαβατήριο για επέκταση και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Η απώλεια της Εθνικής Ασφαλιστικής που προοιωνίζεται η ένταξη της στον όμιλο της Πειραιώς, κινητοποιεί τα αντανακλαστικά και της Εθνικής Τράπεζας, η οποία αναζητεί νέες συνεργασίες στον ασφαλιστικό τομέα ή ακόμη και την εξαγορά άλλης ασφαλιστικής. Οι συζητήσεις δίνουν και παίρνουν με όλους τους ισχυρούς παίκτες του κλάδου, μεταξύ των οποίων η Interamerican, η Groupama κ.ά., εν αναμονή και της ολοκλήρωσης του deal της Τράπεζας Πειραιώς που ανοίγει με τη σειρά της μέτωπα με την Ergo Hellas και την NN Hellas, ασφαλιστικές με τις οποίες η Πειραιώς διατηρεί αποκλειστικές συνεργασίες. Οι σχέσεις άλλωστε ασφαλιστικών τραπεζών παραμένουν μεταξύ σφύρας και άκμονος καθώς κόντρα στην τάση συνένωσης δυνάμεων που εκδηλώνονται το τελευταίο διάστημα, και οι τέσσερις συστημικές τράπεζες έχουν μεταβίβει την πλειοψηφία των μετοχών των ασφαλιστικών που ήλεγχαν, πριν οι σχέσεις ζεσταθούν εκ νέου.

Deloitte.

Scan to join our community

Deloitte Alumni
Colleagues for life

© 2025 Deloitte Limited

